

10/2018

LOVEC

GLASILO LOVSKE ZVEZE SLOVENIJE
OKTOBER – VINOTOK

Fjällräven

CONSCIOUS HUNTING

ZAUPANJA VREDNA OPREMA ZA
OZAVEŠČENE LOVCE

TERMO PERILO VÄRMLAND WOOLTERRY

Izjemna učinkovitost iz mehke mešanice merino volne. Perilo, izdelano za izjemno izolacijo, je lahko in mehko. Učinkovito odvaja vlago in ustvarja občutek suhosti na koži. Popoln kos za lov v hladnem vremenu.

TRGOVINA LOVEC, Nova Gorica, Vodovodna pot 11, Nova Gorica - TRGOVINA LOVEC, Ljubljana, Šmartinska 152, BTC-Hala A - TRGOVINA KOPTEX, Maribor, Tržaška cesta 65, Maribor - Puškarstvo Vute, Krempljeva ulica 2, Maribor

LOVEC

Revija za lovstvo, lovsko kinologijo in varstvo narave
Letnik CI., št. 10
oktober – vinotok
Lovec je z odločbo Ministrstva za kulturo RS, št. 61510-129-2009/8, od 6. 7. 2011 vpisan v razvid medijev pod zap. št. 1633.
ISSN 0024-7014

Glasilo izdaja

Lovska zveza Slovenije

Priprava in tisk
Tiskarna Evrografis, d. o. o., Maribor
Poština je plačana pri pošti
1102 Ljubljana

UREDNIŠKI ODBOR:
Predsednik dr. Arpad Köveš

Odgovorna urednica
Jasna Kovačič Siuka

Bojan Avbar, Franc Černigoj,
Leo Fabiani, dr. Boštjan Pokorny

Lektorica in korektorica
Marjetka Šivic
Tehnični urednik Milan Samar
Tajnica uredništva Eva Strajnar

Lovec izhaja v začetku vsakega meseca, razen poletne številke 7-8, ki je združena in izide v začetku julija. Ta številka je izšla v 23.000 izvodih. Po zakonu o DDV je glasilo LOVEC obdavčeno po 9,5% stopnji.

Besedila za objavo obvezno pošljite po e-pošti v Wordovem formatu, uradne dopise pa podpisane in žigosane naknadno tudi po navadni pošti. Fotografije sprejemamo v formatu jpg, in sicer v nezmanjšani resoluciji (velikost 1-2 MB; 300 dpi); lahko tudi na CD. Pošiljatelj naj pripiše tudi svojo telefonsko številko.

Uredništvo glasila Lovec
Zupančičeva 9 – p. p. 505
1001 Ljubljana
e-naslov: lovec@lovska-zveza.si
Tel.: (01) 24-10-922
Faks: (01) 24-10-927
Predstavitvene strani LZS:
<http://www.lovska-zveza.si>

Mali oglasi

Male oglase (besedilo in dokazilo o vplačilu) sprejemamo na e-naslov: lovec@lovska-zveza.si ali na naslov uredništva revije.

Cene malih oglasov: do 15 besed 4 €, od 15 do 25 besed 5 €, od 25 do 30 besed 6 €, za vsako nadaljnjo besedo 0,2 €.

Male oglase je treba plačati vnaprej.

Položnic ne pošiljamo. Preštetje besede in ustrezno vsoto nakažite na TRR Lvske zveze Slovenije: Nova ljubljanska banka, d. d., št.: SI56 02010-0015687097; SWIFT oz. BIC koda: LJBAS12X. Sklic naj se glasi: SI 00 in zraven datum plačila. Primer za nakazilo 18. 9. 2015: SI 00 18092015.

Pod namen plačila morate obvezno napisati: MALI OGLAS.

Foto: Milan Cerar

IZ VSEBINE:

<i>I. Malešič:</i>	Mirna prihodnost za slovensko lovstvo	448
IZ DNEVNEGA TISKA		
MNENJA IN PREDLOGI		
<i>M. Toš:</i>	Tako se dela!	452
LOVSTVO		
<i>F. Ekar:</i>	Mineva 240 let, odkar so lovci prvič stopili na vrh Triglava	453
<i>B. Avbar:</i>	4. oktober – svetovni dan boja proti mučenju živali	456
<i>P. Presetnik:</i>	Netopirji, mlake in vile	459
PO LOVSKEM SVETU		
<i>FACE:</i>	Spodbujanje lova v Evropi kot temeljno poslanstvo novega predsednika FACE Tjornbörna Larssona	461
NA KRATKO IZ TUJEGA TISKA ...		
LOVSKO PESNIŠTVO		
<i>V. Lipičar:</i>	Daritev Bogu	463
LOVSKA ORGANIZACIJA		
<i>J. Žagar:</i>	V Zlatorogovi galeriji odprte razstave 50 odenkov zelene	464
<i>U. Kmetec:</i>	Dnevi lovskega strelstva 2018	465
<i>J. Škrlič:</i>	Novost o prijavljenem projektu o divjem petelinu	467
<i>B. Birsar:</i>	Uspešen zaključek lovskega izpita na Goriškem	467
<i>Ž. Andoljšek:</i>	Kočevska dobila nove lovce	468
<i>D. Lepšina:</i>	Mladost, naše upanje	468
<i>A. Köveš:</i>	Volilna skupščina v ZLD Prekmurje	469
<i>F. Rotar:</i>	Po šestnajstih letih predal predsedovanje	469
<i>P. Novak:</i>	V Prosenjakovcih že enajsti mednarodni lovski tabor osnovnošolcev	470
<i>L. Jakomin:</i>	LD Istra - Gračišče praznovala 70-letnico obstoja	470
<i>B. Plaznik:</i>	»Kdor hoče videti, mora gledati s srcem. Bistvo je očem nevidno.«	472
JUBILANTI		
MLADI IN LOVSTVO		
<i>I. Vidmar:</i>	Malčki spoznavali poslanstvo lovcev	474
<i>M. Žnidaršič:</i>	Postojnski sedmošolci in lovska kultura	474
LOVEC ZA MLADE		
MUFLON (<i>Ovis amon musimon</i>)		
LOV NA ČRKE IN ŠTEVILKE		
LOVSKI OPRTNIK		
<i>B. Kastelic:</i>	Zgodba iz podzemlja	477
<i>C. Flajs:</i>	Tudi to se zgodi	478
<i>M. Malek:</i>	Pa smo jo le dočakali!	478
<i>M. Toš:</i>	Spomini lovske legende	479
<i>A. Klemenc:</i>	Kuhanje najboljšega golaža na furmanskem prazniku	480
<i>Z. Lavrič:</i>	LD Ivančna Gorica se je predstavila na sejmju v Stični	480
<i>F. Klajne:</i>	Lovci in Entente Florale v Občini Zreče	481
<i>B. Kovač - Danč:</i>	Odprije obnovljene hladilnice v LD Orlica - Vuhred	481
<i>I. Volk:</i>	Lovski bivač Ščit ima novo streho	482
<i>F. Klajne:</i>	Na boljši sejem kot prodajalca	482
<i>B. Žerdin:</i>	Hubertova lovska maša LD Ljutomer	482
<i>O. Bakal:</i>	Druženje pri lovskem domu v Negovi	483
<i>B. Kovač - Danč:</i>	Podiranje dreves za pomoč divjadi	483
<i>F. Rotar:</i>	Spomin na minulo zimo: pogin divjadi v LD Ruše	484
<i>Optium, d.o.o.:</i>	Predstavljamo: Pulsar Digiforce 870 VS, X970	484
<i>Žan, Eva:</i>	Srnin golaž s pivom	485
V SPOMIN		
LOVSKA KINOLOGIJA		
<i>B. Tucovič:</i>	Manj zahtevno iskanje obstreljenega divjega prašiča, ki pa takšno ni bilo ...	487
<i>B. Tucovič:</i>	LKD Posavje - Krško dobilo predsednico	488
<i>B. Tucovič:</i>	Uporabnostna preizkušnja po umetni krvni sledi za lovske pse v Posavju	489
<i>B. Deberšek:</i>	Štiriindvajseta samostojna državna tekma v delu po krvni sledi za barvarje	489
<i>KZS:</i>	Obvestilo vzrediteljem	490

SLIKA NA NASLOVNICI:

Volk – *Canis lupus*

Foto: Marjan Artnak

Na računalnik natisnjene prispevke pošiljajte na elektronski naslov lovec@lovska-zveza.si. Poslanih prispevkov in fotografij ne vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskiimi možnostmi. Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva in Lvske zveze Slovenije.

LOVNE DOBE:

Ur. list, št. 101/17, 9. 2004
in št. 81/14, 11. 2014

Srna	srnjak, lanščak: 1. 5.-31. 10.
srna, mladiči obeh spolov:	1. 9.-31. 12.
mladica:	1. 5.-31. 12.
Navadni jelen	jelen: 16. 8.-31. 12.
košuta:	1. 9.-31. 12.
teleta:	1. 9.-31. 1.
junica, lanščak:	1. 7.-31. 1.
Damjak	damjak: 16. 8.-31. 12.
košuta:	1. 9.-31. 12.
teleta:	1. 9.-31. 1.
junica, lanščak:	1. 7.-31. 1.
Mufon	oven, lanščaki obeh spolov in jagnjeta obeh spolov: 1. 8.-28. 2.
ovca:	1. 8.-31. 12.
Gams	kozel, koza, kozlički obeh spolov, enoletni obeh spolov: 1. 8.-31. 12.
Kozorog	kozel, koza, kozlički obeh spolov, enoletni obeh spolov: 1. 11.-28. 2.
Divji prašič	merjasec: 1. 1.-31. 12.
svinja:	1. 7.-31. 1.
ozimci in lanščaki obeh spolov:	1. 1.-31. 12.
Poljski zajec	1. 10.-15. 12.
Kuna belica, kuna zlatica	1. 11.-28. 2.
Jazbec	1. 8.-31. 12.
Lisica	1. 7.-15. 3.
Šakal*	1. 7.-15. 3.
Rakunasti pes (enok)	1. 8.-31. 12.
Navadni polh	1. 10.-30. 11.
Alpski svizec	1. 9.-30. 10.
Pižmovka	1. 1.-31. 12.
Nutrija	1. 1.-31. 12.
Fazan	1. 9.-28. 2.
Poljska jerebica (gojena)	1. 9.-15. 11.
Raca mlakarica	1. 9.-15. 1.
Šoja	1. 8.-28. 2.
Sraka	1. 8.-28. 2.
Siva vrana	1. 8.-28. 2.
Medved in volk	Po veljavnem Pravilniku in Odločbi o odvzemu osebkov vrst rjavega medveda (<i>Ursus arctos</i>) in volka (<i>Canis lupus</i>) iz narave

* Po monitoringu

Mirna prihodnost za slovensko lovstvo

Letos sem že večkrat pomislil, kako izboljšati število, starost in strukturo članstva v naših lovskih družinah in lovstvu v Sloveniji zagotoviti mirno prihodnost. Dva dogodka sta me vzpodbudila k tovrstnemu razmišljanju: prvi je bil Občni zbor LD Metlika, ki spada v Zvezo lovskih družin (ZLD) Bele krajine in kjer smo letos sprejeli v članstvo devet mladih pripravnikov. Večinoma gre za sinove lovcev, ki želijo s ponosom nadaljevati lovsko tradicijo svojih očetov in starih očetov. Z lovstvom, delom v gozdu in naravi živijo že vso mladost. Drugi dogodek je bil letošnje izobraževanje lovskih pripravnikov v ZLD Zasavje, kjer sem predavatelj in predsednik izpitne komisije. ZLD Zasavje šteje 24 lovskih družin, ki so na izobraževanje napotile samo devet kandidatov.

Dva dogodka v lovski organizaciji, ki ponujata čisto nasprotni zaključke. Prvi kaže, da se za usodo slovenske lovske organizacije ni bati. Pri drugem dogodku pa se poraja skrb, kaj bo z našo lovsko organizacijo čez 10 ali 20 let. Bomo kadrovsko še sposobni izvajati številne zahteve, ki jih pred nas postavljajo podpisane koncesijske pogodbe, zahteve države, kmetov in drugih deležnikov? Kakšna je torej perspektiva slovenskega lovstva? Ker občutki in posamezni primeri niso ravno dobra podlaga za realen odgovor, je treba pogledati nekatere empirične podatke. Pridobil sem relevantne podatke o gibanju članstva, številu pripravnikov in povprečni starosti slovenskih lovcev za zadnjih pet let. Po podatkih lovskega informacijskega sistema Lisjak je bilo v slovenski lovski organizaciji leta 2013 20.597 članov, leta 2017 pa 20.340. Pripravnikov je bilo na isti presečni datum, 31. december 2013, še 599, leta 2017 pa že samo 473. Zanimivo je tudi gibanje povprečne starosti slovenskega lovca, ki je konec leta 2013 znašala 55,22 leta, leta 2017 pa 56,13 leta. Pri tem je bila povprečna starost Slovenca konec leta 2013 42,2 leta, leta 2017 pa 43,1 leta.

Kakšne zaključke ponujajo omenjeni podatki? Nesporno je slovenska lovska organizacija veliko starejša kot splošna slovenska populacija. Število pripravnikov se zmanjšuje ter ne presega smrtnosti in drugih vzrokov za prenehanje članstva v naši organizaciji. Postavlja se vprašanje, ali je slovensko lovstvo kot celota ogroženo in na kolikšen rok pri sedanjih trendih. Kakšno je stanje v posameznih lovskih družinah? Iskren odgovor je, da ne vemo. Verjamem, da je stanje v različnih okoljih različno. Verjetno na stanje vplivajo splošna in lokalna demografija, ekonomske razmere, lokalni ugled lovstva itn. Lovska zveza Slovenije (LZS) in njene članice se ukvarjajo predvsem s pomladitvijo naših vrst v okviru komisij za delo z mladimi, ki ponujajo vedno bolj privlačne in inovativne oblike dela z mladimi. Število lovskih taborov se veča, prav tako številne oblike sodelovanja s šolami, razvija se ustrezna spremljevalna pedagoška publicistika. Omenjene dejavnosti pa so različno prisotne v posameznih območnih lovskih zvezah in članicah. Tarča omenjenih dejavnosti so predvsem osnovnošolci. Ob tem se mi postavlja

več vprašanj, na katere nimam odgovora. Predvsem kdaj in kakšen bo rezultat omenjenih dejavnosti, ki jih opravlja veliko entuziastov? Kakšen bo rezultat vloženih sredstev? Postavlja se mi tudi vprašanje, ali so osnovnošolci res edina populacija, ki nas bo pomladila in številčno okrepila. Katere so še druge socialne in starostne skupine, kjer bi morda lahko hitreje prišli do rezultatov? Sam vidim kot ciljno starostno skupino populacijo od 18 do 50 let, predvsem ljubitelje narave in dejavnega preživljanja prostega časa. Takoj se vsiljuje misel na planince, tabornike, ribiče, kmete, študente, dijakke, pohodnike in druge rekreativce. Ne bi smeli pozabiti tudi ženske populacije, saj podatki iz Nemčije pričajo, da je med članstvom kar 7 odstotkov lovčev, med tečajniki za lovski izpit pa celo 25 odstotkov, pri čemer se absolutno število imetnikov lovske karte v Nemčiji veča. Glede na dejstvo, da se prebivalstvo povsod v Evropi stara, bi bilo zanimivo preveriti nemško prakso pomlajevanja članstva, da ne bi na novo odkrivali tople vode. Bojim pa se, da skrb za pomladitev ostaja le notranja skrb lovske organizacije in jo sramežljivo obravnavamo le v naših vrstah.

Razmišljam, kako se zadeve lotiti, da bi zainteresirana javnost spoznala našo organizacijo, našo naravovarstveno in ekološko naravnost, bogato tradicijo in možnost koristnega izrabljanja prostega časa. Najprej bi si morali odgovoriti, kakšno je stanje s članstvom v posameznih lovskih družinah, kje čutijo potrebo po novih članih, da bi v perspektivi desetih let in več še lahko izpolnjevali svoje poslanstvo. Pri tem bi morali pozabiti pogosto miselnost starejših lovcev, češ jaz bom že še lovil, dokler bom, potem pa bo že kako. Mislim, da bi z ustrezno anketo, ki bi jo pripravila LZS v sodelovanju z ustrezno strokovno organizacijo, morali zbrati dovolj podatkov, da bi ugotovili trenutno stanje. Kot smo ugotovili že v začetku uvodnika, stanje ni povsod enako in kritično. Zadeve bi se morali lotiti na način, kot ga uporabljajo podjetja, ko želijo določen proizvod ponuditi trgu. Na podlagi poglobljene analize bi se morali lotiti strategije in taktike odpiranja lovske organizacije navzven. Na sodoben način bi morali pripraviti materiale za medije, ki jih uporablja sodoben človek, ko se želi hitro seznaniti z določeno vsebino. Tako dandanes na spletni strani LZS ni na zanimiv način predstavljenega slovenskega lovstva, njegovega poslanstva in čudovite narave, v kateri kakovostno preživljamo svoj prosti čas, predvsem po socialnih omrežjih pa kroži toliko čudovitih posnetkov divjadi in narave, ki ostajajo deležni občudovanja zgolj v lovskih vrstah. Sodoben človek ne bo bral suhoparne zakonodaje, želi pa si pogledati zanimiv video-posnetek in dobiti kratko in točno informacijo, kako in kje lahko postane lovec. Po mojem mnenju bi LZS morala postati informacijska točka za omenjena vprašanja. LZS bi morala na podlagi ankete znati odgovoriti vsakemu zainteresiranemu, kje bi glede na svoje življenjske okoliščine najlažje uresničil svojo željo postati lovec.

Ob lanskim proslavi 110-letnice naše krovne lovske organizacije smo imeli vrsto razgovorov s predstavniki države in resornih ministrstev. Razumeli so našo zaskrbljenost glede zmanjševanja zanimanja za članstvo v lovskih vrstah. Pokazali so zanimanje, da bi lovska organizacija ohranila kadrovske sposobnosti izvajanja zahtevnih lovskoupravljaljskih načrtov. Tudi na način, da bi pripravnikom sofinancirala izobraževanje za lovski izpit. Z zadnjo spremembo Zakona o divjadi in lovstvu smo poskrbeli tudi za ustrezno pravno podlago za tovrstno financiranje. Tako je tudi prav, saj z divjadjo v skladu z Zakonom o divjadi in lovstvu upravlja Republika Slovenija in pobira koncesnino od lovske družine. Odveč je morebitna skrb lovske družine, da bi izgubile avtonomijo nad sprejemom novih članov. Na podlagi izkazanega zanimanja v anketi bi LZS le usmerjala kandidate v zainteresirane članice, ki bi še naprej same presojale o primernosti kandidatov, ki bi bili po pravilu verjetno iz lokalnega okolja. Pri tem jim še vedno ostaja dolžnost, da same poskrbijo za nove člane.

Kako bi se predstavili v organizacijah, ki sem jih omenjal in s katerimi ima LZS že formalne odnose, je seveda stvar strategije in strokovnega pristopa. Ob tem bi lovci morali nastopiti odprto in strokovno, z odgovori na vsa morebitna vprašanja in dileme sodobnega časa. Tradicija in dosežki naše

lovske organizacije, ohranjena pestrost živalskih vrst, trajnostno upravljanje z divjadjo ter etična podlaga našega lovstva bi morali prepričati nasprotnike odprtega vabila v naše vrste. Seveda gre pri tovrstnem razmišljanju za grobo izdelano idejo, kako zagotoviti obstoj lovstva, kot ga poznamo dandanes, za nadaljnja desetletja. Zdaj živimo v hitro razvijajočem se svetu, zato morajo biti tudi reakcije hitre. Pri tem mislim na tehnološki napredek, medtem ko odnosi do narave in medčloveški odnosi ne sledijo temu napredku. Žal smo priča tudi mnogim nazadnjaškim gibanjem. V takšnem, pogosto kaotičnem svetu bi morali naša osrednja lovska organizacija, vodstvo in upravni odbor LZS najti energijo in modrost za premisleke in odločitve, ki presegajo enega ali dva mandata. Naša dolžnost in cilj sta ohranitev lovstva tudi za naše vnuke in pravnike. Veselilo me bo, če bo napisano razmišljanje vsaj malo pripomoglo k dosegu omenjenega cilja.

Ivan Malešič,
podpredsednik LZS

»Na podlagi poglobljene analize bi se morali lotiti strategije in taktike odpiranja lovske organizacije navzven.«

Foto: Miha Vogrin

Foto: Marjan Arnek

MEDVEDOV BO ŠE VEČ

KMEČKI GLAS, 1. 8. 2018 (Franc Fortuna) – Na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor (MOP) je objavljen osnutek odloka o ukrepu odvzema osebkov vrste rjavega medveda (*Ursus arctos*) in volka (*Canis lupus*) iz narave v obdobju od 1. oktobra 2018 do 30. septembra 2019. Prav tako je objavljeno strokovno mnenje za odvzem velikih zveri iz narave v obdobju od 1. oktobra 2018 do 30. septembra 2019 Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS) in pisno stališče Zavoda RS za naravo (ZRSVN) k strokovnemu mnenju ZGS. Zavod v predlogu načrta odstrela rjavega medveda za obdobje od 1. oktobra 2018 do 30. septembra 2019 pod strogo nadzorovanimi pogoji v omejenem številu predlaga za celotno populacijo na območju Slovenije odvzem 200 živali iz narave z odstrelom (redni in izredni odstrel). Prav tako ZGS navaja, da pričakovani odvzem 225 medvedov (načrtovani odstrel 200 medvedov in ocenjene izgube 25 medvedov) v tem obdobju ne bo ogrozil ugodnega stanja populacije rjavega medveda v Slovenji. Splošno stališče Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije kot krovne organizacije slovenskih kmetov glede medvedov in volkov je znano, in sicer da populaciji nista usklajeni s socialno nosilno zmogljivostjo okolja. Populaciji sta preveč številni, konfliktni in ju je treba zmanjšati na raven, ki bo omogočala strpno sobivanje z ljudmi in čim manj konfliktov pri

opravljanju dejavnosti na območju pojavljanja. Glede na odgovore, ki smo jih prejeli od MOP, pa lahko sklepamo, da MOP odločitve sprejema zgolj na podlagi mnenj in ne na podlagi strokovnih ocen in načrtov. Glede na to, da MOP predlaga odstrel enak prirastku, se številčnost populacije ne bo spremenila. Iz navedenih podatkov, ki veljajo za leto 2015 in so v letu 2017 zagotovo precej višji, pa lahko trdimo, da se bo populacija medvedov v letu 2019 še povečala.

KDO JE V SOBOTO JEDEL SRNIN GOLAŽ?

DELO, 14. 8. 2018 (Manja Pušnik) – Kako je mogoče, da lovci podnevi pod Golovcem ustrelijo srno? Tako se v pismu sprašuje bralec Dela, ki nas je hkrati opozoril, da je znotraj ljubljanske obvoznice prepovedan odstrel divjadi. O dogodku je bila obveščena policija, ki pa kršitev ni ugotovila. Na Golovcu je vse več srnjadi in tudi divjih prašičev, opozarjajo lovci. V soboto, 11. avgusta, zgodaj zjutraj je pod Golovcem, natančneje na Hruševski cesti nasproti novega vrtca, odjeknil strel, je dejal bralec Dela, ki ne želi biti imenovan. Ugotovil je, da je na območju, kjer se zadržuje veliko srn, lovec ustrelil srno, medtem ko ga je drugi lovec čakal v avtomobilu. O dogodku je obvestil policijo, ki se je takoj odzvala na klic. Vendar so policisti na njegovo začudenje kmalu odšli, policisti od lovcev menda niso zahtevali

nikakršnih dokumentov. »Le kdo bo danes kuhal srnin golaž?« se je spraševal bralec in dodal, da je po njegovem vedenju streljanje divjadi znotraj ljubljanske obvoznice prepovedano. Na policiji so pojasnili, da je občan naznanil odstrel divjadi vpričo njega in otrok. »Na kraj dogodka so bili napoteni policisti, ki so opravili razgovore in ugotovili, da sta lovca na Hruševski cesti v bližini prijavitelja odstrelila divjad. Odstrel je bil opravljen na podlagi prijave pritožb občanov, da srnjad uničuje pridelke. Policisti so ugotovili, da se odstrel ni zgodil vpričo otrok ter da določila zakona o divjadi in lovstvu niso bila kršena,« pravijo na ljubljanski policijski upravi. Območje pod Golovcem na Hruševski cesti spada v pristojnost LD Škofljica, zaradi zagotavljanja varnosti pa sta odstrel opravila posebej usposobljena lovška čuvaja. »Lovska družina je odlov izvajala na tem območju zaradi prošnje enega od lastnikov hiše in vrta v bližini prehoda srnjadi. Na tem območju se pase več srn, zaradi zagotavljanja varnosti pa ni mogoče sočasno opraviti odstrela vseh srn,« pravijo na Lovski zvezi Slovenije. O dogodku so obširno pisale tudi **SLOVENSKE NOVICE** (v nadaljevanju).

LOVCA SREDI NASELJA USTRELILA DVA SRNJAKA

SLOVENSKE NOVICE, 17. 8. 2019 (Jaroslav Jankovič) – Ondan nas je poklical ogorčen občan s Hruševske ceste v

Ljubljani, ker sta tam lovca v soboto, 11. avgusta, okoli pol šestih zjutraj ustrelila dva srnjaka. »Občanom na očeh in v bližini naselja ...« nam je pripovedoval in poudaril, da ne razume lovske predrznosti, saj znotraj ljubljanskega avtocestnega obroča naj ne bi smeli streljati divjadi. Oglasila se je občanka in potrdila, da se je lov zgodil na pokošeni travnati jasi nasproti otroškega vrtca na Hruševski cesti 48, kjer se v ranem jutru po navadi pasejo srne. Zračni posnetek pokaže, da novi vrtec res stoji nasproti jase oziroma kmetijske površine, kjer občasno sejejo koruzo ali deteljo. Na zahodni strani ga zaroblja makadamska cesta z nekaj hišami, na severu in na vzhodu pa gozd, ki je poln divjadi, zato srnjad ali prašiči tod niso nobena redkost. Občan nam je še povedal, da sta ga okoli pol šestih zjutraj vrgla iz postelje dva strela. Lahko si predstavljamo, kako na človeka deluje, ko zasliši pokanje pod oknom v mirnem naselju. »Odjeknil je strel, ki me je zbudil, pogledal sem okoli hiše in na njivo. Vidim lovca, ki gre po njivi, pridrži mrtvo žival, medtem ko drugi obrača avto.« Poklical je policijo in patrolja je bila takoj na kraju dogodka in ustavila lovca. A občan se je začudil, saj sta se policista po kratkem pomenku in pozdravu z lovčema obrnila in odšli so vsak svojo pot. Tudi naša sogovornica je bila ogorčena, saj naj bi bilo streljanje divjadi sredi Ljubljane prepovedano. Poleg tega bi lahko krogla zašla bogve kam, denimo na dvorišče hiše in zadela nič

hudega slutečega možakarja, ki se je v vročem dnevu že zgodaj zjutraj odpravil z motiko na vrt. No, k sreči se ni zgodilo nič takega; lovca sta naložila srnjaka v prtljajnik in se odpeljala. Zakon o lovstvu določa, da blizu naselja lovci smejo odstreliti divjad najmanj 50 metrov od prve hiše, pri čemer mora biti strel usmerjen stran od naselja. Območje, kjer sta lovca v nedeljo odstrelila smi, pripada LD Škofljica. Gospodar lovske družine Alojz Intihar je povedal, da so ga na pomoč poklicali občani. »Divjad ima na Hruševski cesti 56 ustaljen prehod prek ceste, kjer nato vstopi v varno zavetje gozda in zaraščenih površin bivšega podjetja Rast. In se nato pase po okoliških travnikih in vrtovih.« Še več, srne se sprehodijo vse do Litijske ceste in do Ljubljane. »Samo letos so bile na Litijski cesti trikrat povožene srne.« Starešina LD Škofljica Mitja Špindler dodaja, da vse odstrela znotraj avtocestnega ringa izvajajo v skladu z odločbo o odstrelu na tem sicer ne lovnem območju inšpektorata za lovstvo in ribištvo. »Na leto imamo na območju znotraj ringa od 30 do 40 interventnih odstrelav, pogosto tudi z asistenco policije, če je treba.« Špindler poudarja, da je srnjad v naseljenih območjih roba Ljubljane izjemno gosta in poleg škode, ki jo denimo povzročijo na vrtovih in njivah, pomeni veliko nevarnost za promet. V soboto, 11. avgusta, zjutraj sta se na intervencijo na Hruševsko cesto odpravila izkušeni lovec Ciril Kamnar, ki ga je spremljal njegov sin pripravnik. Kamnar, ki je že

40 let lovski čuvaj, nam je povedal, da je kot po navadi dva dni prej obvestil krajane o odstrelu v jutranjih urah. »Gre za običajno prakso, saj gre za odstrel znotraj gosto naseljenega območja.«

V SPODNJI POLSKAVI LOVIL DIVJE SVINJE IN SE HUDO POŠKODOVAL

VEČER, 21. 8. 2018 (ČK) in www.maribor24.si – 20. avgusta zvečer je 70-letni lovec v Spodnji Polskavi začel z lovom na divje svinje. Sredi koruznega polja si je postavil leseno prenosno lovsko prežo, visoko okoli tri metre, ki si jo je izdelal sam. Med lovom se je zaradi nestabilne podlage in neenakomerne obremenitve lovška preža prevrnila, lovec pa se je ob padcu zelo poškodoval. Z reševalnim vozilom so ga prepeljali v Univerzitetni klinični center Maribor. Policisti bodo o dogodku podali poročilo pristojnemu tožilstvu.

PODRAVJE: NAJVEČ ŠKODE V KMETIJSTVU POVZROČAJO DIVJI PRAŠIČI

ŠTAJERSKI TEDNIK, 21. 8. 2018 (Mojca Vtič) – Čezmerna namnožitev jelenjadi in divjih prašičev ter pretirana zaščita velikih zveri v zadnjih desetletjih povzročata nevzdržno stanje in daljnosežne negativne posledice na podeželju, opozarjajo na Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije (KGZS). A na Zavodu za gozdove Slovenije odgovarjajo, da trende spremljajo in jim prilagajajo lovne načrte. »Odkar obstaja Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije, pa seveda še od prej, se težave z divjadjo in zvermi samo stopnjujejo. Stanje se slabša, ker se z divjadjo in zvermi ne upravlja dobro, zato se razmnožujejo nenadzorovano. Glede na škodo hitro ugotovimo, da so nekatere populacije divjadi in zveri preštevilne za ta prostor,« je prepričan predsednik KGZS Cvetko Zupančič. Ob tem je zavrnil možnost, da bi lahko kmetje več naredili glede zaščite pridelkov. »Ukrepi, ki skušajo zmanjšati škodo, kot so na primer pastirski psi, ograje, pastirji in drugo, so marsikje težko ali sploh neizvedljivi, zato posledično neučinkoviti; so negospodarni in neskladni s tradicionalnimi načini kmetovanja in upravljanja z gozdovi.« Dodal je tudi, da lahko o sobivanju z divjadjo in zvermi govori tisti, ki dejansko z njo živi, ne pa tisti, ki jo gleda od daleč. »Poudarjam, da kmetje želimo, da se divje živali ohranijo, vendar mora biti številčnost znosna,« je povzel stanje Zupančič.

NA GORIŠKEM VSE VEČ DIVJIH PRAŠIČEV

STA in 24ur.com POP TV, 30. 8. 2018 (Melita Stolnik) – Populacija divjih prašičev na Goriškem se povečuje iz leta v

leto, s tem pa tudi obseg škode. Občani in svetniška skupina *Goriška.si* sedaj pozivajo občino in župana, naj sprejme ustrezne ukrepe. Divji prašiči se namreč sprehajajo po kmetijskih površinah na obrobju Kromberka, Solkana in Rožne doline, torej na območjih zunaj lovnih površin, tam pa jih lovci ne smejo streljati. Vse več divjih prašičev opažajo tudi sprehajalci in rekreativci v mestnem gozdu Panovec, kjer lov prav tako ni dovoljen. »Zavedamo se, da je škoda vse več, zaradi ugodnih klimatskih pogojev, zaraščanja nekoč kmetijskih površin in obilja hrane je namreč vse večja populacija divjih prašičev,« je na tiskovni konferenci povedal upokojeni strokovnjak na področju gozdarstva in upravljanja z divjadjo Milan Trkman. Zato sta skupaj s Svitom Trkmanom pripravila predlog nekaterih ukrepov, ki bi vsaj začasno zaustavili povečevanje populacije. Na prvem mestu je odstrel divjih prašičev, ki jih domači lovci sedaj odstrelijo okoli 300 na leto. Z različnimi ukrepi bi morali odpraviti zaraščanje površin v neposredni bližini naselij, na poljih s koruzo pa pustiti posebne pasove, kjer bi lovci lahko prišli do prašičev. »Ko pridejo prašiči do koruznega polja, se v njem lahko zadržujejo zelo dolgo, saj imajo obilico hrane in varno zavetje pred ljudmi,« je dejal Trkman. Predlagal je tudi, da bi ustanovili interventno skupino lovcev, ki bi imela dovoljenje za odlov divjih prašičev tudi zunaj lovnih površin.

Pripravil:
dr. Marjan Toš

Foto: Michael Migos

Tako se dela!

O b prebiranju tiskanih in spletnih medijev vedno naletim na različne »cvetke« o dogajanju med lovci in v lovstvu, ki ga po navadi beležijo še vedno zelo brane rubrike *Iz črne kronike*. Opažam, da smo lovci v primerjavi s prejšnjimi leti precej redkeje tarče raznih spotikanj, obrekovanj, natolcevanj in občasno, resnici na ljubo, tudi upravičenih kritik. Negativnih vsebin je po mojih opažanjih manj, kot jih je bilo v preteklosti, kar je lahko dober pokazatelj medijskega pogleda na zeleno bratovščino. Ali pa tudi ne, saj je zdajšnja slovenska medijska krajina skoraj že povsem porumenela in lovci nismo več tako zanimivi za obrekovanje kot nekoč. Včasih smo za negativno medijsko promocijo in kampanjo krivi čisto sami. Ne zgolj zaradi napak in neumnosti, ki jih počnemo, pač pa tudi zaradi neznanja na področju komuniciranja. Kriznega še posebno. Ne bom našteval primerov, ki potrjujejo moja razmišljanja, saj smo nekatere predstavili tudi v naših pregledih tiska in to naj bo dovolj.

Rad bi predstavil pozitiven zgled komunikacije z mediji, ki je vreden posnemanja. Časopis **Delo** je 14. avgusta objavil zanimiv članek *Kdo je v soboto jedel srnin golaž?*, ki ga je napisala novinarka **Manja Pušnik**. Povzetek je objavljen v tokratni rubriki *Iz dnevnega tiska*. Članek je začela takole: »Kako je mogoče, da lovci podnevi pod Golovcem ustrelijo srno? Tako se v pismu sprašuje bralec Dela, ki nas je hkrati opozoril, da je znotraj ljubljanske obvoznice prepovedan odstrel divjadi. O dogodku je bila obveščena policija, ki pa kršitev ni ugotovila. Na Golovcu je vse več srnjadi in tudi divjih prašičev, opozarjajo lovci« (op. pisca: kasneje se je izkazalo, da sta bila uplenjena dva srnjaka in ne dve srni, o čemer so 17. avgusta 2018 obširno poročale Slovenske novice). V nadaljevanju član-

ka smo lahko prebrali uradno stališče pristojne policijske postaje in tudi **Lovske zveze Slovenije (LZS)**, da z lovom na Golovcu ni bilo čisto nič narobe. Vse je bilo tako, kot velevalo predpisi. Policisti so povedali, da kršitev ni bilo, LZS pa je pojasnila, zakaj je bila **LD Škofljica**, ki je med drugim odgovorna tudi za območje okoli Golovca, ki že od leta 2008 spada med nelovne površine, zadolžena za nalogo.

Foto: Milan Krapež

Tej lovski družini je bil namreč lov naložen po posebni odločbi pristojnega inšpektorata, ki deluje pod okriljem **Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano**. V skladu z izdanim aktom pristojnega državnega organa so lovci tudi ravnali. Nič ni bilo narobe, sploh ker sta lovca odstrel zaradi varnosti opravila podnevi, so še pojasnili na LZS.

In nauk za naprej? Najbrž se boste strinjali, da je bil način komuniciranja v tej zgodbi zgleden primer za mnoge podobne zgodbe, ki nam bodo še sledile. Najprej je treba izreči priznanje novinarki, ki je predstavila obe strani medalje, potem policiji, ki ni skoparila z uradnimi ugotovitvami, in na koncu še LZS in LD Škofljica za ažuren odziv in tehtno pojasnilo. Lovska družina bi mor-

da lahko tudi sama opravila svoj del komunikacijskega posla, a se je odločila prav, ko se je obrnila na krovno organizacijo. Zato jo imamo in zato premoremo ekipo strokovnjakov, med njimi tudi svetovalko za odnose z javnostmi. Takšen način kriznega komuniciranja (čeprav bi za omenjeno zgodbo težko uporabili oznako »krizno«, ker dogodek vendarle ni bil kaj posebnega) je res lahko zgled drugim. Še zlasti, če se bo morebiti komu spet »ponesrečilo« upleniti kobilo namesto merjasca. Tista zgod-

na ljubo moram priznati, da zlasti Slovenske novice velikokrat objavijo do lovcev in lovske organizacije korektne in objektivne zapise. S tem se torej ne obremenjujem, a v pisanju me je dobesedno zbadalo v oči dejstvo, »da so lovci o odstrelu obvestili stanovalce, a ne vseh«. Če je bilo to storjeno na krajevno običajen način in tudi v duhu sodobne informacijske tehnologije, so lovci svoje opravili. Najbrž pa se boste strinjali, da je lahko to tudi past in naj nam sam Bog pomaga, če bomo morali

ba je bila lep primer, kako se krizno ne komunicira in kako nujno se je obrniti na krovno lovsko organizacijo, če sami v lovski družini nimamo tega znanja.

O lovu sredi naselja so 17. avgusta poročale tudi **Slovenske novice** v članku **Jaroslava Jankoviča** z naslovom **Lovca sredi naselja ustrelila dva srnjaka** v nekoliko drugačni »barvi« kot Delo, a še vedno dokaj objektivno (tudi ta povzetek je objavljen v tokratni rubriki *Iz dnevnega tiska*). Navedle so tudi stališče LD Škofljica, kar je bilo dobro. Sodbo si boste ustvarili sami (če si je že niste), saj imajo vsake oči »svojega malarja«. Mene pisanje slovenskega rumenega tiska že dolgo ne moti in ga prebiram, kolikor ga pač moram. Resnici

po novem obveščati lokalno prebivalstvo v naših revirjih, kdaj in kje bomo lovili. To bi bila neumnost in le upamo lahko, da se česa podobnega ne bo kdo res spomnil in zahteval. V konkretnem primeru je bilo to najbrž potrebno in celo koristno. Lovci so že vedeli, zakaj so se odločili za tak korak! Kaj več od tega pa bi bil lahko strel v koleno. In še: zakaj naj bi v tej zgodbi šlo za lovsko predrznost, kot je prepričan občan, ki je poklical v uredništvo Slovenskih novic, ker ni mogel verjeti, da sta lovca »občanom na obeh in v bližini naselja« ustrelila dva srnjaka? Če je bilo vse narejeno v skladu z zakonom in v skladu z lovsko-etičnimi načeli, potem ni v tem prav nič predrznega!

Dr. Marjan Toš

Mineva 240 let, odkar so lovci prvič stopili na vrh Triglava

Lovci hribovci iz 16. in 17. stoletja pa tudi kasneje so bili mojstri plezanja in obenem tudi najbolj zanesljivi gorski vodniki turistov in raziskovalcev takratnega časa. Uspešno so se uveljavljali v Julijskih Alpah, Kamniško-Savinjskih Alpah in Karavankah ter postali pionirji slovenskega planinstva, alpinizma in alpskega lovstva. Njihovih dejanj ne smemo pozabiti, saj so z njimi postavili temelje zdajšnjemu gorništvu in lovstvu. Ob planinskih in gorskih jubilejih bi se morali vsakič spomniti zaslug lovcev hribovcev.

Za kakšen jubilej pravzaprav gre?

Triglav so 26. avgusta 1778 prvič osvojili štirje domačini iz Bohinja, t.i. »štirje srčni možje«: **Luka Korošec, Matija Kos, Štefan Rožič in Lovrenc Willomitzer**. Če se ozremo v preteklost, lahko ugotovimo, da je resnično pravi trenutek, da spoznamo, kako je bilo pravzaprav dejansko pred 240 leti z bohinjskim osvajanjem vrha Triglava. Ob tem je tudi priložnost, da razmislimo o vrednotah in pogumu takratnih bohinjskih divjih lovcev, ki so se poleg osnovnih del za preživetje ukvarjali tudi s pastirvom, drvarstvom, zeliščarstvom, tesarstvom, rudarstvom ... Tudi slavni raziskovalec in opisovalec Julijskih Alp **Julius Kugy** v svoji knjigi *Pet stoletij Triglava* opisuje prvo dokumentirano osvajanje lovcev vrha Triglava. V knjigi so zapisane besede pomembnega raziskovalca naših gora **Baltazarja Hacqueta**: »Na najvišji vrh te gore (op. pisca: Triglava) so se prvi

povzpeli koncem preteklega leta 1778 dva pogumna gamsja lovca in eden od mojih bivših učencev. Ker je nekdo (op. pisca: baron Žiga Zois) razpisal nagrado za tako tvegano dejanje, so morali ti ljudje v dokaz, da so dosegli cilj, vsekati v skale (op. pisca: na vrhu Triglava) znake, ki sem jih na nekaterih krajih tudi našel.« Lovci hribovci so bili edini usposobljeni in zanesljivi poznavalci gorskih skrivnosti in brezpotij, zato so bili tudi najbolj iskani kot vodniki in nosači, spremljevalci turistov, botanikov in raziskovalcev planinsko-gorskega sveta na vzponih, po brezpotjih, na še nezabeleženih predelih, kot tudi na še ne dokumentiranih neznanih vrhovih v Julijskih Alpah, Kamniško-Savinjskih Alpah in Karavankah.

Ob 240. obletnici prvega vzpona na vrh Triglava se velja spomniti tudi na prvo zimsko osvojitve vrha Triglava, ki se je zgodila 104 leta po osvojitvi poletnega Triglava, tj. leta 1882, torej pred 136 leti. Pozimi sta se na Triglav prvič povzpela **Avgust Sušnik**, rojak iz

Kranja in prekaljen gorski vodnik, ki je znal uloviti gamsa v zalazu, in **Jakob Jelar** iz Stare Fužine oziroma Ribčevega laza v Bohinju. Seveda pa se kot divja lovca nista smela posebej izpostavljati, saj je bila to vendarle njuna skrivnost. Potrjeno je, denimo, da se je po 16 letih po osvojitvi Triglava v letu 1794 povzpел na 2.679 m visoki Mangart prvi turist **Franc Jožef Hanibal Hohenwart** z

Lovci hribovci so bili edini usposobljeni in zanesljivi poznavalci gorskih skrivnosti in brezpotij, zato so bili tudi najbolj iskani kot vodniki in nosači, spremljevalci turistov, botanikov in raziskovalcev planinsko-gorskega sveta na vzponih, po brezpotjih, na še nezabeleženih predelih, kot tudi na še ne dokumentiranih neznanih vrhovih v Julijskih Alpah, Kamniško-Savinjskih Alpah in Karavankah.

Ob 240. obletnici prvega vzpona na vrh Triglava se velja spomniti tudi na prvo zimsko osvojitve vrha Triglava, ki se je zgodila 104 leta po osvojitvi poletnega Triglava, tj. leta 1882, torej pred 136 leti. Pozimi sta se na Triglav prvič povzpela Avgust Sušnik, rojak iz Kranja in prekaljen gorski vodnik, ki je znal uloviti gamsa v zalazu, in Jakob Jelar iz Stare Fužine oziroma Ribčevega laza v Bohinju.

vodnikom, strastnim divjim lovцем. Kateri »jager« je bil, ni zapisano, kajti za tisti čas to ni bilo pomembno. Baron Hohenwart je bil naravoslovec in kasnejši soustanovitelj **Prirodoslovnega muzeja v Ljubljani**, ki se je leto poprej, leta 1793, z lovcem, mladim **Sprukom**, daljnim potomcem legendarnega lovca **Lenarta Spruka** iz Kamniške Bistrice, povzpел na Grintovec. Med znamenite gorske vodnike se je v obdobju avstrijskega matematika, geodeta in alpinista **Johannesa Frischaufa**, ki je v Kamniško-Savinjskih Alpah poiskal in markiral mnogo poti ter določil veliko višin posameznih vrhov, zapisal tudi **Lovrenc Potočnik** iz Stahovice nad Kamniško Bistrico, ki pa je največ

Tržiču in se je takrat zapisal tržiški zeleni bratovščini. S tržiškimi lovci, še posebno **Jakobom Krvinom**, je hodil na lov, pripovedoval in opisoval lovske dogodke, med drugim, kako je na Begunjščici uplenil gamsa. Ko je lovil divjega petelina, ga je splašil in ostalo mu je še toliko časa, da je nekaj sto metrov višje uplenil mogočnega srnjaka barona **Karla Borna**, za katerega je moral odšteti kar nekaj odpustkov. Vedel in poznal je strast in plemenitost divjih lovcev, ki so ščitili in varovali divjad in tudi vedeli, katero divjad, kje in kdaj je mogoče lovsko pravično odloviti, saj so tako zagotavljali številčnost divjadi za jutri in pojutrišnjem. Divji lovci so poznali naravno podkrepjen lovopust

Slovenskega duhovnika **Jakoba Aljaža** je pretreslo in vzdramilo, ko je po desetletjih prebral v takratnem nemškem časopisju, »da se je na vrh Triglava prvi povzpел neki gospod **Willonitzer** leta 1778«. Ta zapis je komentiral takole: »Jaz pa pravim, prvi so bili na Triglavu naši pastirji oziroma domačini, lovci.« Aljaž je poznal lovce hribovce v dno duše, jih cenil in spoštoval. Po dobrem stoletju, ko so bohinjski lovci stopili na vrh Triglava, je bil Aljaž že imenovan za kaplana v Tržiču in se je takrat zapisal tržiški zeleni bratovščini.

Foto: Ivan Ambrožič

Lovci hribovci, znani tudi kot lovci gamsarji, so bili mojstri plezanja ter zanesljivi gorski vodniki turistov in raziskovalcev takratnega časa.

bival v jezerskem okolišu in je bil tudi nosač, gonjač, delavec, »traser« novih planinski poti, ovčar in tudi strasten lovec, ki je v letu 1896 stopil s sestrama **Luise in Pavlo Schutz** iz Liboj na dotlej še ne doseženi in opisani vrh Koroška Baba.

Divji lovci niso bili krivolovci

Slovenskega duhovnika **Jakoba Aljaža** je pretreslo in vzdramilo, ko je po desetletjih prebral v takratnem nemškem časopisju, »da se je na vrh Triglava prvi povzpел neki gospod **Willonitzer** leta 1778«. Zapis je komentiral takole: »Jaz pa pravim, prvi so bili na Triglavu naši pastirji oziroma domačini, lovci.« Aljaž je poznal lovce hribovce v dno duše, jih cenil in spoštoval. Po dobrem stoletju, ko so bohinjski lovci stopili na vrh Triglava, je bil Aljaž že imenovan za kaplana v

in ga spoštovali do podrobnosti. Žal pa druga kategorija lovcev, tj. krivolovci, omenjenih vrednot, nepisanih lovskih določil in pravil ni upoštevala. In prav po tem so se divji domači lovci razlikovali od krivolovcev in si pridobili lovsko in domoljubno avtoriteto, zaščito in spoštovanje med ljudmi.

Za divje lovce je znano, da tudi najbolj pogumnim in drznim gore niso bile najbolj domače in prijazne. Vsi hribovci v obdobju od 16. do 18. stoletja so bili kot uročeni zaradi strahu pred neznanimi naravnimi silami in pojavi: od padajočega kamenja in plazov, groma, strel, bliskanja. Vse to naj bi bilo znak »božje jeze«, megle pa pojmovane kot dim iz »hudičevih kuhinj«. Divji lovci so skoraj vedno streljali z blagoslovljenimi krogli – svinčenkami, v katerih konice so vrezali znamenje križa. Preden so si

kje odpočili, se usedli ali legli, so mesto poškropili z blagoslovljeno vodo. Aljaž je zapisal, da je lahko divji lovec izbran za uradnega lovca pri lovozakupnikih ali drugih lastnikih lovišč, če dokaže najmanj 20 let delovanja kot divji lovec.

Pokojni **Uroš Župančič**, slavna jeseniška železarska gorniška legenda, alpinist, gorski reševalec in izjemen poznavalec gora s številnimi preplezanimi novimi, prvenstvenimi plezalnimi smermi, je zapisal, da so bili lovci hribovci osebnosti, ki so dajale našemu klasičnemu planinstvu takt in zagon ter ga s svojimi vrhunskimi dejanji uvrščali na častno mesto v planinskem, alpskem svetu Evrope. Župančič je zapisal še: »To so bili gorniki iz ljudstva, ki so v največji popolnosti in duhovnosti živeli z gorami, ko so iskali tajne in prehode življenja v ostenjih, rešili iz skalovja zaplezano ovco, se bojevali in

preizkušali z gamsom in bili tudi najbolj dovršeni in zanesljivi gorski vodniki. S takimi dejanji so si priborili in imeli vse pravice do spoznanja, videnja lepot in veličine planinskega sveta. Vsi so bili mojstri plezanja. Bili so in postali so pionirji našega planinstva.« V čast vsem tem domoljubnim lovcom hribovcem je ob triglavskem jubileju treba zapisati in si tudi zapomniti, da so imeli največje zasluge za omogočanje raziskav in odkrivanje slovenskega dela Alp prav oni.

Pomembno vlogo so imeli lovci tudi pred 260 leti, ko je v naše gore zašel na botanično raziskovanje **Anton Scopoli**, južnotirolski zdravnik in naravovarstvenik, botanik, ki se je med drugim leta

Ob tem je tudi pomembno, da se poleg letošnje 260. obletnice prvega zapisa o vzponu na Storžič spomnimo še enega jubileja, in sicer 230 let, odkar je botanik **Franc Ksaver Wulfen** registriral in opisal t.i. *zvončico*, redko zavarovano gorsko rastlino, cvetlico, prineseno s Storžiča, ki jo je poimenoval po botanikih **Karlu in Žigi Zoisu**.

Ohranimo v spominu zaslužne lovce

Mineva torej 240 let od prve osvojitve vrha Triglava. To je veličasten jubilej slovenskega naroda, za katerega so zaslužni domači lovci, ki so skozi stoletja speljali

čas postalo uveljavljeno med ljudmi in utrlo pot množičnemu obiskovanju gora, kakršnega poznamo dandanes. Nastala je tudi množica umetniških del, ki so opisovala lovsko doživljanje.

Lovci so bili kot gorniki, alpinisti, gorski reševalci in smučarji vedno dejavni tudi pri razvoju slovenskega planinstva in organiziranega gorskega reševanja ter vidni tudi kot naravovarstveniki. Spomnimo se alpinista in lovca dr. **Mihe Potočnika**, ki je bil predsednik Planinske zveze Slovenije, in njegovega predhodnika znanstvenika prof. dr. **Franceta Avčina**, ki se je ukvarjal z lovskim orožjem, naboji in balistiko. Tudi na prvo slovensko himalajsko odpravo je člane odprave spremljala lovška

Foto: Slovenski planinski muzej v Mojstrani

Prvi dom na Kredarici je bil zgrajen leta 1896 po zamisli **Jakoba Aljaža**. Nad lokacijo naj bi se navdušil zaradi prehodov gamsov z južne na severno stran Triglava.

1758 povzpel na Storžič ter naslednje leto s Suhadolnikovimi lovci in ovčarji šel od Suhadolnika še na Grintovec.

Divji lovci so šteli in varovali divjad ter tudi vedeli, katero divjad, kje in kdaj jo je mogoče lovsko pravično odloviti, saj so tako zagotavljali številčnost divjadi za jutri in pojutrišnjem. Poznali so naravno podkrepjen lovopust in ga spoštovali do podrobnosti. Žal pa druga kategorija lovcev, tj. krivolovci, omenjenih vrednot, nepisanih lovskih določil in pravil ni upoštevala. In prav po tem so se divji domači lovci razlikovali od krivolovcev in si pridobili lovsko in domoljubno avtoriteto, zaščito in spoštovanje med ljudmi.

240 let od prve osvojitve vrha Triglava je veličasten jubilej slovenskega naroda, za katerega so zaslužni domači lovci, ki so skozi stoletja speljali množico lovskih stez, našli številne prehode na brezpotjih v gorskem svetu in se lotili prenekaterega prvega pristopa k vrhovom gora, kar je postopoma in skozi čas postalo uveljavljeno med ljudmi in utrlo pot množičnemu obiskovanju gora, kakršnega poznamo dandanes. Nastala je tudi množica umetniških del, ki opisujejo lovsko doživljanje.

množico lovskih steza, našli številne prehode na brezpotjih v gorskem svetu in se lotili prenekaterega prvega pristopa k vrhovom gora, kar je postopoma in skozi

puška, člana odprave sta bila namreč lovca **Jože Govekar** in dr. **Andrej Robič**, sicer odlična alpinista. Ponosni moramo biti tudi na svetovni dogodek, ko je alpinist in dejaven lovec **Davo Karničar** smučal z vrha sveta.

Namen obujanja lovskih zgodovinskih dejstev ob triglavskem jubileju je predvsem v tem, da zaslužnih osebnosti – lovcev pri odkrivanju gora ne pozabimo, ampak jih objektivno enakovredno omenjamo v mlajši zgodovini slovenskega planinstva, kot se omenja prve turiste, botanike, pristopnike, ki so jih prav lovci skozi stoletja varno za »roko« ali na vrvi pripeljali na vrh gore. Narediti moramo vse, da se lovcev hribovcem spominjamo z imeni in priimki za vedno.

Franc Ekar

Viri so na voljo pri avtorju.

4. oktober – svetovni dan boja proti mučenju živali

Svetovni dan boja proti mučenju živali so leta 1931 začeli ekologi na svojem shodu v Firencah z namenom, da bi opozorili na zaskrb-ljujoč položaj ogroženih živalskih vrst. Svetovni praznik vsako leto poteka pod okriljem **Svetovnega združenja za zaščito živali** (World Society for the Protection of Animals – **WSPA**). Datum 4. oktober je bil kot dan boja proti mučenju živali izbran, ker na ta dan goduje sveti **Frančišek Asiški**, zaščitnik živali, ki je zagovarjal odgovoren in ljubeč odnos človeka do okolja in živali. Po doživetju razodetja, ki se mu je zgodilo na god svetega Matije, je 24. februarja 1208 oblekel sivorjavo tuniko s kapuco in se opasal z vrvjo. Zatekel se je k molitvi in zaprisegel pomoči ubogim. 16. aprila 1209 je v cerkvi svetega Nikolaja v Assisiju ustanovil frančiškanski red, ki ga je 29. novembra 1223 z bulo *Solet annuere* potrdil papež Honorij III.

Mučenje živali je surovo ravnanje človeka z živalmi, tudi z divjadjo, ki temelji na ustvarjanju bolečin in strahu, izstradanju ali izživljanju, ki povzroči poseg v duševno ali telesno integriteto živali. Trpinčenje je sinonim za mučenje, ki vsebuje oblike načrtnega in dalj časa trajajočega surovega ravnanja z živalmi. Lahko se izkazuje z maltretiranjem, ki predstavlja oblike grdega ravnanja, ki presegajo običajne ukrepe za vodenje in nadzor živali. *Slovar slovenskega knjižnega jezika* pozna še glagolnik strpinčiti, kar pomeni s trpinčenjem izčrpati, oslabiti ali s težkimi obremenitvami izmučiti osebek živali.

Lovci in živali

Z lovskega vidika je mučenje divjih živali vsakršno grdo ravnanje, ki divjadi lahko povzroči nepotrebno trpljenje. Gre za oblike mučenja, ki imajo v estetskem pogledu nesprejemljive lastnosti, zlasti v moralnem pogledu, s širokim pomenskim obsegom v slabšalni obliki, ki vzbuja neprijeten, neugoden občutek, strah in bolečine. Slovenske lovke in lovci ne

»Narava ni nikdar izdala srca, ki jo je ljubilo!«

William Wordsworth

Svetovni dan boja proti mučenju živali so leta 1931 začeli ekologi na svojem shodu v Firencah z namenom, da bi opozorili na zaskrb-ljujoč položaj ogroženih živalskih vrst. Svetovni praznik vsako leto poteka pod okriljem Svetovnega združenja za zaščito živali (World Society for the Protection of Animals – WSPA).

smemo pozabiti, da je svetovni dan proti mučenju živali dan, ki naj izpraša našo vest, ali smo pri lovskih dejavnostih dovolj

Svetnik **Frančišek Asiški** (1181 oz. 1182–1226) je v svojem življenju poudarjal pomen sočutja.

Foto: https://sl.wikipedia.org/wiki/Frančišek_Asiški

Foto: Werner Nagel

Ko govorimo o preprečevanju mučenja živali, je treba pomisliti tudi na divjad, ki si zasluži humano in spoštljivo ravnanje.

spoštljivi in etični do divjadi, pa tudi do lovskih psov.

Človek se svojih ravnanj, ki živalim,

Z lovskega vidika je mučenje divjih živali vsakršno grdo ravnanje, ki divjadi lahko povzroči nepotrebno trpljenje. Škodljive posledice kot posledica mučenja so prisotne tudi pri obstreljeni divjadi, ki jo iščemo s psom krvoslednikom, ali pa če lovske pse brez vode in potrebnega prezračevanja puščamo na vročini, zaprte v vozilih.

Zakon o divjadi in lovstvu določa, da je divjad mogoče loviti samo na zakonit način po načelih lovske pravičnosti, z vrsti divjadi primernim lovskim orožjem in izstrelkom ter na načine, ki ne smejo ogroziti življenja ali zdravja ljudi, divjadi pa ne pretirano vznemirjati ali izpostavljati nepotrebnemu trpljenju. Prepovedan je lov z zankami, mrežami, limanicami in s pastmi stopalkami, ki divjadi povzročijo trpljenje.

domačim ali prostoživečim, povzročajo trpljenje, strah in bolečino, vedno niti ne zaveda. Škodljive posledice kot posledica mučenja so prisotne tudi pri obstreljeni divjadi, ki jo iščemo s psom krvoslednikom, ali pa če lovske pse brez vode in potrebnega prezračevanja puščamo na vročini, zaprte v vozilih. Mučenje živali je vsako naklepno ravnanje ali opustitev dolžnega ravnanja, ki živalim povzroča poškodbe, dalj časa trajajoče ali ponavljajoče trpljenje in strah.

V Sloveniji so društva proti mučenju živali povezana v **Zvezo društev proti mučenju živali**, ki je članica WSPA. Svetovno združenje ima sedež v Londonu in se s podporo **Kraljevskega združenja**

Mučenje živali je surovo ravnanje človeka z živalmi, tudi z divjadjo, ki temelji na ustvarjanju bolečin in strahu, izstradanju ali izživljanju, ki povzroči poseg v duševno ali telesno integriteto živali. Je vsako naklepno ravnanje ali opustitev dolžnega ravnanja, ki živalim povzroča poškodbe, dalj časa trajajoče ali ponavljajoče trpljenje in strah.

Trpinčenje je sinonim za mučenje, ki vsebuje oblike načrtnega in dalj časa trajajočega surovega ravnanja z živalmi. Lahko se izkazuje z maltretiranjem, ki predstavlja oblike grdega ravnanja, ki presegajo običajne ukrepe za vodenje in nadzor živali.

Foto: Michael Migos

Loviti je naravno. A to samo po pravilih in načelih etičnosti – brez nepotrebnega trpljenja in strahu pred smrtjo, s katero ugasne življenje, ki je sveto.

Lovski zakon je nadgradil Etični kodeks slovenskih lovcev, ki temelji na načelu, da se mora lovec vedno odločiti v korist divjadi. Za svoje razsodne odločitve je lovec moralno odgovoren po načelih vesti in poštenja.

Iz Etičnega kodeksa slovenskih lovcev (o divjadi):

Lovec ravna v odnosih do žive ali mrtve divjadi humano in spoštljivo ter po strokovnih smernicah. (5. člen)

Lovec ne sme privoliti, dopuščati ali sodelovati pri mučenjih in drugem nečloveškem ravnanju z divjadjo in drugimi živalmi. Lovec mora lajšati trpljenje divjadi, če se to zgodi ter spoštovati divjad in vedno preprečevati ponižujoče ravnanje z živo ali mrtvo divjadjo. (9. člen)

Kadar lovec na lovu dvomi o pravilni odločitvi, le-to vedno odloči v korist divjadi. (10. člen)

proti mučenju živali (Royal Society for the Prevention of Cruelty to Animals – **RSPCA**) bori proti čezmernemu izkoriščanju živali, domačih in prostoživečih, s čezmernim lovom na divjad, s krznarsko industrijo, z nedopustnimi znanstvenimi posegi na živalih, s klavnicami in klanjem živali na ritualen način, pa tudi z vsakodnevnimi škodljivimi posegi v živali, ki živalim povzročajo trpljenje, lakoto, žejo, strah in bolečino.

Loviti je naravno

A to samo po pravilih in načelih etičnosti – brez nepotrebnega trpljenja in strahu pred smrtjo, s katero ugasne življenje, ki je sveto. Z lovom, ki je iskanje, opazovanje, zasledovanje, vabljenje in čakanje divjadi s ciljem njene uplenitve ali njenega odlova

Iz Etičnega kodeksa slovenskih lovcev (o lovcu in njegovem psu):

Lovski pes naj bo vsakemu lovcu lovski tovariš in sodelavec. (23. člen)

Gospodar je odgovoren, da je njegovemu psu zagotovljeno zdravstveno varstvo, zračno in snažno bivališče, ki mu daje zaščito red mrazom in pred vročino ter mu omogoča gibanje. Gospodar mora vsak dan zagotoviti svojemu lovskemu psu svežo vodo in primeren obrok hrane. Lovski pes je družabnik svojemu gospodarju in lovskemu tovarišu, zato naj bo čimveč z njim na lovu in v prostem času, ne pa osamljen ali zaprt. Ostarelim lovskim psom gospodar zagotovi mirno in varno starost ter vso potrebno oskrbo. (25. člen)

Foto: Werner Nagel

Slovenske lovke in lovci ne smemo pozabiti, da je svetovni dan proti mučenju živali dan, ki naj izpraša našo vest, ali smo pri lovskih dejavnostih dovolj spoštljivi in etični do divjadi pa tudi do lovskih psov.

ter pobiranje divjadi ali njenih delov, lovci ne bi smeli prizadeti divjadi. V skladu z načrti za trajnostno upravljanje z divjadjo moramo lovci zagotoviti vzdrževanje in izboljševanje prehranskih in osnovnih življenjskih možnosti za divjad, za vodne vire in kaluže, za krmljenje divjadi v skladu z načrti lovskoupravljaljskih območij in del, s katerimi se zagotavljajo ugodne razmere za razvoj populacij divjadi.

Zakon o divjadi in lovstvu določa, da je divjad mogoče loviti samo na zakonit način po načelih lovske pravičnosti, z vrsti divjadi primernim lovskim orožjem in izstrelkom ter na načine, ki ne smejo ogroziti življenja ali zdravja ljudi, divjadi pa ne pretirano vznemirjati ali izpostavljati

nepotrebnemu trpljenju. Prepovedan je lov z zankami, mrežami, limanicami in pastmi stopalkami, ki divjadi povzročijo trpljenje.

Lovski zakon je nadgradil Etični kodeks slovenskih lovcev, ki temelji na načelu, da se mora lovec vedno odločiti v korist divjadi. Lovec ne sme sodelovati pri mučenjih ali katerem drugem nečloveškem ravnanju z divjadjo in drugimi živalmi. Spoštovati mora divjad, lajšati ji mora njeno trpljenje, nikoli pa ne sme sodelovati pri ponižujočih ravnanjih z mrtvo ali živo divjadjo. Za svoje razsodne odločitve je lovec moralno odgovoren po načelih vesti in poštenja.

Bojan Avbar

Foto: Oron Neglost

Netopirji, mlake in vile

Med terenskim delom so me lovci in gozdarji kot biologa začeli spraševati, kaj naj storijo za izboljšanje življenjskega prostora netopirjev. Sami so največkrat pomislili na netopirnice (hiške za netopirje), skoraj nikoli pa, da že majhna, pravilno umeščena mlaka zelo obogati habitat netopirjev. Seveda ne zanikam pozitivnega vpliva netopirnic, še posebno v mlajših sestojih, kjer primanjkuje naravnih zatočišč za netopirje, se pa zagotovo ne morejo primerjati s premišljeno ohranjenim gozdom, ki nudi zadostno število zatočišč v naravnih duplih in špranjah dreves. Gozdne mlake in manjša jezera so v več pogledih prave vroče točke za netopirje in praviloma ne nastajajo same od sebe.

Netopirji

Netopirji so izredni nočni lovci, saj na primer za le 5 g težke male netopirje navajajo, da lahko v eni noči ujamejo tudi do 3.000 žuželk. Nekateri netopirji so takšni požeruhi oziroma, lepše rečeno, tako učinkoviti plenilci, da lahko na noč ujamejo za tretjino do polovico svoje mase žuželk, s čimer pomembno vplivajo na populacije nočno dejavnih žuželk. Nekatere vrste netopirjev so se specializirale za lov žuželk tik nad vodami in izkoriščajo nišo, ki je drugi ne uporabljajo. Številne skupine žuželk (enodnevnice, vrbnice, skupine dvokrilcev in hroščev) so namreč v svojem razvojnem ciklu vezane na vodo. Ko se zadnjič izlevijo in preidejo iz vodne faze v kopensko, jih nad gladino že čakajo netopirji iz tako imenovane skupine grabljičev. Le-ti lahko z velikimi šapami svoj plen pograbiijo celo z vodne gladine. Gotovo ste jih že kdaj opazovali, kako so lovili tik nad gladino kašnega jezera ali mirnega dela reke. Hitro so švigali sem in tja, potem pa nenadoma spremenili smer, ko so se pognali za kakšno žuželko ali jo celo pograbili z vodne gladine, o čemer so pričali krožni valovi, ki so se

Foto: Primož Presetnik

Nimfni netopir (Myotis alcathoe) je v Sloveniji redko najdena vrsta, večina najdišč pa je povezana z vodo in starim gozdom.

širili od mesta stika z vodo. Pri nas najpogosteje pri takšnem plenjenju opazimo komaj 6–10 g težke obvodne netopirje s 25-centimetrskim razponom kril, medtem ko si lahko njihovi malo večji sorodniki – dolgonogi netopirji občasno privoščijo celo kakšno ribico, ki jo zaznajo po majhnih valovih na gladini, ki jih povzročajo ribe pri plavanju. Nad gladino in ob bregu pa ne lovita samo omenjeni vrsti. Nič neobičajnega ni, da lahko med

Prispevek je nastal v okviru projekta **MEJ-MO JIH! – Pomen ohranjenih MEJic in MOKrišč za prilaganje podnebnim spremembam in ohranjanje biotske pestrosti**, ki ga sofinancirata **Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad ter Ministrstvo za okolje in prostor**. Namen projekta je osvetliti pomen majhnih mokrišč za nekatere manj znane živalske skupine in spodbuditi njihovo ohranjanje.

Netopirji so izredni nočni lovci, saj na primer za le 5 g težke male netopirje navajajo, da lahko v eni noči ujamejo tudi do 3.000 žuželk. Nekatere vrste netopirjev so se specializirale za lov žuželk tik nad vodami in izkoriščajo nišo, ki je drugi ne uporabljajo. Številne skupine žuželk so namreč v svojem razvojnem ciklu vezane na vodo.

prehranjevanjem ob posameznih vodah hkrati opazimo pet in več vrst netopirjev.

Mlake

Kot lovišče so torej vode, posebno večje, izredno pomembne, vendar imajo za netopirje še eno pomembno vlogo: tako kot večina drugih sesalcev morajo

Kot lovišče so vode, posebno večje, izredno pomembne, vendar imajo za netopirje še eno pomembno vlogo. Tako kot večina drugih sesalcev morajo namreč v vročih dneh tudi oni piti. Pri tem pa imajo, poleg večjih, pomembno vlogo tudi zares majhne vode.

Foto: Primož Presetnik

Majhna mlaka pri Rdečem Kamnu, jugozahodno od vasi Komolec na Kočevskem, je prava zakladnica netopirske pestrosti. Ob njej je bilo zabeleženih kar 20 od 30 v Sloveniji živečih vrst netopirjev.

Vzorčen primer izjemnega vodnega telesa je mlaka pri nekdanji vasi Rdeči Kamen sredi kočevskih gozdov. Približno 8×5 m velika in manj kot meter globoka mlaka leži na travniku, le 20 m oddaljena od bližnjega gozda. Ob njej smo zaznali 20 različnih vrst netopirjev. 20! To je dve tretjini od vseh pri nas živečih vrst netopirjev oziroma ena petina vseh domorodnih vrst sesalcev v Sloveniji.

V podobnih okoljih kot nimfe in skoraj nevidno živACi tudi šele leta 2001 opisana vrsta netopirja *Myotis alcaethoe*, ki je zato dobila slovensko ime *nimfni netopir*. Seveda smo ga v Sloveniji prvič našli prav ob mlaki pri Rdečem Kamnu.

namreč v vročih dneh tudi oni piti. Pri tem pa imajo, poleg večjih vod, pomembno vlogo tudi zares majhne. Žal se v vse daljših sušnih obdobjih majhne naravne vdrtnine, ki se napolnijo z vodo ob vsakem dežju, hitro izsušijo. Zato so bistvenega pomena mlake ali kali, kot bi jim rekli na Primorskem in še kje. Prav lahko si predstavljate, da sredi razbeljenega Krasa v začetku večera okoli vaškega kala kar mrgoli netopirjev, ki se hitijo odžejat, preden se podajo na lov. Enako vlogo imajo tudi gozdne mlake, saj na apnenčevi podlagi gozdov v Dinaridih in Alpah vod ni obilo.

Kot vzorčen primer enega takšnega izjemnega vodnega telesa predstavljam mlako pri nekdanji vasi **Rdeči Kamen** sredi kočevskih gozdov. Približno 8×5 m velika in manj kot meter globoka mlaka leži na travniku, le 20 m oddaljena od bližnjega gozda. Polovico brega obraščajo stara sadna drevesa, ozek kolovoz pa jo ločuje od obzidanega izvirkca, ki

Foto: Matija Avbar

Lovci z »izdelavo in vzdrževanjem vodnih habitatov (kaluža, mlaka, mokrišče, vodni viri ipd.)«, kot večkrat preberemo v različnih dokumentih, ne prispevajo le k dobroti divjadi, ampak znatno pripomorejo k vzdrževanju biotske pestrosti že na ravni netopirjev in sesalcev, kaj šele preostalih živalskih skupin.

ji zagotavlja napajanje. Tod od leta 2006 poteka državno spremljanje (monitoring) stanja ohranjenosti netopirjev z mreženjem. To pomeni, da tam enkrat na leto od sončnega zahoda 5 ur in pol čakamo na ulov netopirjev. Če nam časa ne krajša oglašanje medvedov, ježev, lisic in divjih prašičev, v tem času z ultrazvočnimi detektorji poslušamo netopirje. Seveda iz mrež sproti rešujemo ujete in jih takoj po določitvi vrste in spola izpustimo. Ob mlaki smo tako zaznali 20 različnih vrst netopirjev. 20! To je dve tretjini od vseh pri nas živečih vrst netopirjev oziroma ena petina vseh domorodnih vrst sesalcev v Sloveniji. Ni presenetljivo, da smo to točko izbrali za spremljanje stanja izrazito gozdnih vrst netopirjev, kot sta velikouhi in širokouhi netopir ali pa gozdni mračnik in rjavi uhati netopir, saj je omenjena mlaka ena redkih točk v državi, kjer jih najdemo dokaj redno. Lovci z »izdelavo in vzdrževanjem vodnih habitatov (kaluža, mlaka, mokrišče,

vodni viri ipd.)«, kot večkrat preberemo v različnih dokumentih, torej ne prispevajo le k dobroti divjadi, ampak znatno pripomorejo k vzdrževanju biotske pestrosti že na ravni netopirjev in sesalcev, kaj šele preostalih živalskih skupin. Iz tega pomena mlak izhaja tudi drugo navodilo v upravljavskih načrtih lovišč, to je, da solnic ne postavljamo v bližini vodnih virov in še manj sol vnašamo neposredno v vodna telesa.

Vile

Za konec pa še o vilah, o tistih mitoloških ženskih bitjih neobičajne lepote, ki naj bi se pogosto zadrževale ob izviroh in v starem gozdu. V grški mitologiji so se tako imenovane nimfe lahko naredile tudi nevidne. V podobnih okoljih kot nimfe in skoraj nevidno živi šele leta 2001 opisana vrsta netopirja *Myotis alcaethoe*, ki je zato dobila slovensko ime *nimfni netopir*. Seveda smo ga v Sloveniji prvič našli prav ob mlaki pri Rdečem Kamnu.

Primož Presetnik,

Center za kartografijo favne in flore

Foto: Michael Migas

Ne pozabimo: solnic ne postavljamo v bližini vodnih virov in še manj vnašamo sol neposredno v vodna telesa.

Spodbujanje lova v Evropi kot temeljno poslanstvo novega predsednika FACE Tjornbjörna Larssona

V času zasedanja 52. generalne skupščine **Združenja zvez za lov in varstvo divjadi v Evropski uniji** (Federation of Associations for Hunting and Conservation of the European Union – FACE), ki je potekala 5. septembra 2018 v Bruslju, sta bila izvoljen novi predsednik **Tjornbjörn Larsson** in nov upravni odbor.

V svojem nagovoru članicam FACE je Larsson povedal: »Želim, da se prihajajoče vodstvo osredotoči na prihodnost. FACE ima za seboj štiri desetletja ponosnega dela, uspehov v službi svojih organizacij članic in evropskih lovcev – vendar bo delo v naslednjih štirih desetletjih v celoti odvisno od nas, ki smo tu. Združenje je tako močno in

povezano, kot so njegovi člani in kar člani ustvarijo.«

Delegati evropskih lovskih zvez so Larssona, ki ima veliko izkušenj pri reševanju raznovrstnih vprašanj v povezavi z lovom in varstvom divjadi, izvolili soglasno. V času volitev je bil Larsson predsednik Švedske zveze za lovstvo in upravljanje z divjadjo (Svenska Jägareförbundet). Pri predstavitvi strateških ciljev svojega predsedovanja FACE pa je povedal: »Prva prednostna naloga mojega predsedova-

Foto: FACE

Z leve: novi in nekdanji predsednik FACE: Tjornbjörn Larsson in dr. Michl Ebner

Foto: Srečko Žerjav

Z leve: novi predsednik FACE Tjornbjörn Larsson je pozdravil predsednika LZS mag. Lada Bradača.

ključi s predsedovanjem in se zahvalil vsem članom FACE za njihovo podporo v zadnjih treh letih. Zaželel jim je, naj nadaljujejo z uspešnim delom pri zastopanju skupnih interesov za lov na evropski ravni.

Evropski komisar Evropske unije za zdravje in varnost hrane **Vytenis Andriukaitis** je med zasedanjem generalne skupščine FACE izrazil svojo močno podporo vlogi evropske lovske skupnosti pri varstvu divjadi in pri boju proti vrsti resnih živalskih bolezni, zlasti afriške prašičje kuge. Na

Podpredsednik FACE je Slovenec

Za podpredsednika FACE in člana upravnega odbora je bil soglasno izvoljen predstavnik slovenske krovne lovske organizacije **Srečko Žerjav**, sicer direktor strokovne službe **Lovske zveze Slovenije**.

Uredništvo

Foto: Arhiv Lovske zveze Slovenije

nja bo pregled ciljev in nalog FACE. Vzemna pomoč med evropskimi lovskimi regijami je pomembna za ohranitev in promocijo edinstvenih lovskih kultur v Evropi. Raznolikost je ena naših največjih prednosti – smo raznoliki, vendar združeni v naši strasti do lova, strelstva in varstva divjadi.«

Novoizvoljeni upravni odbor FACE sestavlja devet podpredsednikov: dr. **Volker Böhning** (Nemčija), **Gian Luca Dall'Olio** (Italija), **Christopher Graffius** (Združeno kraljestvo), **Claus Lind Christensen** (nordijska regija), **Linda Dombrovská** (baltska regija), **Joan Flannery** (atlantska regija), **Lino Farrugia** (sredozemska regija), **Dragan Šormaz** (jugovzhodna regija) in **Srečko Žerjav** (centralna regija). Dr. **Laurens**

Foto: FACE

Evropski komisar Evropske unije za zdravje in varnost hrane Vytenis Andriukaitis je izrazil svojo močno podporo vlogi evropske lovske skupnosti pri varstvu divjadi.

Hoedemaker je bil izvoljen za novega skrbnika financ.

Dr. **Michl Ebner**, ki je bil predsednik FACE od leta 2015, je izrazil svojo željo, da za-

generalni skupščini FACE so pozdravili **Dallas Safari Club** kot novega pridruženega člana.

Povzeto po sporočilu za javnost FACE

Na kratko iz tujega tiska ...

Norveška: Raziskovalci norveških univerz Ås in Sogndal so proučevali vplive gorskokolesarskih poti na jelenjad in rabo prostora. Prisotnost jelenjadi na območju gorskokolesarskih poti so ugotavljali s pomočjo štetja iztrebkov in fotopasti. Ugotovili so, da je prisotnost jelenjadi v pasu 40 m od kolesarskih poti manjša kot na večji oddaljenosti. Ob tem so tudi ugotovili, da samo število kolesarjev pomembno ne vpliva na prisotnost jelenjadi. Kljub temu opozarjajo, da so v srednjeevropskem prostoru razmere precej drugačne od norveških, zlasti zaradi bistveno več kolesarjev in s tem povezanega nemira. Ugotavljajo tudi, da je z vidika stresa pri jelenjadi in s tem povezane rabe prostora bolje, da so posamezne gorskokolesarske poti bolj obiskane, torej z večjo gostoto kolesarjev, kot pa odpirati nove poti in steze, ki dodatno obremenjujejo prostor s človekovimi aktivnostmi.

Wild und Hund, 15/2018

Foto: Milton Vegin

Avstrija: V bližini Gradca je sprehajalka odkrila požgano prežo, v kateri so bili vidni ostanke človeškega trupla. Policija je kasneje sporočila, da so se 79-letnemu lovcu pri poskusu požiga gnezda sršenov nehote vžgala oblačila, zaradi česar ga je zajel ogenj in je umrl.

Deutsche Jagd Zeitung internet

Poljska: Genetska analiza, ki so jo opravili na inštitutu za genetiko in biotehnologijo fakultete za biologijo iz Varšave, je potrdila, da je 3. junija letos dejansko volk napadel dva otroka. Omenjena analiza ni potrdila domneve, da bi bil volk, ki bi zbolel za steklino ali da je bil križanec z domačim psom. Analiza je še potrdila, da je šlo za volka, ki pripada domači populaciji volkov iz pogorja vzhodnih Karpatov. Nenavadno obnašanje omenjenega volka je sprožilo tudi domneve, da je bil to osebek, ki je pred tem mogoče ušel iz ujetništva, kar pa pristojni organi še ugotavljajo. Napad na otroka se je sicer zgodil v kraju Przysłop, ki je v bližini slovaško-ukrajinske meje. Volk je kasneje, ko so pristojne okoljske oblasti izdale odločbo, uplenil domači lovec. V napadu sta bila poškodovana osemletna deklica in desetletni deček, ki pa

nista bila smrtno poškodovana. Ker je nekaj tednov pred omenjenim dogodkom prav tako volk ugriznil in poškodoval žensko v nekem kampu, domnevajo, da je bila ista žival.

Wild und Hund, 15/2018

Švica: V kantonu Wallis je Jupa za lov, ribolov in divje živali za patentna lovišča za letos povečala načrt odstrela jelenjadi, nekoliko pa zmanjšala načrtovani odstrel pri gamsih. Kljub povečanemu odstrelu v letu 2017 (2.060 živali) in razmeroma zelo velikim zimskim izgubam (več kot 350 osebkov) pri jelenjadi so pri spomladanskem štetju ugotovili številčnost 5.668 osebkov jelenjadi na 5.200 km². Letos je torej treba odstreliti 35–45 odstotkov spomladanske številčnosti jelenjadi, odvisno od lokalnih značilnosti.

Wild und Hund, 15/2018

Evropska unija: Predsednika Mednarodnega sveta za ohranitev divjadi in lovstvo (CIC) George Aman in Združenja lovskih zvez Evropske unije (FACE) dr. Michl Ebner (op. ur.: novi predsednik FACE je septembra 2018 postal predsednik Švedske lovske zveze **Torbjörn Larsson**) sta med generalno skupščino CIC, ki je bila v začetku maja v Madridu,

podpisala dogovor o skupni kampanji za boljše zastopanje lovstva in lovskih interesov v javnosti in politiki. Cilj dogovora je tudi, da bi vsak evropski lovec, ki je član lovskih združenj, v ta namen prispeval po en evro na leto za delovanje CIC in FACE. Pritiski protilovskih združenj in lobijev so namreč čedalje močnejši, zato je nujno zagotoviti več sredstev za navedene aktivnosti.

Jagen Weltweit, 4/2018

Južnoafriška republika: Lani so v tej državi krivolovci nezakonito ustrelili 1.028 nosorogov, leta 2016 pa celo 1.054. To praktično pomeni, da so vsak dan v letu na nedovoljen način ubili po tri nosoroge. Krivolovci naj bi doslej največ nosorogov ubili leta 2014. Takrat so našli 1.215 ubitih živali. Še vedno je največ nosorogov nezakonito ubitih v Krügerjevem narodnem parku (504 živali, kar je skoraj polovica vseh primerov), kar pa je še vedno manj kot v prejšnjih letih (662 v letu 2016 in kar 826 v letu 2015). Znano je, da ima omenjena afriška država težave pri reševanju krivolova, tudi zaradi domnevne korupcije med različnimi državnimi ustanovami in organi, pa tudi v samih naravovarstvenih organizacijah.

Jagen Weltweit, 4/2018

Nemčija: Sočasno s konferenco okoljskega ministrstva, ki je bila junija v Bremnu, je potekalo tudi srečanje 18. deželnih zvez kmetov in rejcev domačih živali, kjer je bila ena glavnih tem *Volk v Nemčiji*. Vedno večja številčnost in prostorska širitev te zveri v državi vodi v vedno več konfliktov in številnih vprašanj na področju reje domačih živali. Zato je bila jasno izražena tudi zahteva po izvedbi akcijskega načrta za upravljanje z volkom, katerega številčnost omenjene zveze ocenjujejo na več kot 1.000 živali z letnim prirastkom več kot 30 odstotkov. Zveze zagovarjajo jasno stališče, da morajo imeti ljudje prednost pred vedno večjo številčnostjo zveri in da je treba rejcem omogočiti njihovo dejavnost v enakem obsegu kot prej. Prav tako zagovarjajo stališče, da volkovi v Nemčiji niso samostojna populacija, temveč gre za zahodni del severovzhodne evropske populacije, zaradi česar naj ne bi bilo nobene potrebe več po ohranitvi volka kot strogo zavarovane vrste (skladno z mednarodnimi direktivami), kar bi v prihodnosti pomenilo tudi lažji odstrel živali.

Deutsche Jagd Zeitung, 8/2018

Pripravil:
mag. Janko Mehle

VLADIMIR LIPIČAR

Daritev Bogu

Star grgarski lovec si je dejal:
 »Nocoj bom prašička v večna lovišča poslal!«
 Zunaj je tiho padal sneg,
 on pa je z lado nivo rinil v breg.

Ko se mimo Svete Gore je peljal,
 v nebo je pogledal in dejal:
 »Če nocoj prašiček bo na dlaki obležal, ti bom za sveto mašo dal.«
 Nato se veselo proti preži je podal.

Na bregu tam v hrastovlju lovska preža stoji,
 pod njo nocoj naj prašiček obleži,
 saj to naš lovec si srčno želi.

Noč črna prežo je objela,
 v prsih vedno večja želja tiho tlela,
 a prašička dolgo v noč ni,
 zato naš lovec sladko zaspi.

Prašiček tiho k preži se priplazi,
 opazuje in modruje: »Lovec spi, zato strahu pred puško ni!«

Svetloba od koruze mamljivo odseva,
 v želodčku lakota odmeva,

korajžo si prašiček je dal
 in se h koruzi urno je pognal.

Pridno jo z gobčkom je pobiral,
 preprosto z njo se je nažiral,
 želodček v hip bil je nabit.
 »Sedaj se moram hitro skrit«, kajti če lovec se zbudi, on strelec je, ki ne zgreši!«

Tako prašiček v grmovje se zavleče,
 ko lovec na preži še vedno dreto vleče.

Tiho nad prežo se priplazi dan,
 ko zbudi se lovec ves zmečkan.
 »Kaj pa zdaj?« pomisli naš junak,
 v grlu občutek vedno bo grenak.

Prežo treba bo zapustiti in se k ženi domov vrniti.
 »A le kako se bom zlagal, da na preži nisem spal?«
 »Bo že kako,« si je dejal in se z lado v hrib pognal.
 Ko se mimo Svete Gore proti domu je peljal,
 v nebo je pogledal in se zarežal:
 »Tudi danes ti za sveto mašo ne bom dal.«

Foto: Michael Migos

V Zlatorogovi galeriji odprtje razstave 50 odtenkov zelene

Predsednik Lovske zveze Slovenije (LZS) mag. **Lado Bradač** je 28. junija v Zlatorogovi galeriji na sedežu LZS odprl razstavo **Fotokluba Diana** z naslovom **50 odtenkov zelene**. Razstavo je predstavil **Iko Krašovec**, predsednik Fotokluba Diana, za glasbeno popestritev dogodka pa so skrbeli člani **Lovskega pevskega**

je razstava nastala v sodelovanju fotografov in lovcev, v sodelovanju fotokluba in LZS – prav tam, kjer so se snovali prvi začetki fotokluba Diana, ki je imel včasih svoje prostore v Zlatorogovi vili, torej na sedežu LZS.

50 fotografij narave je razstavilo deset dejavnih članov fotokluba: **Franko Bajt, Damjan Brajnik, Miran Krapež, Iko Krašovec, Drago Kuralt, Elo Mihevc, Oton Naglost, Janez Papež, Nevenka Papič in Vinko Peternejl**. Njihove fotografije prikazujejo zamrznjene podobe iz

tudi odnose in sodelovanje med člani Fotokluba Diana in LZS.

Fotoklub Diana je bil ustanovljen leta 1973 v prostorih in na pobudo nekaterih članov LZS, ko se je porodila ideja, da bi lovci namesto puške nosili na lov raje fotografske aparate in celo filmske kamere. Zdaj klub združuje slovenske naravoslovne fotografe. Od prvotne, povsem »lovške« fotografije, se je dejavnost kluba razširila tudi na področje slikarstva, kiparstva in literature. Klubu se je pridružilo tudi več naravoslovnih fotografov, katerih motiv ni samo divjad, ampak tudi drugi motivi iz žive in nežive narave. Člani Fotokluba Diana sodelujejo na mednarodnih in domačih razstavah, kjer dosegajo lepe uspehe.

Odprtje razstave so obogatili pevski nastopi članov LPZ Med-

vode, ki deluje že več kot 40 let. V vseh letih delovanja LPZ Medvode razvija različne kakovostne projekte, ki so pomembni za splošni kulturni razvoj in razvoj zborovskega petja ter skrbi za kulturno pevsko promocijo v Sloveniji in tujini. Za svoje dolgoletno neprekinjeno pevsko poslanstvo in izjemne dosežke je bil LPZ Medvode nagrajen s številnimi priznanji **Občine Medvode** in LZS. Večina članov LPZ Medvode je že prejela zlate Gallusove značke* za več kot 20-letno zborovsko petje, posamezniki pa najvišja kulturna priznanja občine.

Janina Žagar

*Gallusova značka je jubilejna značka Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, ki jo prejmejo posamezniki za dejavno udejstvovanje na področju ljubiteljske glasbene dejavnosti.

Foto: Elo Mihevc

Deset dejavnih članov Fotokluba Diana je v Zlatorogovi galeriji na sedežu LZS na ogled postavilo kar 50 fotografij narave.

ga zbora (LPZ) Medvode, ki so za prvo pesem izbrali pesem *Oj, Triglav, moj dom*.

Ob besedi narava nam misel najprej uide na zelena prostranstva prelepih pokrajin in cvetoče travnike ter vsa živa bitja, ki tam živijo. Zelena ima velik pomen tudi v lovstvu in ni naključje, da

narave, ki jih oko navadnega človeka prezre, v današnjem svetu pa pogosto celo zanemarja. Namen razstave je ozaveščanje ljudi o skrbi za naravo in preprečevanje mačehovskega odnosa do nje, širšemu občinstvu pa prenesti sporočilo nujnosti sobivanja z živalmi v naravi ter ne nazadnje poglobiti

Foto: Elo Mihevc

Za glasbeno popestritev dogodka so skrbeli člani Lovskega pevskega zbora Medvode, ki so za prvo pesem izbrali pesem *Oj, Triglav, moj dom*.

Dnevi lovskega strelstva 2018

Letošnji *Dnevi lovskega strelstva*, ki jih je pripravila **Komisija za lovsko strelstvo in lovsko orožje pri Lovski zvezi Slovenije (LZS)**, so potekali od 6. do 8. septembra v Strelskem centru Gaj - Pragersko. 7. septembra se je *Državnega prvenstva v strelski kombinaciji za veterane in superveterane 2018* udeležilo 89 tekmovalcev, 8. septembra pa je na *Državnem prvenstvu v strelski kombinaciji OPEN 2018* in *Državnem prvenstvu v streljanju na tarčo bežečega merjasca 2018* tekmovalo 82 strelcev, med njimi pet strelk.

Foto: Srečko Felix Kroppe

Predsednik LZS mag. Lado Bradač (levo) je podelil znak za lovske zasluge Nejcu Hlebšu, sicer članu ekipe, ki je zastopala LZS na Evropskem prvenstvu v lovski kombinaciji, ki je bilo letos v Italiji.

Foto: Ušša Kmelec

Na Državnem prvenstvu v strelski kombinaciji za veterane in superveterane se je pomerilo kar 89 tekmovalcev.

Strelci, ki so dosegli zadostno število zadetkov za naziv *mojster strellec* na *Dnevih lovskega strelstva 2018*:

Državno prvenstvo za veterane in superveterane

Glinasti golobi:

Rudolf Mlinarič, Darko Pahor, Ivo Pahič, Branko Krese, Branko Fidler, Anton Erjavec, Jože Koritnik, Andrej Kovačič, Stanko Podlestnik, Jože Erjavec, Ljubiša Pavlovič, Stane Ivanšek, Janez Škrli, Anton Hudernik, Bojan Urbančič, Dušan Urankar, Stanislav Francelj, Miran Freitag, Darjan Vesenjaj, Tomaž Hain, Zlatko Pogorilič, Anton Weiss, Janez Skledar, Igor Weiss, Srečko Kobetič, Andrej Marhold, Davorin Marinč, Janez Kramar, Leopold Travner in Milan Sedminek.

Malokalibrska puška:

Anton Zupan, Darko Štern, Darko Pahor, Stanko Podlesnik, Janez Demšar, Jože Koritnik, Slavko Prah, Janez Škrli, Miran Freitag, Stanislav Francelj, Janez Pavli, Davorin Marinč, Dušan Zupan, Matjaž Benedičič, Leopold Travner, Dušan Urankar in Tomaž Hain.

Državno prvenstvo v veliki kombinaciji OPEN

Glinasti golobi:

Miha Finkšt, Matjaž Hlebš, Janez Škrli, Simon Ošlak, Nejc Hlebš, Erik Hace, Bogdan Verdev, Bojan Urbančič, Franci Vidmar, Milko Vrbinc in Boštjan Sadek.

Krogla:

Franci Vidmar, Miha Finkšt in Dušan Urankar.

Državno prvenstvo v streljanju na tarčo bežečega merjasca

Erik Kandare, Andrej Ruprecht, Boštjan Sadek, Marjan Sadek, Nejc Hlebš, Marko Fujan, Marjan Solinc, Dušan Zupan in Damjan Kandare.

Dogodka se je udeležil tudi predsednik LZS mag. **Lado Bradač**, in pohvalil ekipo, ki je že tretje leto zapored pripravila odlično tekmo in druženje, podelil pa je tudi odlikovanja Lovske zveze Slovenije. Red II. stopnje sta prejela **Mitja Kersnik** in **Janez Škrli**, red I. stopnje **Rudko**

Foto: Srečko Felix Kroppe

Prvi trije na Državnem prvenstvu v veliki kombinaciji OPEN (od leve): Matjaž Hlebš, Miha Finkšt in Janez Škrli

Mlinarič, zlati znak za lovske zasluge **Bogdan Verdev** in **Igor Pičulin** ter znak za lovske zasluge **Nejc Hlebš**.

»Dandanes veliko več streljaš, če greš na takšno tekmo, kot pa če v gozdu streljaš na divjad,« je na vprašanje, zakaj se udeležuje tekmovalj, odgovoril **Lovrenc Korošec**, LD Medvode, ekipni udeleženec letošnjega *Državnega prvenstva v strelski kombinaciji za veterane in superveterane na Pragerskem*. Korošca, ki je bil, preden je postal lovec, športni strellec, privlači predvsem dinamičnost streljanja na glinaste golobe: »Ne veš, kam bo golob letel; če si prepočasen, ga zamudiš, svoj rezultat pa vidiš takoj. Tu ni merilnih naprav, le 'šina' in

pika za merjenje, zato moraš imeti pri streljanju na glinaste golobe veliko občutka. Gre za povsem drug način streljanja, kot je streljanje na tarčo z malokalibrsko puško, kjer se moraš umiriti, kjer je streljanje statično in kjer moraš preveriti vsak metek, da vidiš, kam si zadel.«

In prav vaja je tista, ki iz lovca naredi dobrega strelca, je na predavanju, namenjenemu lovskim pripravnikom, razložil **Teodor Štimec** iz podjetja Optics trade: »Če so lovci pred desetletji na 100 metrov zadeli brez pomoči strelnega daljnogleda, je to zato, ker so veliko več časa namenili lovstvu, kot ga lahko namenimo zdaj.« Najbolj uporabljan, a pri začetnikih prepogosto zanemarjan pripomoček lovca, pa ni puška, ampak daljnogled, je še pojasnil. »Če bi rekel, da sem veliko treniral za letošnje prvenstvo, bi lagal. Včasih sem treniral bistveno več, a tale naša družba je že precej v letih, saj gre za veteransko tekmo,« je dejal Korošec: »Ne bom se ravno hvalil, sem pa zadovoljen s svojimi rezultati, saj pred tekmo

Foto: Ušša Kmelec

Lovrenca Korošca privlači predvsem dinamičnost streljanja na glinaste golobe.

Feri Krušič je pri streljanju na glinaste golobe vedno pripravljen, tako da ga golob ne preseneti.

Foto: Urša Kmetec

imel prihodnje leto.« Krušič je izdal tudi svojo skrivnost za doseg dobrega rezultata: »Nikoli ne gledam predhodnega strelca in v katero smer je letel golob. Vedno sem pripravljen, tako me golob ne preseneti.«

Ena izmed štirih strelk, ki se je udeležila Državnega prvenstva v strelski kombinaciji OPEN 2018,

Anica Ščap tekme »ležijo«, zato veliko tekmuje.

je **Anica Ščap**, LD Apače, tudi članica Društva slovenskih lovk: »Sprostim se in mislim le na let goloba. V trapu moraš imeti hitro roko, pri karabini pa mirno roko,« je razložila. Po zgolj šestih letih lovstva in tekmovanj je osvojila že 49 pokalov. Upokojila se je, sinova sta doštudirala, zato se je odločila, da bi se pridružila lovčcem. Mož, ki je bil njen mentor, je lovec že 46 let; lovstvo je tako od blizu spremljala vse zakonsko življenje. »V družini so ponosni, da imajo lovko in strelko. Veliko hodim na love, tudi na Hrvaško. Tekme mi »ležijo«, zato veliko tekmujem, največ v streljanju na glinaste golobe. Vesela sem, da sem se odločila za lovstvo,« je še dejala Ščapova.

Mladi lovec **Anže Strojinc** iz LD Pugled, ki se je Dnevnov lovskega strelstva udeležil le kot obiskovalec in si poleg tekem z

Mladi lovec Anže Strojinc (levo) je navdušenje nad lovstvom prenesel tudi na svojega prijatelja, lovskega pripravnika Miho Hribovška.

zanimanjem ogledal tudi lovski sejem orožja in opreme, pa je zatrdil, da ima zaenkrat kar mirno roko. »Veliko časa preživim v naravi, pravi odklop je. Všeč mi je na preži, še bolj zanimiv pa mi je zalaz, ko ima divjad možnost, da me vidi, ko spoznavam teren in obnašanje določenih vrst divjadi,« svoje navdušenje nad lovstvom opisuje Strojinc. »Gre za družinsko tradicijo, pradedek je bil lovec, moj oče je lovec že 19 let. Z njim sem hodil že, ko sem imel komaj pet, šest let. Pa tudi hiša je bila vedno polna lovcev.«

Navdušenje je prenesel tudi na svojega prijatelja, lovskega pripravnika **Miho Hribovška** iz LD Pugled. »Pripravnik sem postal marca lani. Rad grem v naravo, zanimivo je spoznavati živali in njihove navade. Pričakoval sem, da mi bo lovstvo vzelo veliko časa, nisem pa pričakoval, da bo finančno to tako velik zalogaj. Negativnih mnenj nad mojo odločitvijo, da postanem lovec, ni bilo, sosedji se je prav dobro zdelo, le mami ni ravno navdušena,« priznava Hribovšek.

Urša Kmetec

Rezultati so objavljeni na spletni strani Lovske zveze Slovenije.

»Državno prvenstvo je organizirano po pravilih komisije in zadnja tri leta poteka na Pragerskem in nič več lovskih dručinah. Gre za eno od obveznih, tradicionalnih panog. Tekmovanj se udeležujejo območne zveze, in sicer z največ petimi najboljšimi strelci pri veteranih in super veteranih ter desetimi najboljšimi strelci v veliki kombinaciji OPEN. Lovska zveza Slovenije je v zadnjih letih izšolala 28 sodnikov, ki lahko sodijo državna prvenstva. Od leta 2016 imamo v veliki kombinaciji vse kategorije, od mladincev 18+ do superveteranov 70+. Naš najstarejši tekmovalac na letošnjem prvenstvu je starejši od 80 let,« je povedal predsednik Komisije za lovsko strelstvo in lovsko orožje LZS **Matija Janc**. Organizacija in izvedba državnega prvenstva je po Jančevih besedah znašala 10.000 evrov.

nisem treniral na strelišču. Nam gre bolj za olimpijski duh, važno je sodelovati. Kdor dela kariero pri lovcih, je zgrešil, namen je druženje,« meni Korošec.

Na vrhu niso bili, a so bili vseeno zadovoljni z uvrstitvijo, je za svojo ekipo po tekmi povedal veteran **Feri Krušič** iz LD Jože Lacko Ptuj. »Že tri leta zapored sem se v Zvezi lovskih dručin Ptuj - Ormož uvrstil na državno prvenstvo, na izboru sem celo odnesel prvo mesto, na prvenstvu pa do medalje še nisem prišel. Sem v pokoju, a je včasih kar težko najti čas za trening. Rad se udeležim tako imenovanih golaž tekem, kjer streljamo na deset, največ na 15 glinastih golobov. Na prvenstvu, kjer se strelja na 25 golobov, je kondicijsko težje zdržati. Morda bom več sreče

Foto: Urša Kmetec

Teodor Štimec (desno) iz podjetja Optics trade je na predavanju, namenjenemu lovskim pripravnikom, povedal, da je vaja tista, ki iz lovca naredi dobrega strelca.

Opravičilo

Na Državnem prvenstvu v veliki kombinaciji je zaradi računalniške napake nastal neljub dogodek – iz neznanega razloga se je strelcu **Franciju Vidmarju** v veliki lovski kombinaciji ČLANI pripisalo 24 glinastih golobov, namesto 23, in je zato dosegel tretje mesto.

Napaka je bila ugotovljena in popravljena, tako da je tretje mesto v veliki kombinaciji pravzaprav dosegel strellec ZLD Kočevje **Erik Hace**.

Obema se za neljub dogodek opravičujemo.

Matija Janc, predsednik Komisije za lovsko strelstvo in lovsko orožje LZS

Popravek

V uredništvu smo prejeli napačne rezultate **Lige LZS za veterane in superveterane 2018**, ki so bili objavljeni v Lovcu, 9/2018, na strani 420, zato objavljamo pravilne:

Prva tri mesta v kategoriji superveterani:
malokalibrska puška: 1. **Darko Štern** (LD Podgorje), 380 točk (in ne 712 točk),
glinasti golobi: 3. **Darko Štern** (LD Podgorje), 336 točk (in ne **Anton Markič**).

Novost o prijavljenem projektu o divjem petelinu

Zadnja informacija o poteku priprav na prijavo projekta **Ohranitev divjega petelina (*Tetrao urogallus*) v zahodnih Dinaridih**, ki naj bi ga financirali s sredstvi Evropske unije (**Interreg V-A SLO-HR**) v višini 85 %, je bila objavljena v reviji *Lovec*, 6/2017 (str. 328). Slavnostni podpis o skupnem sodelovanju hrvaških in slovenskih partnerjev je bil že 22. avgusta 2016, prijavljeni projekt pa je bil oddan 13. novembra 2016 skupnemu sekretariatu **Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko**. Na pobudo vodje skupnega sekretariata **Tadeja Baškoviča** in recenzentke prijavljenih projektov **Vesne Silič** je bil 16. marca 2017 sklican sestanek slovenskih partnerjev zaradi manjših vsebinskih popravkov, izražena pa je bila tudi zahteva po natančnejši razmejitvi geografskih območij obdelave projekta. Njegova prijavljena vrednost se ob tem ni spremenila, ostala je 707.554,98 evra. Zadnji rok za oddajo dopolnjene vsebine je bil 1. maj 2017, popravljeni projekt pa je bil predan še pred iztečenim rokom.

V začetku julija letos smo prejeli uradno obvestilo, da je centralna komisija za potrjevanje

projektov v Bruslju na prijavljeni projekt izdala negativno mnenje na podlagi nezadostnega števila zbranih točk. Kot utemeljitev so navedli, da pri nosilcu celotnega projekta **Združenju za zaščito živali Tetrijeb iz Prezida na Hrvaškem**, ki ga vodi dr. **Ivica Križ**, niso dovolj strokovno usposobljeni in nimajo dovolj ustrezno izobraženega kadra. Zapisali so tudi, da je bil v območje obdelave teritorialno vključen **Nacionalni park Risnjak**, čeprav zakonodaja tam ne dovoljuje posegov, ki bi jih projekt obsegal v izvedbeni fazi. Po mnenju Bruslja bi moral biti nacionalni park izločen iz območja obdelave.

Po takem stališču nas je Baškovič iz skupnega sekretariata Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko obvestil, da lahko organizirajo skupni sestanek z vsemi šestimi partnerji tega projekta, ki prihajajo iz Slovenije in Hrvaške. Na sestanku bi nam podrobno predstavili pripombe bruseljske komisije za potrjevanje projektov. Pri partnerjih projekta smo morali najprej preveriti pripravljenost za nadaljevanje. Vsebinsko projekta bi morali dopolniti oziroma popraviti in popravljeni projekt ponovno vložiti do konca leta 2018, ob tem pa s soglasjem imenovati novega ustreznega nosilca projekta. Žal tega sestanka ni bilo vse do začasne ustavitve postopkov na projektih Interreg. Vsi partnerji so

Foto: E. Mihevc

Novost o prijavljenem projektu o divjem petelinu (*Tetrao urogallus*): kot kaže, bo treba počakati novi razpis za obdobje po letu 2021.

soglašali, da se popravljeni projekt ponovno vloži v postopek potrditve. Za novega nosilca projekta je bil soglasno predlagan **Zavod za gozdove Slovenije (ZGS)**, ker ima s podobnimi projekti največ izkušenj, hkrati pa razpolaga z dovolj ustrezno usposobljenega kadra. Predstavnik ZGS mag. Živan Veselič je v svoji instituciji dobil ustrezno podporo, da bi vodenje projekta v prihodnje prevzel ZGS, s čimer so se strinjali tudi vsi drugi partnerji projekta. To je bilo potrjeno v razgovoru z mag. Veseličem 4. julija.

Iz skupnega sekretariata so nas nato 13. julija obvestili, da so iz Bruslja dobili sklep, s katerim ustavljajo delo in financiranje vseh tekočih in novo potrjenih projektov za nedoločen čas.

Letos so bili potrjeni samo štirje novi projekti, ki so že preklicani. Sredstva bodo zmanjšali tudi tekočim projektom v zaključni fazi, normalno financirali bodo le projekte, ki so neposredno pred zaključkom.

Kako naprej, bo pokazala nova finančna perspektiva za obdobje po letu 2021. Po mnenju poznavalcev bodo v prihodnje sredstva Interreg znatno skrčili. Slovenski partnerji (**Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani**, **Zavod za gozdove Slovenije**, **Lovska zveza Slovenije**) so prepričani, da velja počakati nov razpis za obdobje po letu 2021 in, če bo še mogoče, takrat prijaviti naš projekt o divjem petelinu.

Janez Škrli, univ. dipl. inž. gozd.,
koordinator projekta Interreg

Uspešen zaključek lovskega izpita na Goriškem

Zaključek lovskega izpita je bil 15. maja 2018 v lovski koči Sivi Čaven. Udeležili so se ga predsednik **Zveze lovskih družin (ZLD) Gorica Igor Zadravec**, ki je bil tudi predsednik izpitne komisije, preostala člana izpitne komisije, novi lovci, starešine lovskih družin, mentorji in drugi gostje.

Predsednik območne zveze in izpitne komisije **Igor Zadravec** je navzoče seznanil z informacijami o poteku izobraževanja, udeležbi in rezultatih, ki jih je ocenil kot zelo dobre. Sprva smo bili nekoliko razočarani nad številom prijavljenih, ki jih je bilo samo dvanajst, a na koncu veseli, saj smo dobili deset novih lovcev in dve lovki, ki sta dokaz, da lovstvo ni dejavnost, namenjena izključno moškim. Novi lovci so naredili prvi velik korak v lovstvu, stremeti pa morajo k nadgradnji svojega

Novi lovci na Goriškem s predsednikom ZLD Gorica Igorjem Zdravcem (skrajno levo)

znanja in ga dobro uporabljati v lovstvu. Predsednik Komisije za izobraževanje pri ZLD Gorica **Rok Fortunat** se je zahvalil za obojestransko sodelovanje v učnem programu in dejal: »Postali ste lovci z veliko začetnico, vendar

vas to naj ne zapelje; od vas pričakujemo dodatno izobraževanje na tem področju kot tudi kreativno sodelovanje v vaših lovskih družinah.«

Nato sta sledila slavnostna podelitev spričeval in lovskih

izkaznic ter ustna zaprisega pred povabljenimi gosti. Po koncu uradnega dela so se udeleženci prirreditve družili ob obloženi mizi, dobrem vinu in tovariškem klepetu.

Boris Birs

Kočevska dobila nove lovce

Lovski pripravniki iz lovskih družin **Zveze lovskih družin (ZLD) Kočevje** in letos tudi iz **Lovišča s posebnim namenom (LPN) na Kočevskem** so svoje izobraževanje pod vodstvom svojih mentorjev začeli v letu 2017 v svojih matičnih lovskih družinah in LPN. Jeseni 2017 je sledilo izobraževanje iz varnega ravnanja z orožjem, lovske zakonodaje ter preizkus strelskih sposobnosti na bazenskih tekmah in pred **Komisijo za lovsko strelstvo in šport pri ZLD Kočevje**. Februarja 2018 se je začel teoretični del izobraževanja, ki je potekal v prostorih lovskega doma LD Mala Gora v Željnah pri Kočevju. Teoretični del izpita se končal 12. maja 2018 s končnim izpitom pod vodstvom predsednika izpitne komisije dr. **Ivana Kosa** ter članov mag. **Nataše Oven** in **Mirana Bartola**.

V petek, 18. maja 2018, sta v povsem polni dvorani lovskega doma LD Mala Gora v Željnah pri Kočevju v organizaciji ZLD Kočevje in novih lovcev potekala slavnostna podelitev spričeval in priznanj ter podpis *Zaprisege slovenskega lovca*. Zbrali so se novi lovci, vodstvo ZLD Kočevje, mentorji, svojci in drugi povabljeni gostje. Pripravljen je bil dober program, ki so ga ob slavnostnem prihodu mladih lovcev začeli **Rogisti ZLD Kočevje** in popestrili pevci lovske pevske

Foto: Julija Andoljšek

Novi lovci na Kočevskem

skupine **Prijatelji**. Prireditev je vodila **Laura Pretnar**, ki je s svojim zanimivim in poučnim povezovanjem še posebej popestrila program. Najprej nas je nagovoril dr. Kos, ki je tudi predsednik **Komisije ZLD Kočevje za izobraževanje**. Novim lovcem je prenesel čestitke v svojem imenu in imenu predavateljskega tima, ki so ga poleg Bartola in mag. Ovnove kot prej omenjenih članov izpitne komisije sestavljali tudi mag. **Aljoša Beljan**, **Ivan Okrajšek**, mag. **Mirko Perušek**, **Jože Rus**, **Jože Škufca**, **Milosav Vuković**, mag. **Branko Zlobko**, **Aleš Žnidaršič** ter predstavniki Komisije za lovsko strelstvo in šport pri ZLD Kočevje. Dr. Kos je lovce spomnil na nujno potrebo po stalnem izobraževanju in uporabi znanja v praksi. Le tako pridobljeno znanje ne zastari, nam lovcem pa pomaga pri kakovostnem

upravljanju z divjadjo. Izobraženi lovci lahko v javnosti delujemo suvereno in argumentirano pri reševanju perečih vprašanj in skrbi za prostoživečo divjad in zveri, je še dodal dr. Kos.

Po podelitvi spričeval vsem štirinajstim mladim lovcem, med njimi tudi dvema lovkama, ki so vsi uspešno opravili praktični in tudi teoretični del izpita, je spregovoril še mag. Zlobko, predsednik ZLD Kočevje, ter predstavil svoj pogled na nove lovce in izzive prihodnosti, ki jih bomo reševali skupaj. Poudaril je nujnost vključevanja novih lovcev v aktivno oblikovanje politike na vseh ravneh lovstva. Novim lovcem je izrekel čestitke ob uspešno opravljenem lovskega izpitu ter jim zaželel obilo lovskega užitkov in lovskega blaga na lovske potehe. Nato se je zahvalil dr. **Žiga Andoljšak**, LD Loški Potok, »starešina gene-

racije pripravnikov 2017/2018«. Posebno priznanje je bilo izrečeno načinu izobraževanja v pomenu *learning by doing* (ang.: uči se skozi prakso) v matičnih lovskih družinah, pridobivanju veščin ravnanja z orožjem in izvajanju predavanja na teoretičnem delu s ciljem krepitve praktičnih kompetenc.

Mladi lovci so bili posebno ponosni, da jih je skupno izobraževanje povežalo v prave lovske tovariše; skupaj so preživeli petnajst sobot ter poleg učenja našli čas za razvedrilo, pogovor, šale idr. Zaželeli so si, da bi ostali povezani in vsaj enkrat na leto tudi skupaj odšli na lov. Na koncu uradnega dela sta dr. Andoljšek, LD Loški Potok, za najboljši uspeh in pomoč pri izvedbi izobraževanja, ter **Damjan Vesel**, LD Mala Gora, za doseženi najboljši strelski rezultat, prejela priznanja iz rok predsednika ZLD Kočevje mag. Zlobka.

Prireditev je bila zelo dobro obiskana, saj so se je udeležili številni predstavniki vodstev lovskih družin, članic ZLD Kočevje, vodstvo LPN na Kočevskem, funkcionarji ZLD Kočevje, mentorji, predavatelji in svojci novih lovcev. Uradnemu delu je sledilo sproščeno vzdušje ob pogostitvi z lovske pojedino in žlahtno kapljico. Ponudila se je priložnost za pogovor s prisotnimi mentorji in drugimi lovci. Na koncu druženja so lovci drug drugemu zaželeli lovske srečo, ravne cevi in dober pogled.

Žiga Andoljšek

Mladost, naše upanje

Upe polagamo v mlade, pa ne samo v lovskih vrstah. Slovenski narod se stara, saj se pogoji življenja in predvsem napredek medicine krepko poznata in pripomoreta k dvigu povprečne starosti. To tudi pomeni, da je starejša generacija še vedno dokaj vitalna in ustvarjalna, a kljub temu moramo tudi v lovstvu ključne naloge počasi prepuščati mlajšim. Zamenjava generacij v posameznih lovskih družinah poteka različno, sem pa vesel, ko srečujem mlade, ki so pred nekaj leti opravili lovski izpit, zdaj pa že prevzemajo najodgovornejše zadolžitve v lovskih družinah **Zveze lovskih družin (ZLD) Posavja**.

Tudi letošnja generacija je pomladila naše vrste, saj je v povprečju celo najmlajša v zadnjih letih; povprečna starost je dobrih 30 let, torej let, polnih idej in ustvarjalnosti. Žal pa jih je bilo

na izobraževanje prijavljenih le 18, dva sta »pobegnila« na izpit v Novo mesto. Letos smo imeli kar dva tečajnika, ki sta na prav vseh preverjanjih in tudi na zaključnem izpitu pokazala znanje za čisto petico: to sta bila **Primož Mavsar** in **Matic Pirc**. Vsem uspešnim smo podelili spričevala na zaključni ekskurziji v lepem ambientu **Lovskega muzeja Polovič** v Dobovi, kamor smo prišli po ogledu lovskega muzeja v Zagrebu. Podelitev sta opravila predsednik izpitne komisije **Miha Molan** in podpredsednik upravnega odbora ZLD Posavja **Slavko Zakšek**.

Za konec še razmišljanje o sprejemanju mladih v lovske vrste. Žal so v nekaterih lovskih družinah le za izpolnjevanje nalog, pravice do naše temeljne dejavnosti pa so jim zelo omejene. Dajmo tistim, ki se zelo aktivno vključijo v delo lovske družine, tudi enakopravne pravice, dobo pripravništva pa

Foto: Dušan Lepšina

Novi lovci ZLD Posavja

podaljšajmo neaktivnim oziroma jim povejmo, da žal niso izpolnili pogojev za opravljanje lovskega

izpita. Saj vemo: *dobro plačilo je le po dobro opravljenem delu.*

Dušan Lepšina

Volilna skupščina v ZLD Prekmurje

V Domu pomurskih lovcev v Murski Soboti je v nedeljo, 24. junija, potekala volilna skupščina **Zveze lovskih druženj (ZLD) Prekmurje**. Po uvodnih dveh skladbah **Kulturnega umetniškega društva (KUD) Prekmurskih rogistov** je skupščino začel predsednik območne zveze **Ludvik Rituper**, ki je v svojem uvodnem nagovoru pozdravil vse prisotne in se rogistom zahvalil za popestritev volilne skupščine. Udeležila se je je velika večina delegatov, poleg njih tudi nekaj predstavnikov druženj in članic območne zveze ter predsednik Pomurskega območnega združenja upravljalcev lovišč **Miroslav Škalič**. Po izvolitvi delovnega predsedstva je skupščino vodil dr. **Arpad Köveš**.

Letošnji volilni skupščini so delegati namenili prav posebno pozornost, saj je bila poleg standardnih točk dnevnega reda namenjena tudi izvolitvi novega predsednika in organov ZLD Prekmurje. Skupščina je potekala konstruktivno, brez zapletov, saj so ne nazadnje vsi delegati poleg vabila predhodno dobili vsa poročila organov oziroma komisij zveze še v pisni obliki. Kljub temu je dotedanji predsednik zveze Rituper na kratko predstavil de-

lovanje območne zveze v minulemu letu. Povedal je, da je prepričan, da je zveza več kot zadovoljivo nudila strokovno pomoč članicam prek svoje pisarne in komisij, zadovoljivo opravila določene prenesene naloge s strani **Lovske**

zveze Slovenije (LZS), uspešno izvedla 10. Lovski tabor ter uspešno organizirala in izvedla vrsto izobraževanj. Poleg tega je skupaj s KUD Prekmurskih rogistov in **Pevskim društvom prekmurskih lovcev** uspešno izpeljala projekt

Mlajtinci), dr. **Arpad Köveš** (LD Velika Polana), **Štefan Nemec** (LD Rogašovci), **Jože Seršen** (LD Kobilje), mag. **Martin Smodiš** (LD Bakovci-Lipovci) in **Daniel Šinko** (LD Cankova). Predsednik delovnega predsedstva je vsem izvoljenim zaželel uspešno delo tako za prekmursko kot tudi za slovensko lovstvo.

Ponovno izvoljeni predsednik ZLD Prekmurje **Rituper** se je zahvalil **Aleksandru Beeru** za njegovo dolgoletno tvorno udejstvovanje v organih ZLD Prekmurje in mu ob tem podaril darilo v spomin. Beer je bil že leta 1964 imenovan za člana Komisije za izobraževanje in lovske izpite pri ZLD Prekmurje. V omenjeni območni zvezi je bil vseskozi aktiven. Od leta 1974 pa vse do zdaj je bil član upravnega odbora ZLD Prekmurje in predsednik komisije za gospodarjenje z divjadjo, v času od leta 1991 do 1997 je bil predsednik izvršnega odbora ZLD Prekmurje, od leta 2002 do leta 2006 pa predsednik ZLD Prekmurje. Zato mu še enkrat v svojem imenu in imenu članov članic zveze iskreno čestitamo. Po zaključku uradnega dela so vsi prisotni ostali še nekaj časa na pogostitvi, kjer je bilo ob sproščenem druženju zaznati zadovoljstvo z dosedanjim delom organov ZLD Prekmurje.

Dr. Arpad Köveš

Foto: Cvetka Lopert

Delegati članic na volilni skupščini

Foto: Cvetka Lopert

Predsednik ZLD Prekmurje se je zahvalil Aleksandru Beeru za dolgoletno delo v organih ZLD Prekmurje.

Promocija slovenske lovske kulture v zamejstvu (20. in 21. oktobra 2017), o katerem smo v Lovcu že poročali.

Po potrditvi poročil in načrta dela za naslednje leto so bile na vrsti volitve za predsednika območne zveze in volitve članov posameznih organov zveze. Kot edini kandidat je bil za predsednika ponovno izvoljen Rituper, sicer starešina LD Prosenjakovci in član upravnega odbora LZS. Za člane upravnega odbora območne zveze so bili izvoljeni: **Matjaž Durič** (LD Križevci), **Jože Horvat** (LD

Po šestnajstih letih predal predsedovanje

V začetku leta 2018 je **Dušan Leskovec** na petem volilnem občnem zboru **Koroške lovske zveze (KLZ)** po 16 letih predsedovanja tej območni lovski zvezi funkcijo predsednika častno in po-

nosno predal inženirju gozdarstva **Janezu Švabu**. Mnogi njegovi dolgoletni prijatelji in lovski sodelavci vemo, da tudi z manjšim cmokom v grlu. A vodenje koroške območne lovske zveze je predal v dobrem stanju. Lahko je ponosen, da je pod njegovim vodstvom uspešno potekal proces koroškega lovskega izobraževa-

Foto: Franc Rotar

Anton Navodnik (desno), gospodar LD Prežihovo, je Dušanu Leskovcu v imenu dosedanjih organov Koroške lovske zveze izročil akvarel Ob Črneškem zalivu, delo dravogradskega slikarja Srečka Frühavfa.

Foto: Franc Rotar

Člani Kluba prijateljev lova Celovec so Dušanu Leskovcu (drugi z leve) izročili srebrno plaketo svojega kluba in košaro suhomesnatih dobrot s kmetije Hirm.

nja, lovske kulture, kinologije in strelstva. Če bo novoizvoljeno vodstvo vsaj malo sledilo njegovi viziji, potem se za koroško lovstvo ni treba bati! Morda tudi za to ne, ker bo kot član upravnega odbora KLZ z zvezo še vedno tesno povezan tudi v tem mandatu.

Odhajajoči predsednik Leskovec je bil na občnem zboru de-

ležen javnih zahval in priznanj. V imenu dosedanjih organov KLZ mu je **Anton Navodnik**, predsednik komisije za finance, izročil akvarel *Ob Črneškem zalivu*, delo dravogradskega slikarja **Srečka Frühavfa**. Za dolgoletno uspešno čezmejno sodelovanje in povezovanje s slovenskimi lovci na avstrijskem Koroškem pa mu je

81-letni predsednik Kluba prijateljev lova Celovec (KPLC) **Mirko Kumer - Fric** v zahvalo izročil srebrno plaketo KPLC.

Ni prav veliko slovenskih lovskih funkcionarjev, ki bi ob redni službi, družinskih in številnih drugih obveznostih imeli še toliko psihične in fizične moči, predvsem pa veselja in volje do dela, da bi zdržali več štiriletnih mandatov na čelu območne lovske zveze, poleg tega pa bili tudi funkcionarji v matičnih lovskih družinah in delovali še v najvišjih organih **Lovske zveze Slovenije** (LZS) in v izvršnem odboru **Območnega združenja upravljalcev lovišč** (OZUL). No, eden takih je gotovo koroški »jager«, 65-letni Leskovec, član LD Slovenj Gradec, univ. dipl. inženir gozdarstva, sicer rojen Postojncan in torej naknadno naturaliziran

Korošec. Nad Mislinjo, v objemu mogočnega gozda, od koder je najlepši pogled na mislinjske naprave za poletne in zimske smučarske skoke, sta si z ženo **Ljubo**, ki je tudi diplomirana inženirka gozdarstva, postavila idilično leseno brunarico ter si tam ustvarila »gozdarsko-lovsko družino«. Slovenjgraški lovec je tudi sin **Matic**, ki je po poklicu veterinar. Le hčerke **Jerneje**, ki je Dušanu in Ljubi dala vnukinjo **Majo**, ni nikoli mikalo lovstvo ali gozdarstvo, ampak toliko bolj kemija.

Ko so koroški lovci po 40 letih delovanja v okviru **Lovske zveze** (LZ) **Maribor** pred dobrimi 16 leti začeli samostojno pot v svoji **Koroški lovski zvezi** (KLZ), je bil za prvega predsednika izvoljen prav Leskovec. Na tej zahtevni

in odgovorni funkciji je deloval štiri mandate, kot rečeno, kar 16 let. V lovskem informacijskem sistemu Lisjak je zabeležen obširen seznam njegovega uspešnega lovskega delovanja. Med drugim lahko preberemo, da je lovski izpit opravil že davnega leta 1970, šlo za lovskega tehnika (zdaj mojstra) leta 1975, andragoški izpit za predavatelja na tečajih za lovske pripravnike leta 2002, izobraževanje za ocenjevanje lovskih trofej leto kasneje, naslednje leto še tečaj za mentorja, čez slabo desetletje pa se je udeležil še usposabljanja predavateljev za mentorje. Bralci Lovca vedo, da je bil tudi predsednik izvršnega odbora **Pohorskega OZUL-a** in večkrat tudi član upravnega odbora in nekaterih komisij LZS. Zdaj je član **Odbora etičnega kodeksa**

pri LZS. Še vedno je član predavateljskega tima in predsednik Izpitne komisije za lovske izpite pri KLZ. Njegov seznam funkcij je res dolg, vse pa je opravljal zavzeto in odgovorno.

Na Koroškem in širše je dobro znano, da je Dušan veliko svojega časa in življenja posvetil prav lovstvu. Njegovo več desetletij dolgo lovsko poslanstvo je zagotovo pustilo globoke sledi ne samo v koroškem lovstvu, pač pa v širšem slovenskem. Ob vsem doslej naštetem zato ni naključje, da je prejemnik najvišjih slovenskih lovskih odlikovanj (znaka LZS za lovske zasluge, redov za lovske zasluge III., II. in I. stopnje), pa tudi srebrnega znaka **Kinološke zveze Slovenije**. Prejel je tudi plaketo KLZ.

Franc Rotar

V Prosenjakovcih že enajsti mednarodni lovski tabor osnovnošolcev

Zveza lovskih družin (ZLD) Prekmurje je v sodelovanju z LD Prosenjakovci že enajsti organizirala lovski tabor za osnovnošolce. Tabora, ki je potekal med 30. junijem in 1. julijem 2018 v lovišču LD Prosenjakovci, so se udeležili osnovnošolci iz Prekmurja in slovenskega dela Porabja na Madžarskem. Udeležence tabora so z lovstvom seznanjali štirje mentorji in ena mentorica. Otroke so pritegnile predvsem informacije o divjadi – značilnostih, sledih, vedenju, seznanili so se tudi s pticami, ki pomagajo človeku pri lovu.

Tudi psi so lovcem v veliko pomoč pri lovu, o čemer priča lovska kinologija. Skozi čas so se razvile različne šege in navade, njihovi predstavitvi pa so mladi taborniki z zanimanjem prisluhnili. Všeč so jim bile tudi druge vsebine, povezane z lovsko kulturo. Krona tabora je bilo opazovanje

Foto: Peter Novak

Mentorji so s praktičnimi prikazi znali pritegniti pozornost tabornikov.

divjadi v naravi in tokrat so doživeli uplenitev in vse nadaljnje postopke, povezane s pravilom plena doodobne hladilnice, ki jo dandanes premore že vsaka lovska družina. Lovci so otrokom predstavili tudi lovsko orožje in jim omogočili, da so se pomerili v streljanju na glinaste golobe in z

malokaliberskimi puškami; izkazali so se kot odlični strelci. V prostem času so svoje vtise izrazili skozi likovna dela.

Lovski tabor se je končal s slovesnostjo, na kateri jih je najprej pozdravil predsednik ZLD Prekmurje in vodja tabora **Ludvik Rituper**, nagovorila

pa sta jih tudi podpredsednik Lovske zveze Slovenije (LZS) mag. **Aleš Klemenc** in župan Občine Moravske Toplice **Alojz Glavač**. Župan je posebej izpostavil krepitev kolektivnega duha, ki ga na lovskih taborih doživljajo otroci in ki dandanes marsikje manjka. Na koncu sta se Rituper in mag. Klemenc zahvalila za sodelovanje ravnateljici Dvojezične osnovne šole Prosenjakovci **Jožefi Herman** in županu Občine Moravske Toplice Glavaču. Zaključek so popestrili pevci in rogisti, ki delujejo pod okriljem ZLD Prekmurje, domačini pa so postregli z odličnim tradicionalnim lovskim bogračem. Taborniki so se posladkali še s torto ter prejeli potrdila o udeležbi in majice z znakom LZS.

Tabor uspeva predvsem po službi lovskih tovarišev in tovarišic, ki vsako leto z veseljem pripravijo zanimive lovske vsebine, vodijo mlade tabornike v naravi in nanje prenašajo znanje. ZLD Prekmurje je prva v Sloveniji začela z uspešno organizacijo lovskih taborov in sedaj jo posnemajo tudi druge območne lovske zveze.

Peter Novak

LD Istra - Gračišče praznovala 70-letnico obstoja

V lovskem domu v Trebešah smo 9. septembra 2017 slavnostno obeležili 70-letnico **LD Istra - Gračišče**. Poleg naših članov so nas s svojo prisotnostjo počastili župan Mestne občine (MO) Koper **Boris Popovič**,

predsednik Lovske zveze (LZ) Koper **Fabio Steffe**, predsednik Območnega združenja upravljalcev lovišč Primorskega lovsko-upravljalškega območja (LUO) **Franko Germanis**, predstavnik Zavoda za gozdove Slovenije, Območne enote Sežana, **Andrej Sila**, lovci iz sosednjih slovenskih in hrvaških lovskih družin, praporščaki in predstavniki lovskih družin, združenih v LZ Koper,

številni domačini, lastniki zemljišč in gozdov, učenci in učitelji **Osnovne šole** (OŠ) **Gračiče**, predstavniki **krajevskih skupnosti Gradin in Gračišče** ter predstavniki **gasilskih društev Gradin in Movraž**.

LD Istra - Gračišče je v Primorskem LUO in upravlja z divjadjo v lovišču, ki obsega 6.502 ha, od tega je 117 ha nelovne površine. Teren je izrazilo

razgiban in obsega del kraškega območja, ki se spušča v gričevnat svet, pokrit z gozdovi, kmetijskimi površinami in pašniki, ki pa se zaradi zmanjševanja števila kmečkega prebivalstva postopoma zarašča. Lovska družina šteje 88 članov. Povprečna starost članstva je 57 let, od tega je več kot tretjina članov starejših od 65 let. Razveseljivo je, da je v zadnjem desetletju v lovske vrste vstopilo

27 mlajših domačinov. Poleg skrbi za pomlajevanje članstva si lovska družina prizadeva za izobraževanje svojih članov. V družini imamo enajst lovcev, ki so opravili izpit za lovske čuvaje, deset pooblaščenih preglednikov uplenjene divjadi, šest strelskih sodnikov in 16 mentorjev lovskim pripravnikom. Številni člani naše lovske družine so dejavni na strelskem področju, kjer dosegajo odlične rezultate na lokalnih in državnih

pot lovske družine od njenega nastanka. Poudaril je, da smo v procesu lovskega dozorevanja prešli uspešna in manj uspešna obdobja, v katerih sta se oblikovala naša lovska zavest in odnos do narave in divjadi, ki se dandanes odraža v stabilni populaciji ter skrbi za trajnostno gospodarjenje z naravo in divjadjo. S pridnim delom svojih članov je LD Istra - Gračišče že leta 1982 razvila svoj lovski prapor in leta 1991 kupila

divjadi in lovu ter interne akte lovske družine.

Na koncu se je starešina posebej zahvalil nastopajočim, sponzorjem, članom lovske družine, ki so nosili glavno breme organizacije, ženam in dekletom naših članov pri strežbi in pripravi slaščic ter vsem dosedanjim starešinam, članom odborov in komisij za njihovo predano delo in uspešno krmarjenje LD skozi sedem desetletij.

Liviu Jakominu predal plaketo LZ Koper.

Nato je sledila podelitev odlikovanj, priznanj in zahval. Z znakom za lovske zasluge je LZS odlikovala **Simona Bembiča, Branka Gregoriča, Robija Franco, Mateja Franco, Egidija Marsiča in Milana Vergana**. Zlati znak za lovske zasluge pa so prejeli **Edo Babič, Stanko Grižon, Fabio Kocjančič, Silvo Ražman in Stanko Veljak**. Lovska družina

Foto: Jaka Jeraša

Člani LD Istra - Gračišče ob pomembnem jubileju pred svojim lovskim domom

tekmovanjih. Med člani imamo tudi veliko članov, ki so dejavni na kinološkem področju, in tistih, ki opravljajo pomembne naloge v organih LZ Koper.

Pred desetletji je v lovišču prevladovala predvsem mala divjad, med katero je izstopala skalnata jerebica ali kotorna, ki še vedno krasi naš prapor. Poleg srnjadi in jelenjadi je v lovišču najštevilnejša divjad divji prašič. V zadnjem desetletju se letni odstrel giblje od 150 do 200 živali. Temu primerna je bila tudi škoda, ki v posameznih letih znaša okoli 8.000 evrov. Pohvalno je, da smo vedno uspeli poravnati škodo v dogovorjeni višini in na dogovorjeni način, kar je zasluga razumevanja oškodovancev in komisij za ocenjevanje škode v lovski družini. Zahvaljujoč ukrepom za zmanjšanje škode, ki jih izvajamo skupaj s kmeti, smo dosegli, da je škoda bistveno manjša in stroški obvladljivi.

Starešina LD **Darjo Franca** je na prireditvi najprej pozdravil prisotne in nastopajoče ter predstavil

zemljišče, kjer je zgradila lovski dom in kasneje v njem dogradila sodobno hladilnico.

Starešina je povedal, da smo se pri opravljanju lovskega poslanstva zavedali pomena sodelovanja z drugimi uporabniki prostora, predvsem z lastniki kmetijskih zemljišč in gozdov. Uspešno smo razvili sodelovanje z občino, krajevnimi skupnostmi, gasilskimi društvi in postajo mejne policije. Za LD Istra - Gračišče je bilo in je pomembno sodelovanje z OŠ Gračišče, ki sega v čas, ko lovska družina ni imela lastnega objekta in je uporabljala šolske prostore šole. V času gradnje šole v Gračišču so v lovskem domu delovali šolska kuhinja, vrtec in dva razreda osnovne šole. Starešina je ob vidnih rezultatih, ki jih je lovska družina dosegla pri upravljanju z loviščem in gospodarjenjem z divjadjo, omenil tudi težave, ki so nastale, ko je del članstva vodil aktivnosti za delitev LD, ne da bi pri tem upoštevali koncesijsko pogodbo, Zakon o

V v vsebinsko bogatem programu so nastopili: **Lovski pevski zbor Dekani** pod vodstvom prof. **Antona Baloha**, domači **oktet Kantadorji**, ki že desetletja goji izvirno domačo pesem, učenci in učiteljice Osnovne šole Gračišče ter **skupina oponašalcev jelenjega rukanja** pod vodstvom **Jožeta Grila**, ki so z jelenjim rukanjem pričarali novo razsežnost lova. Program je profesionalno povezovala **Danijela Škergat Toškan**.

Ob tem pomembnem dogodku je lovski družini čestital župan MO Koper Popovič, ki je poudaril dobro sodelovanje med občino in lovsko družino ter pohvalil lovsko družino za skrb, ki jo izkazuje za naravo in divjad. V imenu LZ Koper in Lovske zveze Slovenije je prisotne pozdravil predsednik območne lovske zveze Steffe, ki je pohvalil dobre odnose s sosednjimi hrvaškimi lovskimi družinami in velik pomen, ki ga ima lovska družina pri trajnostnem gospodarjenju z divjadjo. Za dolgoletno sodelovanje je lovski družini in članu lovske družine dr.

je dvema zaslužnima članoma podelila plaketo lovske družine – prejela sta jo **Jože Utenkar** in **Vladimir Rakar**.

LD Istra - Gračišče je za dolgoletno sodelovanje podelila priznanja MO Koper, LZ Koper, OZUL-u, LD Marežige, Andreju Sili, krajevnima skupnostma Gračišče in Gradin, gasilskima društvoma ter petim posameznikom, ki s svojo kmetijsko dejavnostjo ustvarjajo optimalne razmere za divjad oziroma z varovalnimi ukrepi pripomorejo k zmanjševanju škode od divjadi. Priznanje so dobili: **družina Gregorič, Marino Boškin, Paolo Stepančič, Iztok Trček in Cvetko Rakar**.

Član lovske družine, dr. Jakomin, je ob tej priložnosti lovski družini podaril zbirko lovske literature, OŠ Gračišče pa obsežno zbirko knjig, enciklopedij in leksikonov, ki bodo obogatili šolsko knjižnico. Po končanem programu sta sledila pogostitev in druženje, ki je ob zvokih **Ansambla Teci-Teci** trajalo pozno v noč.

Dr. Livio Jakomin

»Kdor hoče videti, mora gledati s srcem. Bistvo je očem nevidno.«*

LD Makole letos praznuje 70-letnico ustanovitve. V sklopu praznovanja smo makolski lovci priredili slikarsko kolonijo na temo *Narava-divjad-lov*, ki je potekala v sodelovanju s **Kulturno umetniškim društvom Forma viva Makole**. Slikarske kolonije se je udeležilo 15 slikarjev iz različnih krajev Slovenije, ki so ustvarjali v okolici lovskega doma Makole, kjer so jim makolski lovci v sodelovanju z **Društvom gospodinj Makole** pripravili sprejem, kulinarčno razkošje in podelitev priznanj. Ustvarili so 16 slikarskih del, ki so postala last LD Makole. Ob podelitvi priznanj smo vsi skupaj sklenili, da bomo s kolonijo nadaljevali tudi prihodnje leto.

Makolski lovci smo osrednjo prireditev organizirali v **domu krajanov Makole** v soboto, 9. junija. Prireditev je potekala na odru doma krajanov, ki se je za uro in pol spremenil v gozd in livado. Predstava se je navezovala na Tavčarjevo povest *V Zali*. Besedilo je prispevala profesorica **Mojca Plaznik Plavec**, predstavo, ki je bila srce prireditve, pa sta odlično odigrala mlada amaterska igralka **Tamara Kovačič** in **Jurij Plaznik**. »Tako netipične in tako odlične prireditve ob praznovanju sedemdesete obletnice lovske družine še nisem videl,« je bila ocena naše prireditve, ki jo je izrekel glavni govornik na prireditvi, predsednik Lovske zveze Slovenije mag. **Lado Bradač**. S to izjavo smo dobili najlepše »plačilo« za vložen trud. Tudi podžupanja Občine Makole Štefka Skledar je v kratkem govoru pohvalila delovanje LD Makole in njenih članov predvsem na narovarstvenem področju ter sodelovanje društva z Občino Makole in drugimi makolskimi društvi. Delovanje LD Makole je pohvalil tudi predsednik Lovske zveze (LZ) Maribor **Marjan Gselman**.

Na začetku prireditve je vse prisotne pozdravil starešina LD Makole **Boštjan Plaznik**, ki je na kratko opisal delovanje društva in makolskih lovcev v preteklosti, pri čemer je poleg dela v lovišču, sodelovanja s preostalimi uporabniki prostora in drugih aktivnosti LD Makole poudaril tudi domoljubno noto slovenskega lovstva in prispevek makolskih lovcev v vojni za Slovenijo. Nastopili so še: glasbena skupina **Gemaj**,

Foto: Milan Strnad

Osrednja slovesnost ob praznovanju 70-letnice LD Makole

Foto: Milan Strnad

Člani LD Makole

mlada pevka **Iza Pušaver**, citrarka **Ana Goričan** in **Rogisti LZ Maribor**. In kot je starešina

LD Makole zaključil svoj uvodni govor: »Vesel sem, da smo skupaj. Vesel sem, da ste prišli in

verjamem, da bo današnji dan, ki ga bomo preživeli skupaj, čaroben,« smo vsi prisotni doživeli čarobnost tiste sobote tako na predstavi kot tudi kasneje, ko smo se družili ob odličnih kulinarčnih dobrotah, ki so nam jih pripravile članice in član društva gospodinj Makole ter ribič **Silvo Kovačič - Sirek**. Naše praznovanje smo zaključili z meddružinsko strelsko prireditvijo, ki je bila v nedeljo, 2. septembra 2018.

Pravi lovci vidimo več, saj gledamo s srcem.

Boštjan Plaznik

*»Kdor hoče videti, mora gledati s srcem. Bistvo je očem nevidno.« je misel iz knjige Mali princ, katere avtor je Antoine de Saint-Exupéry.

Lovska zveza Slovenije

VELIKI STENSKI KOLEDAR LZS 2019

Z MOTIVI DIVJIH ŽIVALI BO PREJEL VSAK ČLAN LOVSKE DRUŽINE – UPRAVLJAVKE LOVIŠČA.

Tudi letos ponujamo dodatno možnost vsem članicam, da za svoje potrebe naročijo dodatno zeleno število **VELIKEGA STENSKEGA KOLEDARJA LZS – 2019** (velikost: 33,5 x 53 cm) za ceno 2,50 evra + DDV (brez storitve dotiska imena lovske družine na pasici).

Trinajstlistne stenske koledarje z vezno spiralo, vloženo v vrečko PVC, s preglednim koledarskim delom, luninimi menami in spiskom lovnih dob na divjad bodo naročniki lahko **prevzeli v začetku decembra na sedežih območnih lovskih zvez**. Po dogovoru bomo interesentom koledar lahko poslali tudi po pošti (po povzetju) na zeleni naslov.

Le pisna naročila sprejemamo do 31. oktobra 2018 na e-naslov: lzs@lovska-zveza.si, s pripisom »Koledar LZS«.

Pisarna LZS

Lepo vreme nam je bilo naklonjeno, ko smo se zbrali lovci LD Mala Nedelja, da bi proslavili 90-letnico rojstva **Ludvika Filipiča**. Povaljeni so bili tudi njegovi ožji sorodniki, ki so se z veseljem udeležili slavlja in z Radoslavskega brega sta zadoneli pesmi *Kolko kapljic, tolko let in Vse najboljše za te*.

Ludvik se je rodil 17. avgusta 1928 v Radoslavcih. Osnovno šolo je obiskoval pri Mali Nedelji. Po končani šoli so ga rekrutirali v nemško državno delovno službo – RAD (Reichsarbeitsdienst), po vojni pa so ga zaradi delovanja v Zelenem griču aretirali in je kot politični zapornik dve leti preživel v zaporih v Mariboru in Radečah. Po pomilostitvi vseh političnih zapornikov so ga iz zapora izpustili in politično rehabilitirali. Nato je dobil službo na žagi Alojzija Rudolfa v Radoslavcih, kjer je spoznal Cecilijo, poznejšo sopotnico v svojem življenju. Skupaj sta imela sina Ludvika, ki pa je, žal, umrl veliko premlad.

Kot evidentičar je bil zaposlen v Krajevnem uradu Radoslavci, od koder je odšel na Banko v Ljutomer,

kjer so ga zaradi skrbnega in marljivega dela napotili na knjigovodski tečaj, kar je potem začrtalo njegova službovanja do upokojitve. Kot računovodja je delal v občinskem podjetju Mlin Radoslavci in v Pekarni Bučkovci. Občina Ljutomer ga je kasneje premestila v finančno komisijo na Vinarsko zadrugo v Gornji Radgoni. Po likvidaciji omenjene zadruge je kot računovodja delal v Kmetijski zadrugi Mala Nedelja, ki se je pozneje združila s Kombinatom Gornja Radgona in tam opravljal delo finančnega knjigovodje. Kot računovodja je pozneje delal še v Tovarni mesnih izdelkov, ki se je nato združila s Kmetijskim kombinatom Radgona. Od tam je odšel na Obrtno zadrugo 14. oktober, kjer je kot računovodja delal do upokojitve.

V LD Bučkovci se je včlanil 15. marca 1952 in že naslednje leto opravil lovski izpit. Kot lovec je bil marljiv pri zimskem krmljenju divjadi, z lovom na divjad pa se je bolj malo ukvarjal. Veliko let je v LD Bučkovci in pozneje, ko smo LD Bučkovci preimenovali v LD Mala Nedelja, opravljal delo računovodje (1978–2014). To delo je z veseljem opravljal in bil pri tem zelo skrben in natančen. V lovstvu deluje že 66 let in v tem času je v svoji lovski družini opravljal delo starešine (1985–1990), tajnika (1953–1955), predsednika disciplinskega razsodišča (1977–1995) in bil več let član upravnega (1972–1977) in nadzornega odbora (1996–1998).

Za svoje neutrudno delo v lovstvu je prejel več priznanj in odlikovanj. Lovska zveza Slovenije mu je podelila znak za lovske zasluge ter rede za lovske zasluge III., II. in I. stopnje. Tudi od lovske družine je prejel več priznanj in zahval.

Zaradi vsega njegovega delovanja v LD Mala Nedelja smo mu lovci v zahvalo pripravili lovski piknik s praznovanjem 90-letnice njegovega rojstva, ki so se ga udeležili številni člani lovske družine in ožji sorodniki. Starešina LD Mala Nedelja Albin Bratuša pa je povedal nekaj besed o njegovem delu v lovski družini in se mu zahvalil za njegov prispevek pri delovanju LD Mala Nedelja, prej LD Bučkovci. Na koncu pririditve se je tudi Ludvik vsem, ki so pripravili slavlje, vidno ganjen prisrčno zahvalil.

LD Mala Nedelja – Š. L.

Naš lovski tovariš **Branko Božič** je letos praznoval 70. rojstni dan in 51 let aktivnega ter uspešnega lovskega udejstvovanja v LD Tomišelj.

Branko se je rodil 11. aprila 1948 v Zagrebu, kjer je oče, tudi naš lovec, služboval. Kasneje so se preselili v Črnomelj in nato v Ljubljano. Od otroških let je z očetom hodil na lov, tako da je že pred vstopom v lovsko družino, leta 1967, dobro poznal lovišče. Nazadnje si je dom ustvaril v osrčju lovišča, pod Krimom, v prijetni vasi Stahomer.

Ves čas je bil dejaven kot lovec, delavec v lovišču in vsestranski organizator, zato je takoj dobil razne zadlitve; bil je vodja rajona, predsednik gospodarske komisije (1973–1982), gospodar (1986–1988) in starešina (1991–1993). V letih 1989–1991 je bil tudi član Izvršnega odbora Zveze

lovskih družin Ljubljana in član bazenske komisije za ocenjevanje trofejev v letih 1989–1993. Vseskozi je bil odličen vodnik nemških lovske terije, v zadnjem času pa je vodil tudi dva bavarska barvarja in uspešno iskal po krvmi sledi.

Za vse svoje aktivno lovsko delovanje je bil odlikovan z znakom za lovske zasluge ter redoma II. in III. stopnje. Za kinološke zasluge pa

je prejel zlati in srebrni znak. Poleg naštetih odlikovanj je dobil tudi več vojaških odlikovanj.

Dragi Branko, čeprav ti včasih zdravje malo ponagaja, ti želimo, da bi še velikokrat šel v hrib Šešer nad svojo hišo ali v Kot in užival v lovu ali pa da bi s svojo bavarko pomagal solovcu poiskati kakšnega obstreljenega srnjaka.

LD Tomišelj – A. L.

V TEM MESECU PRAZNUJEJO SVOJ ŽIVLJENJSKI JUBILEJ*

95-letnik

Franc Jerončič, LD Kanal

90-letnik

Alojz Čefarin, LD Kungota
Stanislav Gobec, LD Boč
Alojz Andrej Ivančič, LD Čezsoča
Andrej Levičnik, LD Litija
Kristl Ogris, LD Bled
Marjan Pirc, LD Medvode
Adolf Vranešič, LD Adlešiči
Franc Vrečar, LD Ormož

85-letnik

Hasan Bečič, LD Dravograd
Stanislav Grdina, LD Istra, Gračišče
Andrej Kaiser, LD Ruše
Rudolf Kočevar, LD Metlika
Miha Letonje, LD Oljka
Alfred Tramšek, LD Poljskava
Milan Treven, LD Rovte
Serafin Turk, LD Istra, Gračišče
Franc Vidrih, LD Rakek
Damjan Vindšnurer, LD Trnovski gozd
Stojan st. Vojnovič, LD Šentrupert

80-letnik

Maksimilijan Brečko, LD Oplotnica
Franc Doberšek, LD Makole
Martin Frece, LD Jurklošter
Franc Gornik, LD Grahovo
Franc Hlade, LD Gaj nad Mariborom
Jože Jazbec, LD Bojansko - Štore
Franc Jelovčan, LD Sorško polje
Edvard Krašna, LD Nanos
Milan Leskovar, LD Vurmat
Maksimilijan Marot, LD Libeliče
Miroslav Marušič, LD Trstelj, Kostanjevica
Vladimir Meštrovič, LD Rečica pri Laškem
Franc Panjtar, LD Kanal
Franc Radovan, LD Šentjernej
Stanislav Ratek, LD Vinski Vrhovi
Jože Režek, LD Metlika
Franc Rupnik, LD Otavnik
Janez Šega, LD Sovodenj
Sergij Štok, LD Gaberk - Divača

75-letnik

Anton Boldirev, LD Poljskava
Rudolf Čmak, LD Banja Loka - Kostel
Ernest Demšar, LD Gorenja vas
Stanislav Dežman, LD Trbovlje
Mihael Dolžan, LD Dobroča
Drago Fišer, LD Grgar
Stanislav Frangež, LD Ormož
Ivan Grašič, LD Slovenske Konjice
Maks Ivančič, LD Boris Kidrič
Janez Jaklič, LD Jošt Kranj
Franc Jeršek, LD Staržič
Jurij Korožec, LD Stara Fužina
Janez Leskovec, LD Toško Čelo
Franc Nagy, LD Kojnik Podgorje

Martin Odar, LD Stara Fužina
Maksimilijan Oserban, LD Jamnica
Franc Papež, LD Pesnica - Jarenina
Franc Pečnik, LD Žalec
Franc Podbrežnik, LD Solčava
Friderik Potočnik, LD Strojna, Ravne na Koroškem
Jožef Primc, LD Plešivica - Žužemberk
Štefan Rajniš, LD Kompas, Peskovci
Marjan Schnabl, LD Kamnik
Otto Willi Sešek, LD Cerklje ob Krki in LD Kostanjevica na Krki
Jožef Sešek, LD Rakitna
Silvester Sorč, LD Porezen
Anton Sveršina, LD Dole pri Litiji
Karel Šolinc, LD Braslovče
Mirko Bogomir Štucin, LD Bled
Stanislav Tekavčič, LD Lazina
Mirko Urleb, LD Ruše
Martin Zupančič, LD Litija
Ivan Žičkar, LD Globoko

70-letnik

Stojan Benčič, LD Videž - Kozina
Martin Bobič, LD Šentjernej
Mirko Feltrin, LD Planota
Marjan Gorup, LD Vrhe
Konrad Hoheger, LD Murska Sobota
Janez Janež, LD Mokro
Stanislav Kaučič, LD Gornja Radgona
Simon Koležnik, LD Janžev Vrh
Frančišek Kotnik, LD Slovenj Gradec
Rafael Kranjc, LD Brestanica
Zdenko Kuzmin, LD Gorica
Franc Maček, LD Radovci
Anton Matavž, LD Vitanje
Ivan Mrčinko, LD Podlehnik
Franc Nosan, LD Dolenja vas
Mladen Ostojič, LD Pobrežje - Miklavž
Boris Petelin, LD Šmarje
Boris Drago Petelin, LD Kras, Dutovlje
Žarko Petrovčič, LD Gorica
Stanislav Planinc, LD Dravinja - Majšperk
Rajko Plošnik, LD Kapla
Franc Polovič, LD Dobova
Stanko Rozman, LD Strojna, Ravne na Koroškem
Momčilo Savič, LD Cirkulane
Stanislav Simšič, LD Bukovje
Leo Šešerko, LD Gornje Jezero
Janez Škrlič, LD Babno Polje
Ivan Štarkl, LD Globoko
Matjaž Šturm, LD Brezovica
Zvonko Šuklje, LD Suhor
Drago Šušmelj, LD Trnovski gozd
Stanislav Šušmelj, LD Trnovski gozd
Vojko Varšek, LD Kras, Dutovlje
Ivan Zalar, LD Cajnjarje
Karol Žiberna, LD Timav, Vreme

Vsem jubilatrom iskrene čestitke!

* Po podatkih iz LIS - Lisjaka

Popravek

Opravičujemo se za neljubo napako v Lovcu, 9/2018, na strani 423, ko smo nekaterim jubilatrom po nesreči pripisali napačna leta.

Objavljamo pravičen zapis:

85-letnik

in ne 95-letnik

Marijan Čuk, LD Idrija
Jože Demojzes, LD Brkini
Jožef Gonza, LD Petišovci
Franc Gorjup, LD Moravče
Zmagoslav Kodrič, LD Strunjan
Janez Lavrič, LD Novo mesto
Franc Likar, LD Sovodenj
Nikolaj Mohorčič, LD Vrhe
Maks Moličnik, LD Luče
Mihael Petje, LD Šentrupert
Simon Planšak, LD Dravograd

80-letnik

in ne 85-letnik

Nerino Babič, LD Istra, Gračišče
Peter Cestnik, LD Dol pri Hrastniku
Drago Gostiša, LD Logatec
Alojz Hrašnan, LD Dravograd
Franc Iskra, LD Kozleč
Anton Jerele, LD Otočec
Dušan Jukič, LD Jamnica
Franc Kartuš, LD Gozdnik - Griže
Franc Kutin, LD Tolmin
Anton Lenart, LD Sveti Jurij - Jurovski Dol
Maksimilijan Lepener, LD Dravograd
Stanislav Lesjak, LD Polzela
Lovro Markič, LD Udenboršt
Martin Mesarič, LD Makole
Jozsef Nemet, LD Petišovci
Ivan Peternelj, LD Bukovje
Viktor Ravnik, LD Bled
Venceslav Štimec, LD Osilnica
Edi Zupančič, LD Videm ob Savi
Štefan Žuna, LD Gabrovka

Za napako se iskreno opravičujemo.

Uredništvo

Malčki spoznavali poslanstvo lovcev

Učilnica *Narava* je vedno tako neposredna, da uspeh njene učenja nikoli ne izostane. Otrok srka informacije z vsemi čutili in se hkrati giblje na svežem zraku. Če pa vse to počne v družbi tistih, ki jih ima najraje, si dogodek zapomni za vedno.

Tako izkušnjo so dobili otroci moje vrtčevske skupine v sončnem junijskem dopoldnevu. Naš oddelek vrta, ki deluje v sklopu **Osnovne šole Otlica**, že vrsto let sodeluje z **LD Kozje stena**. Vsako leto nam lovci pripravijo zanimiv dan v naravi. Pridružijo se nam starši in stari starši, tako da je naše druženje pravi medgeneracijski dogodek. Tudi letos je bilo tako.

Gospodar LD Kozje stena

Foto: Ivica Vidmar

Lovci LD Kozje stena vsako leto pripravijo zanimiv dan v naravi. Pridružijo se nam starši in stari starši, tako da je naše druženje pravi medgeneracijski dogodek. Tudi letos je bilo tako.

Jožko Vidmar nam je v lovskem domu najprej predstavil poslanstvo lovcev, ki so vse bolj prepoznavni kot skrbniki in ob-

čudovalci živali. Mnogo lovcev se na lov odpravi s kamero ali fotoaparatom. Seveda je zaradi ravnotešja v naravi potreben

tudi odstrel živali. Seznanil nas je z delovanjem LD Kozje stena, ki zavzeto deluje že 72 let. Za otroke sta bila najbolj zanimiva nagačena divjad in pogled skozi puškino cev.

Sledil je pohod na Sortež (1.235 m n. v.), od koder se odpira čudovit pogled na Vipavsko dolino s Čavnom na eni strani in Nanosom na drugi. Seže pa še dlje, vse tja do morja. Pogumni otroci so se povzpeli na lovsko prežo, lovec Jožko pa jim je doživetje opisal noč na preži. Izvedeli smo, da je ponoči pogosto mogoče videti medvedjo družino. Posladkali smo se z dišečimi gozdnimi jagodami in si obljubili, da se bomo prihodnje leto spet srečali. Lovcem Vidmarju in **Dragu Čibeju** se zahvaljujemo za nepozaben dan.

Ivica Vidmar

Postojnski sedmošolci in lovška kultura

V Postojni je tudi v šolskem letu 2017/18 potekalo zelo dobro sodelovanje med obema postojnskima osnovnima šolama in lovsko organizacijo, ki prek **Komisije Mladi in lovstvo pri Postojnsko-Bistriški zvezi lovskih družin** skrbi za seznanjanje mladih z naravo in lovstvom. Programi, katerih avtor je **Gregor Česarek**, so se v praksi že pokazali za zelo dobre, obsegajo pa vodenje osmošolcev ob naravoslovnih dneh po loviških lovskih družin, ki so se pripravljene vključiti v delo z mladimi, in podajanje posameznih vsebin, prilagojenih temam s področja naravoslovja

v vseh treh učno-izobraževalnih obdobjih.

Letos smo začeli sodelovati tudi z **OŠ Prestranek**, kjer je članica komisije **Tina Rupnik** s pomočjo lovcev **LD Prestranek Francem Krnelom, Brankom Pavlovičem in Danimirjem Žuničem** kar dvakrat poskrbela za vodenje učencev v lovišču. Program vodenja, ki je zajemal spoznavanje življenja divjadi in gozda v okolici šole, ogled kaluž, solnic in lovske preže, so navdušeno sprejeli tako učenci kot učitelji. Udeležilo se ga je okrog 90 učencev različnih starosti. S tovrstnim sodelovanjem želijo nadaljevati tudi v prihodnjem šolskem letu, sta nam zagotovili ravnateljica **Nataša Režek Donev** in učiteljica **Andreja Geržina**.

Foto: Miroslav Žnidaršič

Na OŠ Antona Globočnika v Postojni so učenci slišali zanimive stvari o lovskih praporih, lovskem kroju in druge vsebine, povezane z lovsko kulturo, med drugim tudi bajko o Zlatorogu.

Ugotavljamo, da se zaupanje v naše delo in primerno podajanje vsebin učencem odražata tudi v odnosu učiteljev do nas. Naše delo cenijo in jemljejo kot prispevek v procesu izobraževanja otrok pri spoznavanju narave, pristoživečih živali in obnašanja v njihovem okolju. Povečuje se tudi zanimanje za predstavitev drugega lovskega udejstvovanja v okviru lovske organizacije. Tako je učiteljica naravoslovja v sedmih razredih na **OŠ Antona Globočnika** v Postojni **Magdalena Penko Šajn** predlagala, da bi poleg snovi na temo ekosistem učencem predstavili tudi delček lovske kulture. Porodila se je zamisel o predstavitvi lovskega prapora, praporščaka v lovskem kroju ter bajke o Zlatorogu in njegovem simbolnem pomenu za slovenske lovce.

Predstavitve smo v dveh obiskih izvedli aprila letos za vse tri oddelke sedmega razreda omenje-

ne osnovne šole. Za predstavitev smo uporabili lovski prapor **LD Javornik - Postojna**, ki ga je v razred prvič ponosno prinesel praporščak **Marjan Rudolf**, naslednji pa je pri predstavitvi sodeloval gospodar **Ljubo Stamenkovič**. Učenci so si prapor in lovski kroj s poudarkom na klobuku z zanimanjem ogledali in poslušali razlago o njihovem pomenu za člane lovske organizacije. Predstavili smo jelena kot kralja javorniških gozdov in Zlatoroga kot simbol triglavskih strmin, slovenskih lovcev, gornikov in naravovarstvenikov. Z zanimanjem so poslušali tudi bajko o Zlatorogu. Za zaključek smo jim zavrtili še posnetke pestrega dogajanja na dosedanjih taborih za mlade in jih povabili, naj se kdaj katerega udeležijo tudi sami.

Miroslav Žnidaršič, Komisija Mladi in lovstvo pri Postojnsko-Bistriški ZLD

Narisal: Vital Šuligoj

MUFLON (*Ovis amon musimon*)

PREVERI SVOJE ZNANJE.

Kateri domači živali je muflon podoben po glavnih telesnih značilnostih?

- a) Kozi.
- b) Ovci.
- c) Oslu.

Kdaj se mufloni načeloma pasejo?

- a) So izrazito dnevna divjad in se pasejo izključno podnevi.
- b) So izrazito nočna divjad in se pasejo izključno ponoči.
- c) Načeloma so dnevna divjad, ki se najpogosteje pase v zgodnjih jutranjih in večernih urah. Zlasti v okoljih, kjer je velika vznemirjenost, so dejavni tudi ponoči.

Koliko mladičev imajo muflonke?

- a) Po navadi enega, včasih tudi dva, ki že po nekaj urah sledita materi.
- b) Po navadi enega, včasih tudi dva, ki sta nekaj tednov povsem neboljena in nepremično čakata mater, če se odpravi po hrano.
- c) Po navadi od osem do deset, ki se borijo za materine seske.

Kako še imenujemo muflonove rogove?

- a) Zakrivljenci.
- b) Polži.
- c) Čopi.

Ali je muflon slovenska domorodna vrsta?

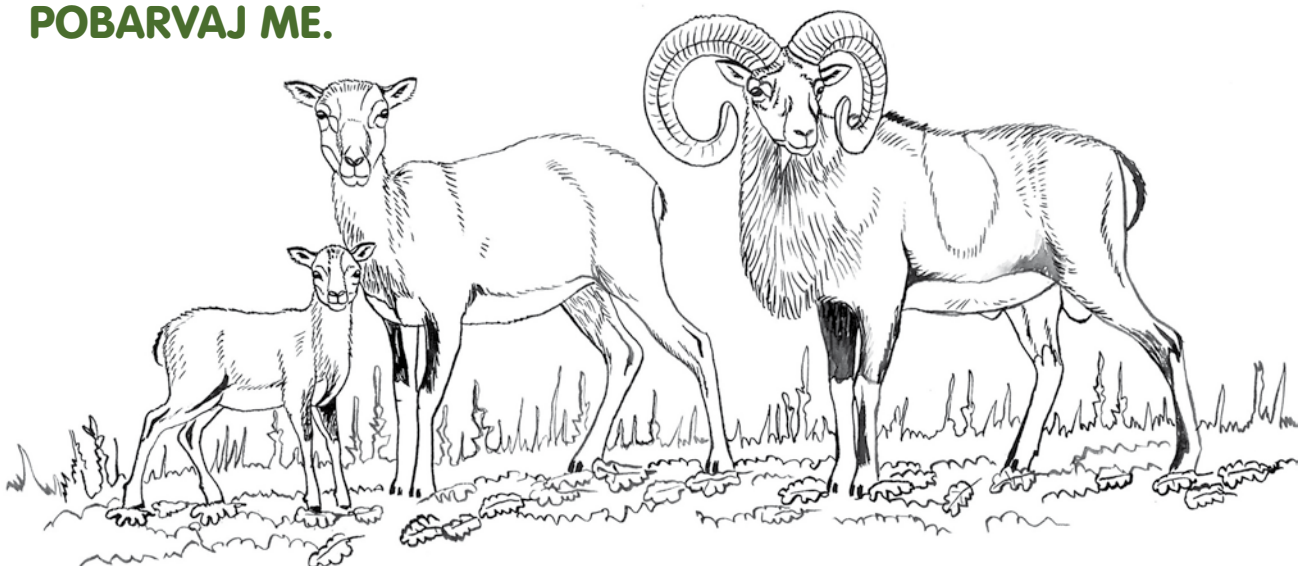
- a) Ne, njegova prvotna domovina je Mala Azija, zato je slabše prilagojen na zimske razmere pri nas.
- b) Da, muflon živi na slovenskih tleh od nekdaj, zato je dobro prilagojen na vse letne čase, ki se zvrstijo v našem okolju.
- c) Ne, njegova prvotna domovina je Islandija, zato je dobro prilagojen na zimske razmere pri nas.

Pravilni odgovori:
b, c, a, b, a

SPOZNAJ MOJO DRUŽINO.

POBARVAJ ME.

© 2018

LOV NA ČRKE IN ŠTEVILKE

TURŠKI FEVDALNI KONJE- NIK, KI JE OD SULTANA DOBIL SPAHILUK		MLADINSKI KNJIŽNI JUNAK (orig. PINOCCHIO)	TURŠKA DENARNA ENOTA	KRAJ V BLIŽINI DOMŽAL	STAR IZRAZ ZA SLAVO	DOMAČA OBLIKA IME- NA IGNAC	SPECIALIST UA UŠESNE BOLEZNI	PROSTOR ZA SESTANKE (2 BESEDI)	VOZNIK POLJSKEGA VLAČILCA	 Narisal: Igor Pčulin				
ZANESLI- VOST, TRDNOST														
ZDRAVNIK ZA DUŠEVNE BOLEZNI														
ZANIMIV, MIKAVEN NASTOP														
ŽIVEŽ, JESTVINE, ŽVILA						4. RIMSKI KRALJ NEMŠKA SMUČARKA (IZ: PEPEL)								
MANUŠI OTOK V JADRANU			ORGANSKA SPOJINA V KVASU, PROVITAMIN D ₂	DRUŽAB- NICA, SOIGRALKA	LETNI GOZDNI POSEK									
ORIGINALNO IME ZA DŽIP					KUBANSKA DENARNA ENOTA					LJUBITELJ LEPEGA	ANGLEŠKI ŠAHOVSKI VELEMOJ- STER (IZ: EEEKN)	MAJHEN TRN. TRNČEK	ZAČINJE- NOS JEDI S KISOM	VODNA ŽIVAL S ŠKARJAMI
GLAVNO MESTO GANE					REKTORJEV NAMESTNIK JEZIK BANTU ČRNCEV									
KMEČKO POSLOPJE ZA SHRANJEVANJE KRME, SLAME ALI SENA		SKRIVNOST- NI KELIH SESTAVINA METINEGA OLJA					VRSTA KOKOŠI, PEGATKA; TUDI ŽENSKO IME							
STARO IME ZA CIGARE							TELESNO ŠIBAK ČLOVEK							
IME PEVKE SKUPINE KATALENA ZORNIKOVE						DEL OBRAZA	PISNO POTRDILO, ATESTAT	"BELI ŠPORT" DEL KLAVIRJA						OKROGEL MONGOLSKI ŠOTOR
VZGOJNI ŠOLSKI ZAVOD									ZEMELJSKI POL BEATLE MCCARTNEY					
USTALJENA OBLIKA ČESA, OBRAZEC, VZOREC										OKRAJŠAVA ZA RECEPT	ANGLEŠKI ROCKER (ADAM)	NATAŠA URBANC TRENJE		
PIŠANA PAPIGA S ČOPI- ČASTIM JEZIKOM					PRIPRAVA ZA LOČEVANJE PRIMESI ALIDA VALLI									
GLAVNA ZAGREBSKA ULICA						DRUŽBA, OBČESTVO								
SESTAVIL JOŽE PETELIN	NARISAL GALLUS	DUŠA UIMRLEGA PO VEROVA- NJU ST. SLOVANCŮV				LJUDSKI IZRAZ ZA KOS ZEMLJIŠČA, PARCELA				VINO- RODNA RASTLINA				

Sudoku (japonsko 数独: sūdoku) je logična ugananka, katere cilj je zapolniti kvadratno mrežo, po navadi velikosti 9×9 , s števíli od 1 do 9. Vsako število se lahko pojavi točno enkrat v vsakem stolpcu, vsaki vrstici in vsakem manjšem kvadratu, velikosti 3×3 . V mreži so nekatere številke že vpisane. Za rešitev uganke je potreben logičen razmislek in malo potrpežljivosti, pri težjih pa tudi nekoliko kombinatorike oziroma poskušanja in vračanja.

T S P E 6 L 9 Z 8
E 6 8 Z 1 9 S L P
Z 9 L P 8 S 1 6 E
S 1 6 9 P Z E 8 L
9 8 E L S 6 Z P 1
P L Z 8 E 1 6 S 9
L E 9 S Z 8 P 1 6
8 Z 1 6 9 P L E S
6 P S 1 L E 8 9 Z

	6			7	1	5	4	
			4			1		
9	1						3	7
		9	1			2	7	
							8	6
		3	2		6		1	
	9				4	7		2
	7	5			2			
8				9			5	

Rešitev križanke:

V L R L T V L A V N
L S O N P U S K V A I T I
R O R A V A R A S E P I T O R
U N I L P I L O E O L S T E R
J U C A V T L E A T L E R N I
S I N E L V N S E A
K I N K A S T A V A S M O L
A K R A B I S E R K A G R A T
R O R E K R O R E P R O A K R A
P E S O P E S P E S J E P
L A V E L A V H
K N V A N V A H
A K A C I A A T A
R A I A I H I S
S T O N D I T O S

Foto: Jonez Popež

Zgodba iz podzemlja

Zunaj se je naredil lep dan. Odločil sem se, da ga bom izkoristil za sproščeno nedeljsko jago. S seboj sem vzel svojo lovsko terierko **Jono**, ki je moja zvesta spremljevalka, predvsem pri lovu na lisico. Kmalu zatem, ko sva prispela v gozd, sem videl lisico in nameril. Žal sem jo le obstrelil, Jona pa se je z vso silo pognala za njo. Stekli sta naravnost proti vhodu v luknjo, ki je bila navzven videti povsem običajna luknja. Lisica je ostala notri,

Jona pa je prišla ven. Psico sem ponovno spodbudil k aportu, zato je odšla nazaj. Čez nekaj sekund sem zaslišal renčanje in nato samo še zamolkel glas padca v globino. Vedel sem, da je šlo nekaj hudo narobe. Takoj sem poklical psico, vendar je bilo od daleč slišati samo še cviljenje, renčanje ali lajanje. Nato je vse skupaj utihnilo. Takrat mi je zastalo srce. Za hip sem pomislil na najhujše. Kmalu zatem je bilo zopet slišati zamolke glasove. Glasova psice in lisice sta se izmenjavala. Ura se je bližala poldnevu in vse skupaj je začelo

postajati čedalje bolj mučno. Psice nisem mogel priklicati ven, pomagati pa ji tudi nisem mogel, ker je bila luknja preozka, da bi lahko storil karkoli. Edino, kar sem tisti trenutek lahko storil, je bilo to, da sem odšel domov, poklical prijatelja, vzel kamero in se vrnil nazaj. Kamero sem namestil na drevo, ki je raslo pri vhodu v luknjo, da bi videl morebitni prihod psice ali vsaj lisice.

Nato sem odšel domov na kosi- lo z upanjem, da bo psica medtem že prišla ven in me počakala na lovskih cunjah, ki sem jih pustil pred vhodom v luknjo. Vrnil sem se s težkim korakom, vendar z upanjem. Zaman. Psice ni bilo zunaj. Ko sem jo poklical, se je oglasila. Vedel sem, da bo tokrat potrebovala mojo pomoč. Odšel sem domov po orodje in se vrnil s še težjim korakom kot prvič. Začel sem odkopavati vhod v luknjo. Bile so same skale in kamen. Z glavo navzdol sem načel prva dva metra v luknjo. Bolj kot sem kopal, več kamna in skal je bilo. Položaj je bil brezupen. V tistem trenutku bi se najraje zjokal, saj sem vedel, da bo psica brez moje pomoči umirala dolgo in v mukah.

Še isti dan sem s pomočjo prijateljev navezal stike z **Jamarskim klubom Krka** in jim po njihovem ogledu luknje zaupal reševanje svoje psičke Jone. Naslednji dan popoldan se je začela reševalna

akcija. Fantje iz jamarskega kluba so začeli s širjenjem, odkopavanjem in razbijanjem kamna ter se zelo počasi prebijali naprej. Med reševanjem so vseskozi klicali psico, ki se je občasno oglašala, proti večeru pa se je oglašanje sprevrglo v silovito cviljenje in lajanje, ki je trajalo dobri dve uri. Psica se je v luknji očitno spopadala z ranjeno lisico. Nato so vsi glasovi utihnili. Upal sem, da se je psica samo utrudila. Niti pomisliti si nisem upal na kaj hujšega. Jamarji so nadaljevali s širitvijo ozkega rova, kar se je zavleklo pozno v noč. Uporabili smo baterije in nadaljevali z reševanjem. Bilo je veliko ožin in še več kamenja. Rovu ni in ni bilo

Pri reševanju, ki je bilo dolgo in je terjalo veliko previdnosti, natančnosti in potrpljenja, so ključno vlogo odigrali fantje iz Jamarskega kluba Krka.

Luknja, v kateri sta ležali skupaj lisica in psička Jona.

Psička Jona je po 57 urah v jami živa in samo z zlomljenim zobom ponovno prišla na svetlo, lisica pa je poginila.

videti konca. Odločili smo se, da bomo odšli domov in nadaljevali naslednji dan.

Bil je že torek. Takoj zjutraj sem odšel k luknji in poklical psico po imenu. Odzvala se je z zamolklim glasom. Bila je še živa. Popoldan so prišli jamarji in nadaljevali s

širitvijo rova. Tokrat so prinesli še kamero, da bi videli, kako globok in širok je rov. Videti je bilo, da je rov v notranjosti nekoliko širši, a psičke ni bilo mogoče videti. Tokrat je ni bilo mogoče niti slišati več. Kljub temu smo nadaljevali z reševanjem. Kamenje se

je lomilo čedalje bolje, vendar je bila velika nevarnost, da bo padlo naravnost na psico. Vsak kamen, ki je padel v globino, bi bil lahko usoden zanjo. Previdno smo nadaljevali in kamenje skrbno nalagali v plastično vrečo ter ga z vrvjo vlekli ven. Po nekaj metrih kopanja se je odprlo. Rov je postal tako širok, da je eden od jamarjev lahko videl v globino jame. Bila je globoka deset metrov! Druga dva sta se nato po vrvi v jamarjski opremi spustila do police. Tam sta čakali. Obe. Psička Jona in lisica. Jona jih je odnesla le z zlomljenim zobom, lisica pa je poginila. Ker psica ni hotela zapustiti lisice, smo se odločili, da bomo najprej izvlekli poginulo lisico. Po 57 urah pa je dnevno svetlobo ugledala še moja psička Jona. Dal sem ji vodo in nekaj hrane, vendar je bil lisičji plen bolj zanimiv. Psica je še nekajkrat hlastnila po lisici, nato pa se je umirila. Odpeljal sem jo domov.

Tisti dan sem praznoval tudi svoj rojstni dan in Jona je bila prav posebno darilo. Iskreno se zahval-

Vse foto: Leopold Bregar

Hvaležen sem rešiteljem svoje psičke Jone, ki sem jo dobil nazaj na svoj rojstni dan in tako dobil prav posebno darilo.

jujem fantom iz Jamarskega kluba Krka, ki so tako nesebično pomagali pri reševanju in psički podarili novo življenje. Zahvaljujem se tudi vsem prijateljem, ki so me bodrili in upali skupaj z menoj.

Blaž Kastelic

Tudi to se zgodi

Z vnukom **Markom Flajsom**, ki je pripravnik v **LD Tržišče**, sva se 5. junija 2018 vračala s Trške gore domov. Ko sva v krožišču v Mačkovcu pri Novem mestu zavila proti Otočcu, je Marko zagledal srnjaka, ki se je zagozdil v ograji iz cevi. Ustavil sem na avtobusni postaji in šla sva pogledat, kaj se dogaja. Srnjak je glavo in prednji del trupa zrinil med cevi, zadnji del pa se je za-

Foto: Marko Flajs

Srnjak se je zagozdil v ograji in je potreboval pomoč.

gozdil. Ugotovila sva, da naprej ne bo mogel in ga morava potegniti nazaj, kar pa ni bilo preprosto, saj je zelo brcal. Vendar sva se potrudila in ga s težavo potegnili nazaj. Nekaj metrov stran se ograja konča in tam sva ga izpustila. Z vso hitrostjo je skočil čez grmovje in naprej v dolino v kritje dreves. Tudi take ograje so nevarne za divjad.

Ciril Flajs, LD Tržišče

Pa smo jo le dočakali!

Člani **LD Tabor Dornberk - Branik** so sprejeli v članstvo in vzgojili prvo članico družine – lovko **Leo Manfreda**, hčer prekaljenega lovca **Janka Manfrede - Janija**. Lein mentor je bil naš lovski čuvaj **Borut Vidmar**, ki je svoji varovanki v pripravniškem obdobju posredoval svoje znanje in izkušnje o našem lovišču in divjadi v njem.

Lea je uspešno opravila družinski izpit in pogumno, brez večjega stresa tudi zaključni lovski izpit. Izobraževanja se je udeležila na **Zvezi lovskih družin Nova Gorica**. Njen genski zapis, ki dokazuje, da kri ni voda, kot radi pravimo, je Lei vlil željo po varovanju divjadi in gibanju v naravi.

Pri ženskem spolu se sicer ne omenja let, a vseeno lahko razkrijemo, da je naša Lea pred kratkim dopolnila 30 let, uspešno je končala izobraževanje in od svojih staršev prevzela cvetličarsko dejavnost v Novi Gorici. Odkar imamo Leo, ni občnega zbora brez rezanega ali suhega cvetja ob praporu oziroma slavnostni mizi. »To je pozornost, ki razveseljuje našo zeleno družino,« je dejal 90-letni lovec **Anton Fabijan** na zadnjem občnem zboru 25. marca 2018.

Člani **LD Tabor Dornberk - Branik** čestitamo Lei za uspešno opravljen lovski izpiti in 30. rojstni dan, njenemu očetu Janiju pa želimo vse najboljše ob 70-letnici.

Boris Birs

Foto: Boris Birs

Člani LD Tabor Dornberk - Branik so sprejeli v članstvo in vzgojili prvo članico družine – lovko Leo Manfreda, hčer prekaljenega lovca Janka Manfrede - Janija, ki je letos dopolnil 70 let.

Ko hišni ljubljencek postane zver

V sredo, 25. junija 2018, je v jutranjih urah **Center za obveščanje** obvestil **LD Starše** o dogodku v kraju Prepolje, kjer je domačinov pes lovil in pokončal srno. Tistega dne je ob 4.30 zjutraj pes brez lastnikovega nadzora preganjal srnjad po polju ob kraju Prepolje, ki se je zatekla do ograje ene od stanovanjskih hiš in se med poskusom pobega pred psom zagostila v ograjo. Vsi, ki poznajo psa in lastnika, so bili presenečeni, kaj lahko stori hišni ljubljencek, ki je trgal in jedel živo srno. Dogodek potrjuje rek:

Tudi domače vzgojeni pes lahko postane brez nadzora zver.

Občanka, ki je hotela preprečiti najhujše, se je morala umakniti pred razjarjenim psom, o dogodku pa je obvestila pristojno službo, le-ta pa **LD Starše** in **Poličijsko postajo Rače**. Zadevo je obravnavala tudi patrulja Policijske postaje Rače, ki je lastniku izrekla globo. Prav zaradi tega dogodka je **LD Starše** prek glasila **Starške novice**, ki jih izdaja **Občina Starše**, objavila dogodek in ponovno zaprosila vse lastnike psov, naj poskrbijo zanje, da ne bodo prosto tekali v naravi in povzročali škode na prostoživečih živalih.

Marjan Malek

Foto: Janko Štirn

Domači ljubljencek je trgal in jedel živo srno.

Spomini lovske legende

V naših vrstah je vse manj »lovskih legend«, možakarjev, ki so postavljali temelje povojni lovski organizaciji, ko je po štiriletni vojni in trpljenju volja do življenja gnala tudi takratne maloštevilne člane zelene bratovščine. Tudi v obmejnem delu Slovenskih goric je bilo tako, se spominja **Franc** (med prijatelji bolj znan kot **Franček**) **Polanec** iz **LD Paloma Sladki Vrh**. »Takoj po osvoboditvi leta 1945 se je v tem lovskem bazenu zbralo nekaj lovcev in v Šentilju po takratnih začasnih zakonih ustanovilo Prvo lovsko zadrugo. Nato je izšel prvi lovski zakon o ustanavljanju lovskih družin, zatem je bila po nekaj mesecih lovska zadruga razpuščena. Po velikih prizadevanjih lovcev iz Ceršaka, Selnice ob Muri in Sladkega Vrha je bila ustanovljena **LD Selnica ob Muri**. Njen prvi starešina je bil **Matko Goršek**. V letu 1950 so se takratne **LD Jarenina**, **LD Jakobski Dol** in **LD Selnica ob Muri** združile v eno družino, ki se je imenovala **LD Jarenina**. Tudi ta družina ni dolgo obstajala, njeni pododbori so delali vsak po svoje, zato se ni vedelo, kako se gospodari,« se spominja **Franček**.

Ko je bil leta 1953 sprejet nov lovski zakon, ki je omogočal, da je družine mogoče ustanoviti z lovščem, velikim od 2.000 ha naprej, so tudi v Sladkem Vrh začeli s temeljitimi pripravi za ustanovitev svoje lovske družine. Kot je določal zakon, je moralo biti pri ustanavljanju najmanj osem lovcev. Ustanovni občni zbor je bil 16. maja 1954 v hiši **Alojza Gornika** v Selnici ob Muri, kar štejemo za datum ustanovitve **LD Sladki Vrh**. Prvi člani

in funkcionarji lovske družine so bili: starešina **Matko Goršek**, tajnik **Radko Remc**, gospodar **Jože Nekrep** in blagajnik **Albert Vake**. Z ustanovitvijo lastne lovske družine so se člani zavzeli za temeljito gojitev divjadi in preobrazbo lovske družine. Med drugim so takoj ukinili posamične love na zajce in fazane. Love in odstrel so začeli načrtovati. **Frančkovi** spomini ne zaobidejo časa izgrad-

mesecih priprav je bila na temeljih sedanjega lovskega doma zasajena prva lopata. Večletna želja članov lovske družine se je uresničila. Prav na severnem koncu Slovenskih goric, med sadovnjaki, polji in gozdovi, so si člani zgradili lovski dom, ki je bil 29. novembra 1963 pod streho. Naslednje leto, 16. avgusta 1964, je bil dom slovesno odprt. Ob tej priliki je lovska družina razvila

domu opravljenih veliko dodatnih del in popravil,« se spominja **Franček**. Rad pripominja, da so kljub vsem obveznostim največ pozornosti namenjali skrbi za divjad in njeno okolje. Dosegli so lepe uspehe, žal pa so tudi oni doživeli drastične spremembe v okolju, v katerem je praktično povsem izginila poljska divjad. Kar je je ostalo, bo morda dovolj le za ohranitev teh vrst. K sreči dobro upravljajo s smjadjo, ki jim omogoča tudi stabilen finančni vir za upravljanje lovišča.

Franček se rad spominja mnogih prelomnih dogodkov, še posebno je ponosen na prispevek »svojih« lovcev v vojni za Slovenijo. »V času osamosvojitve leta 1991, ko je izbruhnila vojna, smo se tudi v lovski družini organizirali, saj smo imeli svoje patruljne skupine, ki so podnevi in ponoči vršile obhode na območju našega lovišča in ugotavljali gibanje sovražnika po navodilih štaba teritorialne obrambe in policije,« je povedal. Njihov prispevek je zabeležen tudi v zborniku *Slovenski lovci v osamosvojitveni vojni*, ki ga je ob 25-letnici vojne za Slovenijo izdala **Lovska zveza Slovenije**.

Lovska družina ni stremela samo k dobremu upravljanju z divjadjo v lovišču, temveč je razvijala tudi društveno dejavnost. V severnem slovenskogo-riškem bazenu so leta 1961 prvi organizirali streljanje na glinaste golobe in tarčo smjaka. Nekaj časa so tudi tekmovali v streljanju na tarčo bežečega zajca. V tej lovski družini se je Lovsko športno strelstvo izjemno naglo razvijalo, njihovi strelci pa so osvajali pokale na streliščih širom po severovzhodni Sloveniji. Razvijali so različne oblike druženja med lovci in krajani (vsako leto priredijo druženje s kmetovalci), med

Foto: Osební arhiv Franca Polanca

Vse manj je v naših vrstah »lovskih legend«, možakarjev, ki so postavljali temelje povojni lovski organizaciji, ko je po štiriletni vojni in trpljenju volja do življenja gnala tudi takratne maloštevilne člane zelene bratovščine. Franc (med prijatelji bolj znan kot Franček) Polanec iz LD Paloma Sladki Vrh je eden izmed njih.

nje lovskega doma. »Leta 1963 je bil izvoljen novi upravni odbor. Na takratnem občnem zboru, ki je bil pri Gorniku v Selnici ob Muri, je bila izražena velika želja po izgradnji manjše lovske koče. Novoizvoljeni upravni odbor, ki so ga sestavljali starešina **Jože Nekrep**, gospodar **Leopold Kristl**, blagajnik **Anton Pohorec**, strelski referent **Ivan Lorber**, kinolog **Matko Goršek** in jaz kot tajnik, je to nalogo sprejel in po treh

tudi svoj prapor. Istega dne je bilo tudi meddružinsko streljanje na umetne golobe. V sam lovski dom in ureditev njegovega okolja je bilo vloženih okrog 26.000 prostovoljnih delovnih ur. Pri tem velja omeniti, da je izgradnja potekala s spontanimi akcijami vseh lovcev in naših krajanov, seveda ob veliki pomoči Sladkogorske tovarne papirja, ki je dala tudi dotacijo za njegovo dograditev. Tudi kasneje je bilo na lovskem

lovci in njihovimi življenjskimi družicami, dobro so sodelovali s sosednjimi lovskimi družinami in se aktivno vključevali v vse aktivnosti območne **Lovske zveze (LZ) Maribor**. Franček je ob tem še dejal, da so vedno spoštovali in negovali lovske običaje in navade, ki so sestavni del lovske kulture in jih je treba ohranjati. Tradicijo skušajo čim bolj pristno prenašati na mlade lovce, ki prihajajo v njihove vrste. LD Paloma Sladki Vrh dobro sodeluje z **Občino Šentilj, Policijsko postajo Šentilj, osnovno šolo in drugimi društvi v kraju**. V preteklosti jih je močno podpirala tudi Paloma – Sladkogorska tovarna papirja iz Sladkega Vrha, po kateri so v 70-ih letih povzeli ime, ki se je lepo prijelo. Člani LD Paloma

Sladki Vrh so leta 1978 navezali prijateljske vezi z **LD Zemon iz Ilirske Bistrice** in po dveh letih sodelovanju so podpisali listino o pobratenju, ki se je razvijala in utrjevalo celo desetletje. Ob tem so navezali prijateljske vezi še z **LD Kanal** in **LD Anhovo** ter leta 1990 tudi z njima podpisali listino o pobratenju. Razvijajo tudi lovske kinologije, kulturo in lovni turizem, predvsem pa vedno bolj načrtno skrbijo za izboljševanje naravnih razmer za divjad (lovske naprave in objekti, obdelava krmnih njiv, ohranitev remiz).

Franček nam je povedal še marsikaj drugega, saj se je v njegovi spominski knjigi po 60-letih članstva v zeleni bratovščini nabralo morje spominov. Ponosen je na delo v lovski organizaciji,

v kateri je polnih 56 let opravljal mnoge odgovorne naloge, vključno s starešinstvom v LD Paloma Sladki Vrh. »Tudi solze so bile večkrat v očeh, ko sem premišljeval o teh desetletjih razvoja lovske družine. Spomini na lovstvo me vežejo daleč nazaj – kot devet let star deček sem kot gonjač sodeloval na lovih v takratni LD Selnica ob Muri 1949. leta. Ideja, da postanem lovec, izhaja iz moje rane mladosti. V drugem razredu osnovne šole sem bral revijo *Lovec iz Kraljevine Jugoslavije*, ki jo je imel shranjeno moj dedek, ki je bil tudi sam lovec. Toda nesreča na lovu mu je zapečatila nadaljnje lovsko udejstvovanje, ker je bil obstreljen. Leta 1957 sem postal lovski pripravnik, leto kasneje pa sem bil sprejet v član-

stvo LD Sladki Vrh, zdajšnje LD Paloma Sladki Vrh. V 60. letih članstva sem v lovski družini 56 let opravljal razne funkcije: starešina, tajnik, strelski referent, predsednik nadzornega odbora in član disciplinske komisije. Pri LZ Maribor sem bil član v dveh komisijah in kar dva mandata predsednik Severnega slovensko-goriškega gojitvenega bazena.«

S Frančkom se pozna dolga desetletja. Rad mu prisluhnem in si tudi zapomnim kakšen njegov nauk. Tistega, ki mi ga je povedal čisto ob koncu, da »v lovstvu nikoli več ne bo tako, kot je bilo«, še posebno. Tudi sam namreč menim enako.

Dr. Marjan Toš

Kuhanje najboljšega golaža na furmanskem prazniku

V Postojni je 1. julija 2018 potekal že 27. Furmanski praznik. V okviru te turistično-etnološke prireditve **Turističnega društva Postojna** je potekalo tudi tekmovanje v kuhanju najboljšega lovskega golaža, ki so se ga udeležile ekipe lovcev iz **LD Bukovje, LD Brje - Erzel, LD Vojkovo, LD Prestranek, LD Javornik Postojna** in **LD Črna jama**.

Prvo mesto je ponovno osvojila ekipa LD Bukovje, drugo pa sta si delili LD Črna jama in LD Prestranek. Prvonagrajena ekipa iz LD Bukovje se bo udeležila tudi tekmovanja v kuhanju lovskega golaža na naslednjem *Mednarodnem sejmu lovstva* in

V okviru 27. Furmanskega praznika je potekalo tudi tekmovanje v kuhanju najboljšega lovskega golaža, ki so se ga udeležile ekipe lovcev iz LD Bukovje, LD Brje - Erzel, LD Vojkovo, LD Prestranek, LD Javornik Postojna in LD Črna jama.

ribištva, ki bo spomladi 2019 v Gornji Radgoni.

Vse ekipe so prejele priznanja

in praktične nagrade. **Postojnsko-Bistriška zveza lovskih družin** se vsem članom ekip in lovskim

družinam zahvaljuje za njihov prispevek k promociji lovstva.

Aleš Klemenc

LD Ivančna Gorica se je predstavila na sejmu v Stični

Lovci LD Ivančna Gorica smo večkrat razmišljali, kako bi v lokalni skupnosti in širše predstavili društvo in delo, ki ga opravljamo. Prva priložnost se nam je ponudila junija 2016 ob praznovanju 70-letnice našega društva. Takrat smo priredili proslavo v občinskem središču, kulturnem domu v Ivančni Gorici. Prireditve je lepo uspela in bila odmevna tudi pri nelovski javnosti.

Naslednja priložnost se nam je ponudila na letošnjem stiškem sejmu, ki je bil 20. maja 2018. Lani smo namreč v Stični po pol stoletja ponovno obudili sejem

Sejmi so priložnost, da lovci stopimo korak naprej in širši javnosti predstavimo naše naravovarstveno poslanstvo.

*Exaudi** ali sejem na portno nedeljo oziroma šesto nedeljo po veliki noči. Sejem ima 700-letno tradicijo, saj je stiški samostan pridobil pravice zanj že v 13. stoletju. Ime Exaudi je nedelja dobila po vstopnem spevu, ki so ga na ta dan peli pri bogoslužju. Sejem, ki je potekal ob potoku, v neposredni bližini starodavnega stiškega samostana, že s samo lokacijo nagovarja k drugačni, bolj kulturno naravnani sejmski ponudbi. Tako je poleg prikaza skoraj pozabljenih domačih in umetnostnih obrti, delavnic in ustvarjalnic sodelovala tudi množica lokalnih društev.

Lovci LD Ivančna Gorica smo se prav posebej potrudili, da bi na obiskovalce naredili čim boljši vtis. Pripravili smo stojnico, na

kateri je bilo veliko informativnega gradiva s področja lovstva, predvsem pa sva se na vsakovrstna vprašanja dobro pripravila stojničarja **Branko Zupan** in **Zvone Lavrič**. Seveda smo poskrbeli tudi za kulinarčno ponudbo, saj na takem dogodku ne sme manjkati dober divjačinski golaž. Res je bil dober, ker ga je po receptu našega

starešine **Jožeta Zamana** pripravila ekipa lovcev v sodelovanju z družinskim podjetjem **Mesarstvo Maver** iz Stične.

Zanimanje obiskovalcev je bilo nad pričakovanji, naša prisotnost pa je bila za nekatere kar prijetno presenečenje. Skoraj zagotovo je marsikdo od mlajših obiskovalcev sploh prvič videl lovca v lovski

obleki! Ponovno smo spoznali, da smo dolga leta delovali preveč odmaknjeno od oči javnosti. Tudi ta sejem je bil priložnost, da stopimo korak naprej in širši javnosti predstavimo naše naravovarstveno poslanstvo.

V prihodnje bomo posebno pozornost namenili delu z mladimi. Potekajo že pogovori in priprave

na naravoslovni dan, na katerem bodo učenci prve triade osnovne šole preživeli dan med lovci. Predstavili jim bomo delo in skrb lovcev za divjad ter pomen lovstva za ohranitev narave.

*Exaudi – lat.: uslišati

Zvone Lavrič

Lovci in Entente Florale v Občini Zreče

Občina Zreče že vrsto let sodeluje na nacionalnem tekmovanju *Moja dežela, lepa in gostoljubna*. Lani je osvojila tretje mesto, kar je bilo izhodišče za prijavo na mednarodno tekmovanje **Društva za urejenost krajev Entente Florale Slovenija**. V letu 2003 so Zreče v kategoriji vasi osvojile srebrno odličje, letos smo tekmovali v kategoriji mest z več kot 5.000 prebivalci.

Pot ogleda je zajela večji del Zreč, na koncu pa se je komisija s helikopterjem odpeljala na ogled turističnega, klimatskega in športnega centra Rogla. Na ta dogodek so se Zreče in krajani pripravljali dobro leto. Za komisijo so pripravili tudi brošuro v angleškem jeziku, iz katere je razvidno, da so prizadevanja za večjo bivanjsko kulturo ter estetsko in naravi

Foto: Franci Klajne

Stojnico LD Zreče in Planinskega društva Zreče je obiskala posebna komisija mednarodnega tekmovanja Društva za urejenost krajev Entente Florale Slovenija.

prijazno ureditev življenjskega okolja naša stalnica.

Skupaj z gobarji, zeliščarji, taborniki, planinci in drugimi so k

sodelovanju povabili tudi lovce, ki smo pripravili stojnico pri gasilskem domu v Zrečah, delili pa smo si jo s planinci. Za ureditev

lovskega dela stojnice sva bila določena **Tone Hren** in jaz. V soboto, 23. junija 2018, dopoldne sva stojnico primerno opremila z rogovi jelenov in srnjakov, roglji gamsov in čakani divjih prašičev, razstavila nekaj lovske opreme in literature (revijo Lovec, brošure ob obletnicah, gradivo za delo z mladimi **Lovske zveze Slovenije**) ter fotografijo članov **LD Zreče** ob 70-letnici v lovskega kroju pred lovskim domom.

Komisija desetih članov se je pripeljala s kolesi ob točno določeni uri. Pokazali so precej zanimanja za razstavljene predmete in divjad nasploh, s Tonetom pa sva odgovarjala na različna vprašanja o lovu in lovstvu; posebno jih je zanimalo stanje medveda. Sledil je kratek skok k tabornikom v naši sosesčini in že so odhiteli naprej. Prepričani smo, da so bili zadovoljni s tem, kar so videli.

Franci Klajne, LD Zreče

Odprtje obnovljene hladilnice v LD Orlica - Vuhred

Odpri nove hladilnice smo združili z zborom lovcev, na katerem smo sporočili tudi rezultate štetja divjadi v lovišču. Začetki vsakoletnega štetja divjadi v našem lovišču segajo v osemdeseta leta, ko smo na pobudo takratnega gospodarja **LD Edija Osrajnika** ter članov **Ivana Mravljaka** in **Bogdana Kovača** celotno lovišče razdelili na posamezne revirje, kjer že skoraj 40 let štejemo divjad.

Vsakemu članu lovske družine je dodeljen del revirja. Štetje poteka med peto in sedmo uro zjutraj, zabeležimo pa vsako opaženo divjad. Rezultati so bili iz leta v leto različni, odvisno tudi od vremenskih razmer, in jih nismo nikoli upoštevali pri načrtovanju odvzema takrat, ko je bilo to še dovoljeno. Dogovorili pa smo se, da bomo tradicijo nadaljevali in bomo tako vsaj približno seznanjeni, koliko je posamezne divjadi v lovišču.

Po končanem štetju je sledil

zbor lovcev, ki je tokrat potekal v dvorani **Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Vuhred**. Gospodar **Miha Mrakič** nas je seznanil z rezultati štetja. Kot zanimivost naj zapišem, da smo videli devet osebkov jelenjadi, in sicer osem jelenov in eno košuto, kar je za naše lovišče zelo veliko in je dokaz, da se številčnost jelenjadi povečuje.

Ker so bili prostori stare hladilnice že dotrajani, odstrel jelenjadi pa se je povečal, smo se odločili, da jo bomo povsem prenovili. Notranji prostori z veliko hladilno komoro ustrezajo vsem sanitarnim predpisom. Povsem prenovljeno je tudi pročelje in je lepo usklajeno s starim poslopjem **Trunkove domačije**, kjer je hladilnica.

Registi LD Muta so naznanili začetek kratkega kulturnega programa ob predaji hladilnice svojemu namenu. Starešina LD Orlica - Vuhred **Tomaž Pinter** je vse prisotne lepo pozdravil, še posebno podpredsednika Koroške lovske zveze **Jožeta Meha**. Žal je manjkalo nekaj povabljenih gostov, ki se zaradi drugih obveznosti niso mogli udeležiti odprtja.

Foto: Bogdan Kovač - Danč

Pročelje nove hladilnice LD Orlica - Vuhred

Posebna zahvala je bila namenjena vsem lovcom, ki so bili najbolj zaslužni pri prenovi hladilnice in sveda lastnici kmetije **Mariji Kristan**, ki nam je gostoljubno odstopila prostore za nadaljnjo uporabo. S harmoniko nas je zabaval **Gregor Šterk**.

Starešina je svoj pozdrav skle-

nil z naslednjo mislijo: »*Lov ni nedolžna dejavnost in tisti, ki je sposoben jemati življenje, ima več dolžnosti kot pravice ...*«
Zatem je bila pogostitev vseh članov lovske družine in vabljenih gostov v prostorih PGD Vuhred.

Bogdan Kovač - Danč

Lovski bivak Ščit ima novo streho

V jugozahodnem delu lovišča, na nadmorski višini 525 m, imamo člani **LD Šmartno pri Litiji** lovski bivak, ki se imenuje po hribu oziroma po vasi Ščit. V začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja so opuščen zidanico **Bobnetove domačije** preuredili v lovski bivak. Potreba po tovrstnem lovskem objektu se je pojavila zaradi oddaljenosti tega dela lovišča od naselij in težke dostopnosti. Gozdni sestoj in razgibanost terena v tamkajšnjem predelu sta bila vedno priljubljena pri divjih prašičih, v zadnjem času pa tudi pri jelenjadi. **Bivak Ščit** zato velja za zelo dobro izho-

dišče oziroma zborna mesto pri jesenskih skupnih lovih.

V letu 2017 smo v bivaku zamenjali nekaj pohištva, v letu 2018 pa smo se odločili za zamenjavo celotne kritine in dela ostrešja. 16. junija 2018 smo člani LD Šmartno pri Litiji delo opravili sami, saj imamo v naših vrstah kar nekaj članov, večših tovrstnih opravil. Zahvaljujoč dobri organizaciji in predpripravi smo delo opravili v pičlih šestih urah.

Po končanem delu je sledila malica, ki je v senci borovcev in bukev dobro teknila. Zadovoljstvo nad opravljenim delom in dobra volja sta pripomogla, da smo se pred bivakom zadržali še dolgo v popoldan.

Igor Volk

Foto: Igor Volk

Bivak Ščit so lovci LD Šmartno pri Litiji obnovili kar sami. Zadnja, zelo uspešna delovna akcija je bila končana v pičlih šestih urah.

Na boljši sejem kot prodajalca

Letošnji boljši sejem na Bledu je potekal v juniju in ne v maju, kot je bilo prvotno napovedano. Lanskega sva se udeležila z lovskim kolegom **Tonotom Hrenom**, in sicer kot obiskovalca. Tone ima z boljšimi sejmi že kar nekaj izkušenj, saj jih občasno obiskuje v Sloveniji in tujini. Na nekaterih je tudi kaj prodajal in prodal. Je tudi zbiratelj starin, posebno žepnih ur. Po lanskem obisku blejskega lovskega boljšjaka sva se odločila, da bova prihodnjič tudi midva dejavno sodelovala.

Dogovorila sva se za skupno stojnico z ločeno ponudbo in vse leto od lanskega obiska pripravljala predmete za na se-

Foto: Franci Klajnc

Na boljšem sejmu na Bledu je bilo živahno.

jem. Verjemite, da se je po dolgih letih lovskega staža nabralo precej stvari, ki so postale odveč. Na Bled sva se odpravila zgodaj zjutraj, predvsem zaradi prostora v dvorani. Nisva bila čisto prva, pa vseeno sva izbrala primerno razstavno mesto. Na sejmu je bila ponudba nekoliko skromnejša kot lani, pogrešal sem večjo ponudbo orožja. Bilo je živahno in prodaja ni bila naporna, saj sem vso delovno dobo preživel v trgovski stroki.

Vsak od naju je zmanjšal število svojih lovskih predmetov približno za polovico. Sklenila sva, da bova na lovskem boljšem sejmu še sodelovala; predvsem si želiva, da bi se podoben dogodek uveljavil tudi na Štajerskem, od koder prihajava.

Franci Klajnc, LD Zreče

Hubertova lovška maša LD Ljutomer

LD Ljutomer je v nedeljo, 6. maja, skupaj z Župnijo **Ljutomer** pripravila v cerkvi sv. Ane na Podgradju pri Ljutomeru Hubertovo sveto mašo, s katero so se spomnili vseh živih in pokojnih članov zelene bratovščine. Mašo je v čast lovcev daroval župnijski upravitelj Župnije Ljutomer **Zoran Car**, ki je opisal svetega Huberta in lovce pohvalil za vse, kar dobrega postorijo za prostoživeče živali in varovanje narave. Hubertove lovske maše so se udeležili člani ljutomerske zelene bratovščine ter gostje iz **LD Mala Nedelja** in **Sveti Jurij ob Ščavnici**; skupaj je prišlo okoli 40 lovcev.

Foto: Bojan Žardin

LD Ljutomer je skupaj z Župnijo Ljutomer pripravila v cerkvi sv. Ane na Podgradju pri Ljutomeru Hubertovo sveto mašo, s katero so se spomnili vseh živih in pokojnih članov zelene bratovščine.

Mašo so z ubranim petjem obogatili pevci **Prekmurskega društva prekmurskih lovcev Murska Sobotna in Kulturno-umetniško društvo Križevski rogisti**, ki so zaigrali nekaj lovskih skladb. Lovci so brali berilo in

prošnje. Po maši je vse zbrane lovce v imenu LD Ljutomer pozdravil namestnik starešine **Robert Pregrad**. Kot je povedal starešina **Ignac Pihler**, se lovci radi udeležijo Hubertovih lovskih maš, ki jih pripravljajo že več kot deset

let. Predvsem jim je všeč idilično naravno okolje, v katerem poteka maša.

Po maši so se vsi skupaj zbrali pri lovskem domu v Podgradju, kjer so se jim pridružili kmetje iz **občin Ljutomer in Razkrižje**.

Srečanje z njimi je bilo pristno in prijateljsko. Lovci se zavedajo, da divjad na poljih povzroča škodo na pridelkih, zato tesno sodelujejo s kmetovalci.

Bojan Žerđin

Druženje pri lovskem domu v Negovi

Podobno kot že kakšnih 40 let je ob lovskem domu Negova tudi letos pred poletnimi dopusti potekalo tradicionalno srečanje lovcev in krajanov. Člani **LD Negova** namreč tradicionalno povabijo krajanje, lovce sosednjih družin in stanovske kolege od drugod na druženje ob lovskem golažu. Ob tem so tudi letos na svojem strelišču pri lovskem domu v Negovi pripravili tradicionalno tekmovanje v streljanju na glinaste golobe. Zato ne preseneča, da se je v Negovi zbralo veliko ljudi, ki so tako ali drugače povezani z naravnim okoljem. »S krajanje običajno pokramljamo o tekoči problematiki, tudi morebitni škodi po divjadi, se malo pošalimo in ugotavljamo, da nam dobro gre in da na vasi še vedno vsi ne glede na poreklo in status 'vkup držimo', kot je dejal naš rojak, akademik dr. Anton Trstenjak. Če bi se vsaj

Foto: Ludvik Kramberger

Lovci so se na srečanju pri lovskem domu v Negovi pomerili v streljanju na glinaste golobe.

malo tega zavedali, bi nam bilo v naši deželi še lepše,« je povedal eden izmed organizatorjev srečanja **Vlado Šiško**.

Večina prisotnih v Negovi, zlasti lovci, strelci in tudi gozdarji, so se pomerili tudi v streljanju na

glinaste golobe. Organizatorji so za najboljše udeležence tekmovanja pripravili pokale in praktične nagrade. V kategoriji posameznikov so udeleženci tekmovali v streljanju na 20 glinastih golobov v lovskem stavu. Med člani do 59

let je zmagal **Stanislav Rojko ml.** (LD Negova), ki je hkrati tudi župan Občine Gornja Radgona, pred **Šiškom** (LD Negova) in **Andrejem Pungartnikom** (LD Vitomarci). V kategoriji veterancev od 60 do 69 let je zmagal **Dani Vajndorfer** (LD Videm ob Ščavnici), drugi je bil **Franc Kardinar** in tretja **Ana Ščap** (oba LD Apače). V kategoriji super-veterancev nad 70 let je zmaga pripadla **Tomažu Šišerniku** (LD Mala Nedelja), drugi je bil **Mirko Drole** (LD Sabotin), tretji pa **Rudi Šipek** (LD Negova).

V streljanju dvakrat po deset glinastih golobov v pokalno športnem stavu je spet zmagal lovec in župan Rojko ml., pred **Milošem Kocbekom** (SD Osek), tretji je bil Drole (LD Sabotin). Tudi v streljanju za praktične nagrade je pred **Šiškom** in **Kocbekom** zmagal Rojko ml., ki je tako tistega dne skupno zmagal kar trikrat.

Oste Bakal

Podiranje dreves za pomoč divjadi

Zimska sečnja lahko pomaga divjadi, zato bom opisal, kako smo se je v naši lovski družini lotili prejšnjo zimo. Morda bomo komu dali idejo pred prihajajočo zimo. Obilno sneženje na začetku letošnjega leta skratka ni prizaneslo niti naši **LD Orlica Vuhred**, ki spada med srednjegorska lovišča in se razteza nekeje od 350 do 900 m nadmorske višine. V višjih predelih lovišča je zapadlo okrog meter snega, kar pa je za divjad že količina, ki onemogoča normalno gibanje pri iskanju hrane.

Miha Mrakič, gospodar lovske družine in revirni gozdar v revirju Orlica, je pripravil načrt dopolnilnega oziroma odvrčalnega krmljenja v obliki zimske sečnje za lovišče; izdelal je karto s potencialnimi lokacijami krmljenja za celotno lovišče. Nato je sledilo dogovarjanje z lastniki gozdov in javno gozdarsko službo **Zavoda za gozdove Slovenije**. Lastniki gozdov, povečini kmetje iz lovišča, so bili zelo zavzeti in naklonjeni tovrstni pomoči divjadi. Revirni gozdarji so drevje

označili, lovci in nekateri lastniki pa smo poskrbeli za posek dreves. Mrakič nam je naročil v revirju Planina, na kraju, imenovanem Robjenkovo, podreti nekaj jelk. Z nečakom **Petrom Kovačem** in članom sosednje LD Janžev Vrh **Tinetom Razbornikom** smo se dobili na dogovorjenem mestu z vso potrebno opremo za posek. Da pa nam ne bi bilo treba gaziti po snegu, nas je do lovišča s svojim terencem zapeljal moj brat **Dušan Kovač**.

Na mestih, kjer se je divjad že prej najraje zadrževala, smo poiskali drevesa, namenjena za posek. Ker pa je močna odjuga v enem tednu pobrala skoraj ves sneg, objedenost podrtih dreves ni bila takšna, kot bi bila, če bi sneg obležal dalj časa. V **Pohorskem lovskoupjavljevskem območju** krmljenje divjadi ni dovoljeno z utemeljitvijo, da se na tistih mestih divjad preveč zadržuje in objedenost drevja bi bila lahko še večja, s čimer se ne strinjam. Leta nazaj je krmljenje še bilo dovoljeno, vsaj v naši lovski družini. Vsak lovec je moral imeti dve krmišči, ki sta morali biti založeni do 1. novembra, ne glede na zimske razmere, a ob-

Foto: Bogdan Kovač - Danč

Tine Razbornik in Peter Kovač pri podiranju drevesa

jedenost drevja ni bila nič večja kot dandanes.

Z navedenim humanim dejanjem smo lovci pokazali, da smo divjadi pripravljeni priskočiti na pomoč tudi takrat, ko je še kako potrebna naše pomoči, ne samo v

naši lovski družini, verjetno tudi v drugih loviščih lovskih družin širom Slovenije. Naj bo tako tudi naprej; morda bomo morali divjadi ponovno intenzivno priskočiti na pomoč že to zimo.

Bogdan Kovač - Danč

Spomin na minulo zimo: pogin divjadi v LD Ruše

Tudi na območju severnega dela Mariborskega in Ruškega Pohorja, kjer **LD Ruše** že več kot 70 let upravlja z divjadjo v skoraj 4.500 ha velikem lovišču, je minula zima zaradi visokega snega in izredno nizkih temperatur terjala svoj davek med jelenjadjo, srnjadjo, gamsi in divjimi prašiči. Starešina mag. **Ivan Žižek** je zaskrbljeno povedal, da sicer pogin parkljaste divjadi beležijo skoraj vsako zimo, vendar tako množičnega na enem ožjem območju njihovega lovišča, kot je bil minulo zimo, ne pomnijo.

»Na širšem območju razloženega naselja Smolnik se nahaja prezimovališče za številno jelenjad in gamse. Na tem širšem območju imamo krmišča, ki smo jih že jeseni dobro založili, potem ko smo pri živinorejcih nabavili večjo količino silažne krme. Krmišča pa smo pozneje redno zalagali tudi s

našli 12 poginulih osebkov jelenjadi, pet gamsov in dva divja prašiča. Med poginulo jelenjadjo so bili enoletni osebkii ter okrog deset let star jelen. Pri gamsih so bili poginule kože in kozli stari od osem do 16 let ter dva mladiča. Izgubili smo tudi 12 glav srnjadi. »Ker je bila poginula divjad naj-

Foto: Ivan Žižek

Poginula parkljasta divjad na območju severnega dela Mariborskega in Ruškega Pohorja

dena na manjši površini lovišča, smo sumili, da je do pogina prišlo zaradi zastrupitve. Preiskave v Ljubljani, ki so bile opravljene na treh osebkiih, so pokazale na zimsko shiranost zaradi visoke snežne odeje in nizkih temperatur. Zaradi pogina je lovška družina pri prodaji divjačine utrpela za več kot 2.000 evrov škode,« je razložil Žižek.

Priljubljeni in prizadevni starešina je še zaupal, da so ruški lovci na letošnjem volilnem običnem zboru izvolili nove organe LD Ruše. Za starešino je bil ponovno izvoljen Žižek, gospodar **Stanislav Podlesnik** bo prav tako obdržal funkcijo še en mandat. Za tajnika lovske družine so izvolili Osrajnika, za blagajnika **Dušana Vodopivca**, za kinologa **Mirka Urleba** in za predsednika gojitvene komisije **Črta Brvarja**. V tem mandatu bodo revirni vodje **Gorazd Škodnik**, **Boštjan Lešnik**, **Marko Mikuš**, **Žigart** in **Krajnc**.

Upajmo, da bo zima 2018/2019 divjadi in novemu vodstvu LD Ruše bolj prizanesla.

Franc Rotar

Foto: Ivan Žižek

Neutrudni lovci LD Ruše so samo na Smolniku in ob potoku Lobnica našli poginulih: 12 osebkov jelenjadi, pet gamsov in dva divja prašiča.

peso in pesnimi rezanci. Nekateri lastniki večjih zaokroženih gozdnih površin so se dogovorili še za posek jelk, a je kljub temu zima 2017/2018 zahtevala svoj davek tudi med našo parkljasto divjadjo na Pohorju,« je dejal Žižek. Njihovi neutrudni lovci **Zvonko** in **Vili Strnad**, **Jure** in **Aljaž Krajnc**, **Jani Mikuš**, **Janez Osrajnik**, **Miro Žigart**, **Ivan Šlag** in drugi so samo na Smolniku in ob potoku Lobnica

OGLASNO SPOROČILO
NAROČNIK: Optium, d. o. o.
www.optics-trade.eu

Predstavljamo: Pulsar Digiforce 870 VS, X970

Pulsar je eno izmed najhitreje rastočih podjetij s področja razvoja nočne in termalne optike. Zaradi izdelkov, ki za svojo ceno ponujajo izvrstno kakovost, je v zadnjih letih postalo izjemno priljubljeno. V tem članku bomo predstavili novo serijo digitalnih nočnih monokularjev – Digiforce, namenjenih nočnemu opazovanju. Zanimajo nas naprave, prirejene za lovsko uporabo, zato bomo pozornost namenili dvema modeloma: Digiforce 870 VS in Digiforce X970. Slednji je precej dražji, zato bomo v enem izmed odstavkov izpostavili še razlike med obema modeloma. Te naprave so namenjene izključno nočnemu opazovanju in jih ni mogoče pritrditi na puško in uporabljati kot strelski pripomoček.

Napravi Digiforce sta primerni za lov zaradi vgrajenega iluminatorja, ki oddaja svetlobo z valovno dolžino 915 nm – živali ne zaznajo svetlobe te valovne dolžine.

Pulsar Digiforce 870 VS Digital NV Monocular

Uporabnik lahko izbira med tremi stopnjami jakosti osvetlitve. Že iz imena lahko sklepamo, da gre za digitalni nočni napravi. Za razliko od analognih nočnih optičnih naprav se senzorji na digitalnih nočnih napravah ne poškodujejo, če je naprava vključena ob dnevni svetlobi, zato so odlične za uporabo v mraku. Če želimo napravo Digiforce uporabljati podnevi, je dobro, da na objektiv namestimo poseben priložen filter za zmanjševanje svetlobnega pretoka do leče – rezultat je slika s povečanim kontrastom. Ker sta napravi prirejene za lov,

omogočata merjenje razdalje do divjadi z znano velikostjo (jelen: 1,7 m, divji prašič: 0,7 m in zajec: 0,3 m) z zadovoljivo natančnostjo. Ponujena je tudi funkcija *display off*, s pomočjo katere lahko izključimo zaslon brez prekinitve preostalih funkcij naprave. To je izvrstno v primeru, ko bi se radi skrili pred približujočo se živaljo. Ločljivost zaslonu naprav je 640 x 480. Napravi se ponašata z zaščito IPX4, kar pomeni, da sta odporni proti pršenju in dežju.

Pulsar Digiforce deluje s pomočjo štirih AA-baterij, omogočata pa še polnjenje prek zunanje napajalne enote, s pomočjo katere lahko precej podaljšamo delovanje naprave, še posebno pozimi. Takrat lahko napajalno enoto spravimo pod oblačila in jo ohranjamo pri toploti, kar precej zmanjša praznjenje enote in zagotovi daljšo nemoteno rabo naprave. Uporabnik lahko z napravo Pulsar Digiforce fotografira in snema videe, vendar je za to potrebna zunanja snemalna enota, ki jo je treba kupiti dodatno. Z napravo jo povežemo prek kabla, ki ga vključimo v priključek, prekrit z gumijastim pokrovom z oznako *V*. Priključek služi tudi za povezavo naprave s televizijo.

Doslej smo pisali o funkcijah, skupnih napravam Digiforce 870 VS in X970. Ker je Pulsar Digiforce X970 kar precej dražji (cena se giblje okoli 900 evrov, medtem ko je cena naprave Pulsar Digiforce 870 VS nekaj manj kot 400 evrov), bomo sedaj izpostavili še razlike med omenjenima napravama. X970 omogoča opazovanje do razdalje 450 m, medtem ko lahko z napravo 870 VS opazujemo nekeje do 300 m. X970 ima variabilno povečavo – s pomočjo dvokratne digitalne povečave (zooma) je mogoče menjavati med štiri- in osemkratno povečavo,

medtem ko ima Digiforce 870 VS fiksno 6,5-kratno povečavo. X970 je bistveno odpornejši in lahko zaradi OLED-zaslona, odpornega proti zmrzali, nemoteno deluje tudi pri ekstremnih temperaturah, kot je -25°C . Ponuja funkcijo *Sum Light*, ki omogoča uporabo naprave brez infrardečega iluminatorja, kar je še posebno uporabno za lov v mraku. Opremljen je s senzorjem z ločljivostjo 752 x 582 (senzor modela 870 VS ima ločljivost 640 x 480) in precej

napravama Digiforce 870 VS in X970 – ponujajo območje zaznavanja svetlobe več kot 900 nm valovne dolžine, ki je nevidna živalim. Imajo daljšo življenjsko dobo od analognih nočnih naprav, poleg tega pa jih lahko brez težav vključimo tudi podnevi. Digiforce X970 je odlična izbira za tiste, ki potrebujejo zmogljivo nočno opazovalno napravo z odlično ločljivostjo, medtem ko bo 870 VS zadostil potrebam tistih, ki iščejo ugodno nočno opazovalno

Foto: Optium, d. o. o.

Pulsar Digiforce X970 Digital NV Monocular

večjim vidnim poljem. Dodatne funkcije, ki jih ponuja, imajo svojo ceno; kar zadeva življenjsko dobo baterije – izpraznila se bo hitreje kot pri modelu 870 VS.

Digitalne optične naprave so odlične za lov, saj lahko z njimi v mraku dobro ocenimo divjad. Za razliko od analognih nočnih naprav nekatere – vključno z

napravo z dobrim razmerjem med kakovostjo in ceno. Za izdelka velja triletno jamstvo, Pulsar pa nudi popravilo tudi po poteku tega časa.

Nakup je mogoč na spletni strani www.optics-trade.eu in v vseh boljše založenih lovskih trgovinah. Za več informacij nas pokličite na št. 031/770-520 (Optics-trade).

Utrinek

z lovskega druženja ob kavi:

»Kdo vidi jelena?« ☺

Foto: Urša Kmetec

OKUSI NARAVE

Divji prašič
z ajdovo kašo

Za tri do štiri osebe potrebujemo:

Za divjega prašiča ali svinjo:

- ☑ 500 g divjega prašiča
- ☑ 2 žlici olivnega olja
- ☑ glavico rdeče čebule
- ☑ steblo pora
- ☑ četrtno gomolja zelene
- ☑ polovico na drobno sesekljane kolerabe
- ☑ 2 žlički soli
- ☑ na kocke zrezano zrelo hruško
- ☑ šopek sesekljanega peteršilja
- ☑ 2 dl hladne vode
- ☑ žličko zmletega česna
- ☑ žličko sesekljanih brinovih jagod
- ☑ noževico konico muškarnega oreščka
- ☑ ½ žličke zmlete kumine in ½ žličke popra
- ☑ žlico sesekljanih suhih borovnic
- ☑ 1 dl kisa
- ☑ 40 g jedilne čokolade
- ☑ 200 ml sladke smetane za kuhanje

Na olju popražimo čebulo, dodamo na koščke zrezano meso in malo popečemo. Dodamo zeleno, por, kolerabo in posolimo, malo kasneje pa še hruško, peteršilj in zalijemo z vodo. Čez nekaj časa dodamo česen, brinove jagode, muškatni orešček, zmleto kumino, suhe brusnice, popoprano in dosolimo, zmanjšamo temperaturo in kuhamo do mehkega približno 40 minut. Dodamo kis in čokolado, premešamo in pokuhamo, da se okusi prepojijo ☺ in dolijemo smetano.

Za ajdovo kašo:

- ☑ 200 g oprane ajdove kaše
- ☑ 80 g sesekljane rdeče čebule
- ☑ 20 g olja
- ☑ 2 žlici zdrobljenih suhih gob
- ☑ 4 dl slane vode ali zelenjavne juhe, lahko tudi iz jušne kocke
- ☑ šopek peteršilja

Na olju prepražimo čebulo, dodamo ajdovo kašo in zalijemo z juho, v katero smo predhodno dodali suhe gobe, da so se napojile. Kuhamo 20 minut na srednji temperaturi in proti koncu po kaši potresemo peteršilj.

*O ajdi: Ajda (*Fagopyrum esculentum*) ne vsebuje glutena in jo lahko uživajo ljudje s celiakijo, izboljšuje krvni obtok in povečuje imunski sistem telesa.*

*Ponudimo z veliko žlico ljubezni in spoštovanja do hrane in živali.
Žan in Eva*

Janez Kvartuh, dolgoletni član in tajnik LD Laze, je 26. junija 2018 nepričakovano zaključil svojo življenjsko pot. Zaključil jo je dobesedno na rokah svojih lovskih tovarišev:

na lovskem sestanku med opravljanjem svojih tajniških nalog. Živel je polno življenje, vever in čil, brez tablet in zdravnikov, zato nas je njegov odhod toliko bolj presenetil in prizadel.

Janez se je rodil v Zadobravi 21. maja 1946, kjer je končal šolo in se izučil za finomehanika. Ambicioznost ter želja po boljšem življenju ga je vodila v Švico, kjer je delal med letoma 1967 in 1980. V Švici je spoznal tudi ženo Anico, s katero sta si kmalu ustvarila družino ter v domači Zadobravi začela graditi hišo in poslovni prostor, kamor se je družina vrnila leta 1980. V Švici ni pozabil poletnih počitnic, ki jih je preživljal v Ribnici s starim očetom Jožetom, ki ga je kot otroka vpeljal v svet lovstva. V Kočevju in Ribnici sta svoje dodala še strica, ki sta v Janezu še dodatno vzpodbudila lovske gene.

Med lovce LD Laze je prišel leta 1980, še preden se je vrnil iz Švice. Kljub temu je uspešno izpolnjeval svoje pripravniške obveznosti. Ni mu bilo težko v petek uesti se v avto in napraviti 1.000 km, v nedeljo brakirati in se zvečer ponovno odpeljati nazaj v Švico. To rad povem mladim pripravnikom, ki že iz Ljubljane težko izpolnjujejo svoje lovske obveznosti. To tudi dokazuje, iz kakšnega testa je bil naš Janez.

Leta 1982 je opravil lovski izpit in postal ponosni član LD Laze ter se takoj dejavno vključil v delo naše lovske družine in kmalu postal eden najbolj dejavnih članov naše lovske družine. Še posebno je cenil družbo svojih lovskih tovarišev ter spoštoval lovske običaje. Najbolj je užival v zimskih pogonih na divje prašiče, s katerimi nas je Diana zadnja desetletja bogato obdarila.

Pri lovcih je bil priljubljen zaradi svojega vedrega značaja, prirodnosti, etičnosti in družabnosti. Tako smo mu že leta 2003 zaupali mesto v upravnem odboru in odgovorno funkcijo tajnika, ki jo je opravljal vzorno vse do svoje prezgodnje smrti. V vmesnem času je vodil tudi projekt izgradnje gospodarskega poslopja poleg našega lovskega doma, kjer imamo sedaj svojo hladilnico, skladišče za krmlila in pokrit prostor za družabne dogodke.

Bil je tudi pobudnik prijateljskih druženj s sosednjimi lovskimi družinami, še posebno z lovci LD Metlika. Prek svoje žene Anice, zavedne Belokranjke, je tudi on vzljubil pokrajino sonca, vina in dobrih ljudi. Vsakoletna organizacija obiska in lova pri prijateljih v LD Metlika je bila njegova skrb. V naši lovski družini smo mu zaupali še mentorstvo štirim pripravnikom in tudi to dolžnost je skrbno in uspešno pripeljal do uspešnega konca.

Lovska zveza Slovenije je Janezu izkazala priznanje za njegovo delo s podelitvijo znaka za lovske zasluge leta 2006 in zlatega znaka za lovske zasluge leta 2012. Ob 60- in 70-letnici LD Laze pa je prejel priložnostno priznanje za najbolj zaslužne člane LD Laze.

Dragi Janez, življenja ti nisimo uspeli rešiti, bomo pa ohranili tvoj svetel lik in se te spominjali s hvaležnostjo.

LD Laze – I. M.

Po težki bolezni nas je 7. aprila letos za vedno zapustil naš lovski tovariš **Vladimir Kocuvan**. Vedeli smo za njegovo bolezen, vendar smo bili optimistični, saj smo ga

poznali kot srčnega borca še iz njegovih športnih časov, ko je kot voznik spidveja dosegal zavidljive rezultate. Bil je namreč večkratni državni prvak v spidjevu v nekdanji Jugoslaviji.

Vlado, kot smo ga klicali, se je rodil 29. aprila 1951 v Vidmu ob Ščavnici v obrtniški družini. Po zaključku poklicnega šolanja je kot kovinar delal v družinskem podjetju, pri tem pa se pridno uril v spidjevu, kjer je dosegal odlične rezultate. Po prenehanju tekmovanja v spidjevu se je nekoliko bolj posvetil družinskemu poslu, prosti čas pa je namenil tudi lovstvu. Tako se je leta 1983 včlanil v našo LD Videm ob Ščavnici kot lovski pripravnik in ostal njen član vse do svoje prezgodnje smrti.

V lovski družini je opravljal različne funkcije, med drugim je bil gospodar lovske družine (2006–2014). Kot gospodar lovske družine je zelo zavzeto opravljal številne naloge, rad je tudi svetloval mladim lovcom. Večkrat je bil lovovodja, predvsem na velikih lovih, kjer je bil vselej natančen in strog. Veliko je sodeloval pri obnavljanju našega lovskega doma, bil je tudi član komisije za ocenjevanje trofejev. Svoje lovske znanje je kot mentor prenašal na mlade lovce in se udeleževal raznih predavanj o upravljanju z divjadjo v lovišču. Za njegovo nesebično delo ga je lovska družina odlikovala s spominsko plaketo, Lovska zveza Slovenije pa z znakom za lovske zasluge in redom za lovske zasluge III. stopnje.

Vlado, hvala ti za ves tvoj trud, ki si ga vložil v delovanje naše lovske družine. Z vsemi lovskimi častmi smo te pospremili k večnemu počitku. V velikem številu so te na zadnji poti pospremili tudi lovci s prapori drugih lovskih družin. Lovski registri so ti zaigrali lovske pesem *Lovcu v slovo*, strel iz lovskih pušk pa oznanili konec lova zate, dragi naš kolega Vlado.

LD Videm ob Ščavnici – S. Ž.

22. julija 2018 se je ustavilo plemenito srce spoštovanega lovskega tovariša in funkcionarja LD Dobrava v Slovenskih goricah **Antona Družovca**.

V zibelko so ga položili 7. januarja 1947 v Spodnjih Verjanah, kjer je tudi preživel otroštvo. Po osnovni in poklicni šoli ga je pot zanesla v Lenart, kjer si je ustvaril dom in družino. Na domače kraje je ostal zelo navezan, zato se je leta 1987 tudi vključil v

Narislal: Milen Samar

LD Dobrava v Slovenskih goricah. V zeleno bratovščino je prišel poln optimizma in želja pomagati lovcom pri ohranjanju narave. To ni bilo naključje, saj je že kot bosonog fantič ob Drvnari v Spodnjih Verjanah opazoval bogastvo stvarstva, se smukal okoli račjih gnezda, opazoval jate ptic in plahе srne. Bil je otrok podeželja, zaljubljen v svoj svet med vrbari in jelšami ob nekdanjem Koroščevem mlinu tudi potem, ko ga je skrb za vsakdanji kruh odpeljala od doma v uk in do mnogih odgovornih nalog, ki jih je opravljal v svojem pekovskem poklicu.

Tako kot je bil odgovoren in preudaren mož, je tudi v zeleni bratovščini zavzel in vestno prijel za vsako delo. Še posebno rad je zahajal v lovski revir Dobrava pri Sveti Trojici, kjer se je med lovskimi tovariši sprostil in skupaj z njimi užival lepote in bogastvo narave. Leta 1992 je postal lovski čuvaj, v svoji lovski družini pa je bil tudi predsednik nadzornega odbora (1989–1994), član upravnega odbora (1998–2008 in 2010–2013), blagajnik (2006–2008) in član komisije za ocenjevanje trofejev (2008–2013).

Zaradi bolezni je zadnja leta bolj poredko zahajal v lovišče, a bil kljub temu v stikih z nami, ki smo bili vedno veseli njegove prijazne besede in prijateljskega stiska roke. Za predano delo v lovski družini in predvsem za koristi divjadi in njenega življenjskega okolja, pa tudi za promocijo lovstva v širšem okolju Slovenskih goric je leta 1995 od Lovske zveze Slovenije prejel znak za lovske zasluge in leta 2004 še red za lovske zasluge III. stopnje. Prejel je tudi več družinskih priznanj in zahval za požrtvovalno delo.

Kot spoštovanega lovca so ga vabili v številne slovenske lovske družine. Marsikod je stopila njegova lovska noga, marsikje se je ustavilo njegovo lovsko oko, a redkokje in preudarno je odjeknil strel iz njegove lovske puške. Pogrešali ga bomo, a ohranili v najlepšem spominu kot dobrega človeka in iskrenega lovskega tovariša, ki je v naših vrstah pustil globoke in trajne sledi. Hvala, dragi Tone, za vse, kar si dobrega storil za naravo in divjad.

LD Dobrava v Slovenskih goricah – M. T.

Viljem Leban, najstarejši član LD Čepovan, po domače Vilko, nas je za vedno zapustil 13. januarja 2018. Zadnji dan prejšnjega leta smo ga lovci še obiskali in mu voščili ob prihajočem novem letu. Bil je vesel in živahen, se šalil in obujal spomine na minula lovska doživetja. A zgodilo se je kmalu po našem obisku – kratek sprehod po domačem kraju, padec, poškodba, bolnišnica in sledilo je najhujše.

Vilko se je rodil v Kalu nad Kanalom – vasi na vzhodnem delu Banjške planote 29. oktobra 1929 v družini šestih otrok. Primorska je takrat pripadala Italiji, zato je v domačem kraju končal italijansko osnovno šolo. Med NOB je še kot otrok kurirček sodeloval v osvobodilnem gibanju, po vojni pa je kot mladenič pomagal pri obnovi porušeni hiši v domačem kraju. Vojsko je služil od leta 1949 do leta 1951 v Kragujevcu v tovarni orožja, kjer se je tudi izučil za poklic ključavničarja. Po vrnitvi iz vojske se je zaposlil pri Gradisu Ljubljana, kasneje pa v Avtoobnovi in Vozilih v Šempetru pri Gorici, ker je bil zaposlen do upokojitve leta 1986.

Leta 1953 si je ustvaril družino z Julko iz sosesčine. V zakonu sta se jima rodila sin in hčerka. Družina si je dom uredila v Šempetru pri Gorici, po upokojitvi pa se je Vilko z družino preselil v rojstni kraj Kal nad Kanalom.

Vilko je bil predsednik Nadzornega odbora LD Čepovan od leta 1975 do 1981. Več let je bil tudi član izvršnega odbora in disciplinskega razsodišča (1982–1990 in 1999–2002). V LD Čepovan se je včlanil leta 1964. Bil je dejaven pri delih v lovišču in pri opravljanju raznih funkcij v lovski družini. Vilko izhaja iz lovske rodbine, saj so bili lovci tudi njegovi predniki. Zelo rad se je ukvarjal s kinologijo. Tudi sina je vzgojil v dobrega lovca in vodnika lovskega psa.

Za dejavno delo v lovstvu je prejel več odlikovanj: bronzasto plaketo LD Čepovan leta 1981, znak za zasluge Zveze lovskih družin Gorica 1975, znak za lovske zasluge Lovske zveze Slovenije (LZS) leta 1988 in red LZS za lovske zasluge III. stopnje leta 1996. Leta 1982 je prejel srebrni red za zasluge Kinološke zveze Slovenije. Ob 70-letnici rojstva je postal častni član LD Čepovan.

Vilko, hvala ti za vse dobro, kar si napravil za lovstvo, in za vesele dogodke, ki smo jih preživeli s tabo.

Za vedno – z vsemi lovskimi častmi – smo se od Vilka poslovili na kalskem pokopališču v spremstvu več lovskih praporov, mnogih lovcev, krajanov in znancev.

LD Čepovan – S. L.

Iz lovskih vrst so za vedno odšli tudi:

Zdravko Jalen, LD Stol – Žirovnica,
* 2. 1. 1960, † 1. 9. 2018.

Zoltan Koltaj, LD Prosenjakovci,
* 28. 2. 1928, † 28. 7. 2018.

Franc Hajdinjak, LD Zeleni vrh, Vuzenica,
* 2. 9. 1930, † 26. 7. 2018.

Drago Gravnar, LD Gorica,
* 10. 2. 1951, † 5. 8. 2018.

Jožef Samec, LD Peca – Mežica,
* 20. 4. 1927, † 8. 8. 2018.

Klemen Škrinjar, LD Ruše,
* 6. 2. 1992, † 27. 7. 2018.

Umrlim časten spomin!

Manj zahtevno iskanje obstreljenega divjega prašiča, ki pa takšno ni bilo ...

Krivosledništvo je lovsko-kino-loška veščina, ki jo v pravem pomenu besede obvlada le malo lovcev. Dejansko gre za častno obrt, nekakšno viteško dejavnost v lovstvu, pri kateri vodniki skupaj z svojimi psi krvosledci (v širšem pomenu besede) popravljajo napake, ki smo jih ob strelu na divjad napravili lovci. Žal imajo dandanes, ko vse bolj poudarjamo, kako pomembno je krivosledništvo, nekateri vodniki lovskih psov to za nekakšno privlačnost, precenjujejo svoje psihične in telesne sposobnosti sebe in lovskega psa. Po uspešno opravljeni uporabnosti preizkušnji po krvni sledi namreč dobijo psi oziroma vodniki pravico do iskanja (zasledovanja) obstreljene ali drugače ranjene divjadi po krvni sledi, po kateri navadno povedo, da so preizkušnjo s psom opravili le zato, da bodo lahko iskali zase, če se jim bo strel na divjad kdaj ponesrečil ...

Zelo rad se pogovarjam o iskanju z večšimi, izkušenimi in nesebičnimi vodniki psov krvosledcev katere koli pasme lovskih psov. Eden od takšnih je tudi dolgoletni iskalec divjadi **Peter Šošterič** z Vetrnika, član **LD Kozje**. Njegova iskanja so ravno zaradi njegove zavzetosti za to dejavnost in dokazane vztrajnosti velikokrat zelo zanimiva. Je pa Peter zelo razočaran nad organizacijo te lovsko-kino-loške dejavnosti. Peter namreč na leto išče obstreljeno divjad 30- do 40-krat, in sicer na širšem območju Kozjanskega in vzhodne Dolenjske. Je še eden tiste generacije, ki računalniško ni »pismena«, zaradi česar ima pogosto tudi težave. *Pravilnik o uporabi lovskih psov v loviščih* namreč določa, da si vodniki krvosledcev pridobijo nekakšno legalno pravico do iskanja tudi zunaj svoje lovske družine le, če je njihovo ime enkrat na leto objavljeno na seznamu vodnikov krvosledcev v glasilu Lovec. Z razvojem informatike pa je **Lovska zveza Slovenije (LZS)** to spremenila in so imena takih vodnikov zdaj objavljena tudi na spletnih straneh naše zveze. Ker Peter v matični lovski družini nima podpore, od matičnega **Lovsko-kinološkega** društva Celje pa je tudi precej oddaljen, še do danes (čeprav se s krivosledništvom aktivno ukvarja že 30 let) ni uspel, da bi njegov naslov in telefon objavili na tem

Foto: Silva Šošterič

Levo Emil Perc, nesojeni uplenitelj divjega prašiča, desno Peter Šošterič s svojo nemško lovsko terierko Neli

seznamu. Peter si tudi želi, da bi LZS bolj poskrbela za zunanjo prepoznavnost večših vodnikov krvosledcev (z določenim številom naravnih iskanj), na primer z lovskimi kapami ali telovniki, na katerih bi bil napis **LZS – vodnik psa krvosledca**. Meni, da si uspešni vodniki krvosledcev, ki iščejo tudi za druge lovske tovariše zunaj matične lovske družine, to zaslužijo glede na svoj prispevek k lovski etiki in boljšemu upravljanju z divjadjo v loviščih, ki nikakor ni majhen, če upoštevamo vrednost trofeja in uporabnega mesa najdene obstreljene divjadi. Res so vodniki upravičeni ter se upoštevajo pri dohodnini. To so dejansko birokratske ovire, zaradi česar vodniki krvosledcev iskanja/zasledovanja najpogosteje opravljajo prijateljsko. A vse prevečkrat se vodnikom tudi zgodi, da v lovskih okoljih, iz katerih izhajajo in kjer kot uspešni vodniki krvosledcev opozarjajo na takšne in drugačne

napake in pomanjkljivosti, niso deležni niti primerne zahvale, saj je za njihovo matično lovsko družino nekako samo po sebi razumljivo, da poiščejo obstreljeno divjad ne glede na to, da v sezoni zasledujejo na primer tudi do pet divjih prašičev, ki so najpogosteje obstreljeni v prve okončine in ko taka iskanja trajajo vsaj dva, če ne že kar več dni. Nikakor ne more razumeti, da lovci na vseh ravneh organiziranosti izjemno veliko denarja namenjamo za dejavnost lovskega strelstva, ki v lovskem zakonu niti ni posebej omenjeno, za krivosledništvo, ki jo zakonodajna strogo določa od upravljavcev lovišč, pa ni na voljo skoraj nobenih sredstev.

V nadaljevanju najinega pogovora sva naposled prešla na njegovo letošnjo izkušnjo – iskanje obstreljenega divjega prašiča. Na iskanje, ki po prvem obvestilu naj sploh ne bi bilo zahtevno, celo »rutinsko naj bi bilo« oziroma, »naj bi šel prašiča s psom le pobrat«.

Zgodilo se je na velikonočni ponedeljek, 2. aprila 2018. Petrov prijatelj **Emil Perc** iz **LD Veliki Kamen** je zjutraj odšel čakati na visoko prežo. Po daljšem času

mu je na strelno razdaljo prišel divji prašič, ki ni ravno pogosta divjad v njihovem lovišču. Po strelu nanj prašič ni obležal v vidnem polju strelca, čeprav je nakazal zadetek. Poklical je Petra in ga prosil za pomoč, saj je doma le kakšna dva kilometra vstran. S seboj je vzel lovski terierki **Neli-Kimi** in **Ibo-Bibo**. Z Emilom sta natančno preiskala nastrel, kjer sta našla dlako, nekaj kapljic krvi, mišičnega tkiva in drobcev kosti. Po najdenem sta domnevala, naj bi bila žival zadeta v sprednjo nogo. Divji prašič se je namreč po strelu obrnil in pobegnil v smer, od koder je tudi prišel. Peter ga je s psičko sledil kakšnih 300 m v grapo, ko pa je videl, da se sled nadaljuje strmo v hrib, je sledenje prekinil, saj je potreboval pomoč drugih lovcev. Emil je poskrbel, da so kmalu prišli na pomoč še drugi lovci LD Veliki Kamen, ki so se postavili na znane stečine in prehode, da bi preprečili umik ranjenemu divjemu prašiču. Ko so bili vsi strelci postavljeni na dogovorjenih mestih, je Peter nadaljeval s sledenjem. Sled se je vzpenjala, spuščala, križala, prašič se je vmes »okalužal« in delal tudi povratne sledi tako, da je naposled (še ob 14. uri) Peter prišel po sledi iz grap na cesto, ki je meja z loviščem LD Kozje. Tam ga je čakal Emil, ki mu je povedal, da so drugi lovci medtem že odšli domov, saj je bil vendar praznični dan. Po kratkem razmisleku sta ugotovila, da sta tudi sama potrebna okrepitev. Odšla sta k Petru domov, nekaj pojedla in se vrnila v lovišče. Peter je spustil psico prosto na sled; obstreljeni prašič je kmalu prečkal asfaltno cesto in vstopil na območje lovišča LD Kozje. Na tistem mestu ni prehoda ali stečine, saj je to v neposredni bližini kmetije. Na sledi ni bilo več krvi, vendar je psica takoj šla po sledi in mu na bližnji gozdni vlaki tudi pokazala nekaj kapljic krvi. Sledenje je bilo zelo težavno, saj je prašič ponovno krožil, delal povratne sledi in tako skoraj zmedel psico – in vodnika za njo. Ker je bila že pozna ura, sta morala z Emilom iskanje prekiniti.

V torek zjutraj je Peter obvestil gospodarja LD Kozje o dogodku prejšnjega dne v sosednji LD Veliki Kamen in predlagal, da bi organizirali nadaljevanje iskanja prašiča. »Trebalo bi bilo pregledati cesto Vetrnik–Kozje. Če je obstreljeni divji prašič ni prečkal, je ostal v hribu Žličar,« je menil Peter. Gospodar je bil odločen: »Nima smisla, da iščeš naprej, saj ga tako ali tako ne boš našel!« Peter je dobil vtis, kot bi

se pogovarjal z neznancem, ne pa z lovskim tovarišem, ki dobro ve, da je samo v lovišču svoje LD Kozje s svojimi psi opravil že več kot sto iskanj – najmanj polovico uspešno. Kljub temu si je pripravil malico, oprčil psici in se napotil v lovišče. Ker je ugotovil, da divji prašič ceste Vetrnik–Kozje dejansko ni prečkal, se je napotil na stezo, ki vodi na Žličar. Legenda pripoveduje, da je bil Žličar mlad fant, ki je živel na Kozjanskem, ko so tam prebivali velikani Ajdi. Pasel je ovce in si čas krajšal z rezljanjem lesenih žlic. Ko je nekoč sedel na skalni polici in ga je pri rezljanju motilo sonce, ga je preklel. V trenutku je okamenel, kot tudi trop ovac, ki jih je pasel. Na istem kraju so ostali vse do današnjih dni, ko jih pri večni paši občasno zmotijo obiski srnjadi, gamsov in divjih prašičev.

Ko je Peter prišel na stezo, je mlajšo psico spustil s slednega jermena, da je bila prosta. Že po 300 metrih mu je terierka Iba pokazala kri na vejici ob poti. Peter je pomislil, da bi se ranjeni prašič lahko zadrževal na tistem pobočju, saj je od nastrela do ponovne najdbe krvi prehodil že okrog pet kilometrov. Psica Iba je močno potegnila po sledi, z drugo psičko Neli sta pospešila za njo, vendar Ibe nista mogla dohajati. Kmalu sta v dolini zaslišala njen lajež. Tedaj je Peter s slednega jermena izprčil še Neli, ki se je kmalu pridružila Ibi pri oblaževanju prašiča. Obe psici sta lajali na mestu, zato je bilo nesporno, da sta izsledili in na

mestu zadrževali obstreljenega divjega prašiča. Ker je bil teren, kjer sta se oglašali psici, težko dostopen, Peter ni bil prepričan, da se bo lahko približal divjemu prašiču, da ga le-ta ne bi začutil. Zato je ponovno telefoniral gospodarju LD Kozje, da bi organiziral pomoč lovcev, vendar se mu ni javil. Nato je poklical Emila in **Vinka Ivanca - Cenija** iz LD Kozje. Oba lovca sta bila v 20 minutah na kraju dogajanja in se po Petrovih navodilih hitro postavila na terenu. Takšna navodila so nujno potrebna in jih je treba upoštevati v celoti in dosledno, saj je od tega odvisna varnost lovcev in psov ter ne nazadnje tudi končni rezultat iskanja. Šele ko sta se lovca postavila, se je Peter začel počasi spuščati h kraju, kjer sta psici še vedno glasno zadrževali prašiča. Prašič ga je začutil, kot je Peter pravilno predvideval, in se je začel umikati naprej po dolini. Odjeknil je strel, psici sta utihnili ... Peter je kmalu lahko veselo ugotovil, da je Ceni z zanesljivim strelom končal muke divji svinji – lanščakinji, ki ji je Emil prestrelil prednjo desno nogo, tik ob prsnici. Peter je ob koncu pripovedi še dodal: »Občutki, ko ubogo obstreljeno žival naposled rešiš muk, so kljub temu, da si to storil že velikokrat, vseeno nepopisni. V hipu so pozabljeni vsi napor, ki si jih vložil v tako iskanje; le to ti je pristna nagrada za ves trud in vztrajnost.«

Branko Tucovič
(po pripovedi Petra Šošteriča z Vetrnika)

Foto: Peter Šošterič

Legenda pripoveduje, da je bil Žličar mlad fant, ki je preklel sonce in zato še vedno okamenel sedi blizu vrha hriba.

LKD Posavje - Krško dobilo predsednico

Lovsko-kinološko društvo (LKD) Posavje - Krško je imelo 19. aprila 2018 letni in

volilni občni zbor. Društvo šteje nekaj več kot 1.100 članov, ki imajo v posesti okrog 250 lovskih psov. Večina članov je tudi vzreditelj psov lovskih pasem, ki na leto vzredijo deset legel

Občni zbor LKD Posavje - Krško je za predsednico izvolil mag. Vilmo Alino Šoba, ki je že izkušena vodnica lovskih psov, vzrediteljica, vodnica krvosledcev, inštruktorica šolanja lovskih psov in tudi pripravnica za kinološko sodnico.

Foto: Branko Tucovič

Mag. Vilma Alina Šoba, nova predsednica LKD Posavje - Krško, je tudi predsednica Slovenske zveze za sokolarstvo in zaščito ptic ujed.

s 50–60 mladiči. V letu 2017 so vodniki krvosledcev iz LKD Posavje - Krško opravili skupno 122 iskanj oziroma kontrolnih pregledov nastrelcev in pri tem našli 50 obstreljenih ali drugače ranjenih osebkov velike divjadi. V

minulem letu je društvo organiziralo in tudi izvedlo osem lokalnih kinoloških prireditev in skupaj z Vzrejni komisijo Kinološke zveze Slovenije za pse jamarje tudi vzrejni pregled in vzrejni preizkušnjo za jamarje.

Občni zbor je bil še posebno pomemben, ker so potekale nove volitve organov društva. Dosedanje vodstvo je v skoraj nespremenjeni postavi uspešno vodilo društvo od leta 2002, torej kar 16 let. Člani upravnega odbora so začeli ugotavljati, da čas hitro mineva in da je treba vodstvo generacijsko pomladiti, zato so bile volitve novih or-

ganov še posebno skrbno pripravljene.

Občni zbor LKD Posavje - Krško je za predsednico izvolil mag. **Vilmo Alino Šoba**, ki je že izkušena vodnica lovskih psov, vzrediteljica, vodnica krvosledcev, inštruktorica šolanja lovskih psov in tudi pripravnica za kinološko sodnico. Občni zbor je enoglasno potrdil tudi člane novega upravne-

ga odbora, ki so: **Branko Tucovič**, **Jani Krivec**, **Rok Urbanica**, **Darko Pungeršič**, **Aljoša Šoba** in **Boštjan Lipar**. V nadzorni odbor so bili izvoljeni predsednik **Jože Arh** ter člana **Igor Vidmar** in **Domen Košorok**.

Ob zaključku občnega zbora se je Tucovič zahvalil vsem dosedanjim članom organov društva, ki niso več kandidirali, za skrb in

nesebičen prispevek kinologiji v minulih letih, novi predsednici in članom njenega upravnega odbora pa je tudi v prihodnje obljubil nesebično pomoč pri prevzemu in opravljanju funkcije in nalog v društvu z željo, da bodo družno enako uspešni kot njihovi predhodniki.

Branko Tucovič

Uporabnostna preizkušnja po umetni krvni sledi za lovske pse v Posavju

V Lovsko-kinološkem društvu Posavje - Krško vsako leto organiziramo lokalno uporabnostno preizkušnjo po umetni krvni sledi za vse pasme lovskih psov. Letos je bila spet tradicionalno v soboto, 9. junija, v lovišču **LD Videm ob Savi**.

Na Libni, pred lovskim domom LD Videm ob Savi, smo se zbrali že v petek popoldne, 8. junija. Kinološka sodnika **Milan Udovč** in **Jani Krivec** sta v spremstvu domačih lovcev položila šest krvnih sledi, kolikor je bilo prijavljenih psov za preizkušnjo. Kri, ki sta jo uporabila, je bila kri uplenjene srajdi. Popoldne je bilo zelo soparno, nebo pa je nenehno grozilo z nevihtami. Kljub temu so sledi položili še pred dežjem, saj se je nato kmalu razbesnelo neurje, ki je zvečer in ponoči zajelo območje od Bele krajine in vse do Prekmurja.

Naslednje jutro smo se ponovno zbrali na Libni, prišli pa smo tudi vsi prijavljeni vodniki s svojimi zvestimi pomočniki. Kinološka sodnika sta podrobno razložila potek in podrobnosti preizkušnje ter navedla napake, ki jih pogosto naredijo vodniki na takih preizkušnjah. Nato je sledila odločljivost psov s preizkusom strelomirnosti. Vsi vodniki so se odločili za

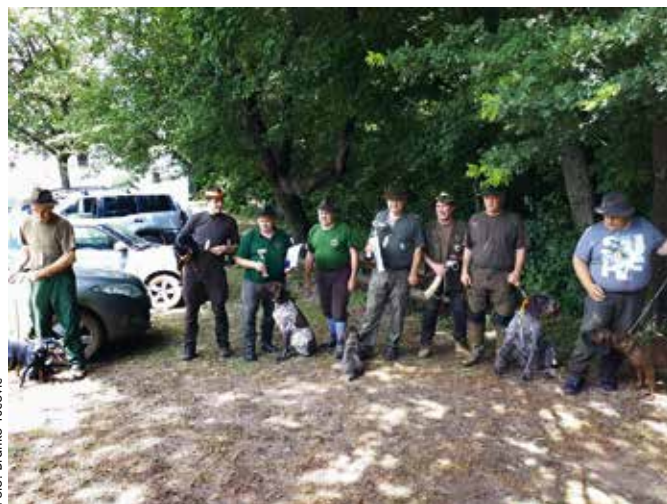

Foto: Branko Tucovič

Za preizkušnjo je bilo položenih šest krvnih sledi, kolikor je bilo prijavljenih psov.

opravljanje tega preizkusa, vendar s privezanimi psi. Trije so imeli pri tem nekoliko težav, zlasti ko je počil strel, s čimer so si znižali oceno začetne discipline.

Po tej disciplini smo se preselili na območje revirja Ravne pri Zdolah, kjer so vodniki odšli na preskus dela po umetni krvni sledi, in sicer po zaporedju žreba. V soparnem in vlažnem gozdu položeni sledovi psom niso predstavljali večje težave in so se vsi izkazali kot sledozvesti. Nekateri psi so sicer imeli nekaj težav s svežimi zapeljivalnimi sledmi divjadi, ki je ponoči in zjutraj prečkala položene umetne krvne sledi, vendar so jih izkuše-

sodnika javno opisala opravljanje preizkušnje vsakega psa posebej in morebitne napake, ki sta jih zaznala pri vodnikih.

Organizacija takšne preizkušnje terja veliko logistične podpore, saj je treba zagotoviti potrebno količino krvi divjadi, parklje divjadi za pikljanje (polaganje) krvnih sledov in trupe divjadi, ki jih je treba pravilno pripraviti za položitev na konec vsake sledi. Sodniki pri polaganju sledi potrebujejo pomoč terenskih vodnikov, na koncu pa je potrebno še ustrezno število lovcev, ki predstavljajo trupe divjadi na konec sledi. Zato se zahvaljujem vsem lovcem LD Videm ob Savi in članom LKD Posavje - Krško, ki so spet brezhibno organizirali in izvedli

Rezultati:

1. mesto, s I. A-nagradnim razredom in 124 točkami, je dosegla resasta jazbecarka **Hissy Ptujskogorska**, vodnika **Branka Tucoviča**;
2. mesto, s I. B-nagradnim razredom in 121 točkami, je dosegla hanovčanka **Bistra**, vodnika **Miha Juršiča**;
3. mesto, s I. C-nagradnim razredom in 118 točkami, si je priboril nemški kratkodlaki ptičar **Kastor Lovrenški**, vodnika **Borisa Kovšeta**;
4. mesto, z II. A-nagradnim razredom in 93 točkami, je zasedel lovski terier **Jon**, vodnika **Antona Vovka**;
5. mesto, z II. B-nagradnim razredom in 90 točkami, je pripadlo nemškemu ptičarju - žimavcu **Trnov VI Olf**, vodnika **Martina Remica**;
6. mesto, s III. A-nagradnim razredom in 92 točkami, je zasedel nemški lovski terier **Es Cvičkov**, vodnika **Jerneja Liparja**.

ni vodniki hitro pripravili, da so sledili naprej le pravo sled. Po uspešno opravljeni preizkušnji sta

organizacijsko precej zahtevno preizkušnjo lovskih psov.

Branko Tucovič

Štiriindvajseta samostojna državna tekma v delu po krvni sledi za barvarje

V organizaciji **Vzrejne komisije Kinološke zveze Slovenije (VK KZS)** za barvarje, **Zveze lovskih kinologov (ZLK)** Pomurja in LD Cankova je 9. junija 2018 potekala *Državna tekma barvarjev v delu po krvni sledi*. Že tretjič smo se zbrali v Prekmurju; enkrat prej že v LD

Prosenjakovci in drugič v LD Cankova. Tekma je potekala po veljavnem *Pravilniku za samostojno tekmo v delu po umetni krvni sledi*, kjer sodnik skupaj s pomočnikom že prejšnji dan položi sled, na kateri pusti pet lističev, pritrjenih ob sledi na tleh. Naslednji dan vodnik s psom samostojno (brez prisotnosti sodnika) izdeluje sled, pobere vse lističe s sledi in jih, šele ko pride do konca sledi, izroči sodniku, ki si tudi zabeleži čas prihoda. Sled morata izdelati v največ 90 minu-

tah, ko naj bi najkasneje prišla do položene mrtve parkljaste divjadi na koncu sledi, vodnik pa mora izročiti vsaj dva pobrana evidenčna lističa. Končna uvrstitev tekmovalnega para je odvisna tudi od šolanih disciplin, kot sta vodljivost psa, ki jo sodniki ocenjujejo ves čas preizkušnje, in odločljivost ob strelu. Pes mora doseči tudi določeno število točk.

Ker takšna prireditve terja veliko priprav in dobro poznavanje terena, smo začeli z organizacijo vsega potrebnega že zelo

zgodaj. Že aprila smo imenovali iniciativni odbor, v katerega smo imenovali **Valentina Trajbarja**, starešino LD Cankova (kot predsednik odbora), **Ludvika Rituperja**, predsednika Zveze lovskih družin (ZLD) Prekmurje, **Ivana Gregorna**, predsednika ZLK Pomurja, **Karla Šinka**, dolgoletnega vodnika barvarjev in člana LD Cankova, **Daniela Šinka**, gospodarja LD Cankova (kot vodja prireditve) in **Bojana Deberška** kot predsednika VK KZS za barvarje in tudi člana

Foto: Milan Kuzmič

Predsednik LZS mag. Lado Bradač je predal pokal drugouvrščenemu vodniku Jožetu Kočarju z bavarcem Borom Kumskim.

LD Cankova. Vsak je dobil svojo zadolžitev in priprave so stekle.

Na tekmo se je prijavilo 14 vodnikov z bavorskimi in hanovskimi barvarji iz celotne Slovenije, in sicer **Branko Avguštin, Klemen Borak, Matic Brezočnik, Igor Grašak, Jože Kočar, Damjan Pak, Tomaž Topolovec, Slavko Vidmar, Franc Zupančič, Bojan Novak, Boris Pušnik, Anže Rifel, Emanuel Vidmar in Ivan Zajc.** Potrebovali smo sedem sodni-

vremenskim razmeram je tekmo opravilo pet psov s svojimi vodniki. Le enemu je zmanjkalo nekaj točk, da se ni mogel uvrstiti v nagradni razred.

Udeležence državne tekme sta pozdravila tudi predsednik Zveze lovskih druženj (ZLD) Prekmurje **Ludvik Rituper** in predsednik Lovske zveze Slovenije (LZS) mag. **Lado Bradač.** Predsednik naše krovne lovske organizacije je v kratkem nagovoru povzel ak-

Rezultati:

1. mesto, s I. nagradnim razredom, je dosegla hanovska barvarka **Kiki**, vodnika **Emanuela Vidmarja** iz Ajdovščine. Prejela je tudi naziv CACT – SLO;
2. mesto, z II. nagradnim razredom, je dosegel bavorski barvar **Bor Kumski**, vodnika **Jožeta Kočarja** iz Murske Sobote;
3. mesto, s III. nagradnim razredom, je pripadlo bavorski barvarki **Doni-Ajši** vodnika **Matica Brezočnika** iz Lovrenca na Pohorju;
4. mesto, s III. nagradnim razredom, si je zagotovil bavorski barvar **Bruno z Velkeho Lopeniku**, vodnika **Franca Zupančiča** iz Mengša;
5. mesto, s III. nagradnim razredom, je zasedel hanovski barvar **Atos Predtrški**, vodnika **Ivana Zajca** iz Frama.

kov, saj sme vsak sodnik na državni tekmi oceniti delo največ dveh psov. Kinološki sodniki so bili **Radoš Burnik, Zdravko Brezovšek, Marjan Kodrun, Vojteh Kikl, Vlado Vesel, Franc Svetec, Tomaž Pavčnik** in Deberšek kot strokovni vodja. Delegat KZS je bil **Jožef Verčko.**

Na dan tekmovanja smo sodniki nestrpno pričakovali rezultate sledenja, saj smo se zavedali, da je bilo zaradi izredno močnih navivov, ki so se pojavili prejšnji večer po končanem polaganju sledi, nedvomno zelo oteženo. Sledil je začetek državne tekme. Po dobrih dveh urah na terenu so pred sodnike počasi začeli prihajati tekmovalni pari. Kljub izrednim

tualno dogajanje v LZS in družbi nasploh. Zagotovil je pomoč LZS pri napredku lovske kinologije in izrazil priznanje razvoju krvosledništva pri nas. Pozdravil nas je tudi predsednik ZLD Prekmurje **Rituper**, ki smo mu lovski kinologi še posebej hvaležni, saj skoraj ni kinološke prireditve v

Obvestilo vzrediteljem

Kinološka zveza Slovenije opozarja vzreditelje, da prijave paritev, ki ji bomo prejeli na starih obrazcih, ne bodo objavljene ne na spletni strani Kinološke zveze Slovenije ne v reviji Lovec.

Kinološka zveza Slovenije

Prekmurju, na kateri ne bi sodeloval kot predstavnik ZLD ali pooblaščenec LZS ter nam nudil pomoč in podporo.

Na vrsti je bil še glavni del – razglasitev rezultatov. Predsednik LZS je ob čestitkah izročil pokale in diplome najuspešnejšim tekmovalnim parom. Za praktične nagrade je poskrbel večkratni udeleženec in tudi že zmagovalac na državni tekmi **Milan Fortuna**, bolj znan kot **Špiček**, s sponzorsko pasjo hrano **Jester bavaro**. Po razdelitvi pokalov, nagrad, spominkov, katalogov in zaključnem govoru delegata KZS Verčka so se zbrani družili ob okusni malici, ki so jo pripravili člani LD Cankova.

Zahvaljujem se sodelujočim pri organizaciji, pomočnikom in vsem, ki so kakorkoli prispevali k uspešni tekmi, posebno pa LD Cankova, ZLK Pomurja, ZLD Prekmurje in LZS za pomoč. Še posebno se zahvaljujem predsedniku LZS mag. Bradaču, ki nam je s svojo prisotnostjo izkazal čast in podporo. Največja zahvala pa velja požrtvovalnim vodnikom barvarjev, ki se trudijo in dokazujejo svoje uspehe na takšnih prireditvah in – še pomembnejše – tudi v naših loviščih pri iskanjih obstreljene velike divjadi.

Bojan Deberšek

Mali oglasi

Orožje in optika

Prodajam risanico Crvena Zastava, kal. .30-06 Spr.. Je zelo lepo ohranjena. Cena po dogovoru. Tel.: 031/280-125.

Prodajam natančno boroveljsko kombinirano puško z menjalnimi cevimi antinit, 16/7 x 65 R, s str. daljnogledom, 6 x 42 Kuhagen Lúchow na Suhlovi montaži (1.200 €), ter **šibrenico** Merkel Suhl, 16 -16 (250 €). Tel.: 040/892-472.

Prodajam repetirno risanico Mauser, M-890, kal. 8 x 57 IS, z rdečo piko Zeiss, zelo primerno za pogone, in rusko bok šibrenico, kal 16/16. Cena po dogovoru. Tel.: 031/303-090.

Prodajam šibrenico Franchi, kal. 12/12, in **omaro za orožje** za pet pušk. Tel.: 041/808-938.

Prodajam odlično ohranjeno šibrenico, kal. 16-16, znamke Sauer Suhl. Cena: 450 €. Tel.: 031/306-080.

Prodajam bok šibrenico Super Brno, kal. 12/12, mod.571.1. Cena 361 €. Tel.: 069/667-842.

Prodajam nov vrhunski strelni daljnogled Tasco Titan (za polovično ceno) ter ruska **dvogledda** 8 x 30 in 7 x 50 (90 €). Tel.: 031/014-448.

Prodajam puški risanici Steyr Mannlicher Luxus, kal. 7 x 64, s str. daljnogledom in **risanicu** CZ, kal. 8 x 57, s piko. Tel.: 041/686-436 (Ivan).

Prodajam kratko repetirko – »štuc«, kal. 9,3 x 62, s polnim olesjem. Puška je izdelek Puškarstva Meglič. Opremljena je s str. daljnogledom Kahles, 6 x 42, in rdečimi merki za hitro streljanje. Priložim 50 nabojev. Cena: 1.350 €. Tel.: 040/796-713.

Prodajam boroveljsko bokarico, izdelek F. Sodije, kal. 7 x 57 R/16,

z dolgo gravirano glavo, in optiko B. Nickel, s spremenljivo povečavo, odlično ohranjena; **pištolo** Peter Stahl, kal. .45, na 13 nabojev, skoraj nova. Tel.: 041/698-679.

Prodajam testni nočni daljnogled Pulsar Digiside LRF, star eno leto in še v garanciji. Cena: 1.200,00 €. Tel.: 041/496-520.

Prodajam malo uporabljano tricevko Suhl, kal. 12-12/7 x 65 R, s str. daljnogledom Swarovski 6 x 42. Tel.: 05/364-18-24.

Lovski psi

Na voljo je še nekaj mladičev **nemških žimavcev**, poleženih 21. 1. 2018. Več informacij: 041/717-464.

Prodajam mladiče pasme slovaški gonič, poležene 28. 6. 2018, odličnih delovnih staršev. Tel.: 041/584-193.

Prodajam leglo istrskih goničev, poleženih 27. 7. 2018. Oče in mati mladičev sta izredno dobra za lov. Mladiči so že primerni za oddajo. Tel.: 041/852-888.

Prodajam mladiče pasme resasti jazbečar. Tel.: 041/783-679 (Jože Tlaker, Rečica ob Savinji).

Prodajam leglo nemških lovskih terierjev. Tel.: 041/346-914.

Prodajam samca pasme resasti jazbečar vrhunskih delovnih staršev. Tel.: 051/232-084.

Drugo

Prodajam navadnega jelena – dvaindvajseteraka in košute ter starejšega mufлона. Cena po dogovoru. Tel.: 051/666-916.

Prodajam navadnega jelena – štirinajsteraka in drugo jelenjad iz obore. Tel.: 041/751-139.

Broške, gumbi, prstani in uha-

KINOLOŠKA ZVEZA SLOVENIJE
Državna vzrejna komisija
za brak-jazbečarje

organizira

VZREJNI PREGLED BRAK-JAZBEČARJEV

v soboto, **3. novembra 2018**, ob 8. uri pred domom LD Lukovica
v Lukovici pri Domžalah.

Na vzrejnem pregledu mora vodnik predložiti: rodovnik psa,
obojestransko barvno fotokopijo rodovnika in zdravstveno knjižico
psa, iz katere je razvidno, da je pes cepljen proti steklini.

Pogoj za pridobitev vzrejnega dovoljenja sta opravljena telesna ocena psa
(odlično, prav dobro) in opravljen preizkus naravnih zasnov (PNZ).

Državna vzrejna komisija za brak-jazbečarje
Janez Nahtigal

DRUŠTVO LJUBITELJEV PTIČARJEV in VZREJNA KOMISIJA
v sodelovanju z LD BORIS KIDRIČ organizira

VSESTRANSKO UPORABNOSTNO PREIZKUŠNJO
PTIČARJEV (VUP) - CACT

Preizkušnja bo 20. in 21. oktobra 2018 v loviščih LD Boris Kidrič Zbor udeležencev
bo 20. oktobra ob 8.00 uri pri lovskem domu LD BORIS KIDRIČ, Z.G. HAJDINA
1036, 2288 HAJDINA. Prijavnina za vsakega psa znaša 30 EUR za člane DLP, za
ostale pa 60 EUR na psa in se vplača na račun DLP: 02010-0253852458, s pripisom
"za VUP 2018". Vse dodatne informacije dobite pri vodji preizkušnje Turk Vilko
040 551 004. Pogoji za prijavo: telesna ocena najmanj dobro, opravljena PZP, JZP
ali ŠP. Psi iz tujine morajo imeti poleg najmanj dobre telesne ocene opravljeno
tudi preizkušnjo v delu na polju in vodi. Pernato divjad bo priskrbel prireditelj,
lišco (min. 3,5 kg) in zajca si priskrbi vodnik sam. Čitljivo izpolnjeno prijavnico
(Obr. Pšt.1), ki jo dobite pri Lidiji Smigoc, tel. 031 616 283 ali na spletni strani: www.
dlpso.si, na kateri mora biti pri krvni sledi obvezno označeno ali je pes pokazal
ali oblažal oz. dela samo na jermenu, fotokopijo obeh strani rodovnika, fotokopijo
veljavne lovske izkaznice in potrdilo o plačani prijavnini pošljite na naslov: Lidija
Smigoc, Bukovci 4, 2281 Markovci pri Ptuj. Zadnji rok prijave: 15. 10. 2018.

Vzrejna komisija Kinološke zveze Slovenije za šarivce in vodne pse
sporoča, da bo

VZREJNI PREGLED ZA VSE PASME ŠARIVCEV
(ŠPANJELI IN PREPELIČARJI) TER ZA VSE
PASME VODNIH PSOV

3. novembra 2018 z začetkom ob 9. uri pred lovskim domom LD Žalec na
Rinki, Gotovlje 177.

Pogoji za nemške prepeličarje: Psi morajo biti telesno ocenjeni in imeti že
opravljeno vzrejno preizkušnjo ter na dan vzrejnega pregleda stari najmanj 14
mesecev.

Pogoji za vse pasme španjelov: Psi morajo biti na dan vzrejnega pregleda stari
najmanj 14 mesecev.

Pogoji za vodne pse: Psi morajo biti na dan vzrejnega pregleda stari najmanj 14
mesecev, imeti morajo opravljeno telesno oceno in slikanje displazije kolkov pri
pooblaščen veterinarski organizaciji – spisek je objavljen na portalu Kinološke
zveze Slovenije. Za pasmo lagotto romagnolo morajo imeti psi opravljen genetski
test glede bolezni LSD (bolezen encimskega shranjevanja v lizosomih) in JE
(mladostna (juvenilna) epilepsija). Psi, ki še niso telesno ocenjeni, bodo lahko
ocenjeni pred vzrejnem pregledom.

Vse pasme psov morajo imeti opravljen tudi DNK-profil o identiteti psa pri
akreditiranem laboratoriju s standardom ISAG. V Sloveniji je pogodbeni izvajalec
EVG, molekularna diagnostika, d. o. o., Taborska cesta 8, Maribor. Odvzem krvi
za vse genetske teste lahko opravljajo vse pristojne veterinarske organizacije z
licenco Veterinarske zbornice Slovenije na podlagi naročila na obrazcu Kinološke
zveze Slovenije – spisek je objavljen na portalu Kinološke zveze Slovenije.

Na vzrejni pregled morajo vodniki prinesiti tudi originalni rodovnik in oboje-
stransko fotokopijo tega dokumenta ter original in fotokopijo certifikata DNK-profila
o identiteti psa. Za vodne pse je treba poleg navedenega prinesiti še originalni
izvid in fotokopijo o stopnji displazije kolkov, ki ga je izdala pooblaščen ve-
terinarska komisija, ter originalni izvid in fotokopijo o opravljenem genetskem
testu na bolezen LSD in JE.

Prijave za nemške prepeličarje sprejema: **Anton Selinšek (02/80-36-789)**, za
vodne pse **Jože Rus (01/36-66-053, el. pošta: joze.rus3@siol.net)**, za španjele
pa **Zvonimir Poznik (031/740-223)**.

Vabljeni!

ni iz rogovja – izdelki umetnost-
ne obrti. Franc Barbič, Verje 53,
Medvode. Tel.: (01) 362-12-30;
031/770-675.

**Izdelam vam krmilnice in va-
lilnice za ptice duplarice (več
vrst), pasti za lov polhov (več
vrst), netopirnice.** Tel.: 041/255-
878 ali (01) 895-15-96.

**Kupim ali zamenjam lovsko
literaturo** od leta 1910 do 1946
in vse lovske knjige, ki so izšle do
tega leta. Tel.: 051/611-377.

Prodaj Lovsko-ribiški slovar
dr. Janka Lokarja, faksimile iz leta
1937. Cena: 14 € s poštino. Tel.:
041/683-891.

**Prodaj odrasle lovne fazane in
mlakarice.** Tel.: 041/717-464.

Lovski tovariši, **vas muči putika**
(giht, sečna kislina)? Imam **učin-
kovito naravno zdravilo.** Tel.:
041/763-789.

**Prodaj poljske (divje) zajce iz
vzreje.** Zajci so odrasli in prilago-
jeni za izpust v naravo, oboro ali
za nadaljnjo vzrejo. Tel.: 040/503-
781.

**Prodaj odlično ohranjen av-
tomobil Suzuki G. Vitara**, letnik
2006, prevoženih 179.000 km,
metalno zelene barve, 5 vrat. Avto
ima menjane amortizerje, stabiliza-
torje roke in zimske gume. Cena:
6.650 € oz. po dogovoru. Tel.:
041/345-168 (Miha, Cerknica).

**Prodaj kakovostno navadno je-
lenjad iz obore** za nadaljnjo rejo.

OKTOBER						
Datum	Luna	Sonce	zora/mrak (navt.)	vzide	zaide	začet.konec
1. Po	22:55	13:35	7:00	18:43	5:55	19:47
2. To	23:52	14:37	7:01	18:41	5:57	19:45
3. Sr	—	15:31	7:03	18:39	5:58	19:43
4. Če	0:58	16:19	7:04	18:37	5:59	19:41
5. Pe	2:09	17:00	7:05	18:35	6:01	19:39
6. So	3:24	17:35	7:06	18:33	6:02	19:37
7. Ne	4:40	18:07	7:08	18:31	6:03	19:35
8. Po	5:55	18:36	7:09	18:29	6:05	19:33
9. To	7:09	19:04	7:10	18:27	6:06	19:31
10. Sr	8:21	19:32	7:12	18:26	6:07	19:30
11. Če	9:31	20:03	7:13	18:24	6:09	19:28
12. Pe	10:39	20:37	7:14	18:22	6:10	19:26
13. So	11:43	21:14	7:16	18:20	6:11	19:24
14. Ne	12:43	21:56	7:17	18:18	6:13	19:22
15. Po	13:36	22:44	7:18	18:16	6:14	19:21
16. To	14:24	23:36	7:20	18:15	6:15	19:19
17. Sr	15:05	—	7:21	18:13	6:16	19:17
18. Če	15:41	0:32	7:22	18:11	6:18	19:16
19. Pe	16:13	1:30	7:24	18:09	6:19	19:14
20. So	16:41	2:32	7:25	18:07	6:20	19:12
21. Ne	17:07	3:34	7:26	18:06	6:22	19:11
22. Po	17:31	4:38	7:28	18:04	6:23	19:09
23. To	17:57	5:43	7:29	18:02	6:24	19:08
24. Sr	18:23	6:50	7:31	18:01	6:26	19:06
25. Če	18:52	7:59	7:32	17:59	6:27	19:05
26. Pe	19:25	9:09	7:33	17:57	6:28	19:03
27. So	20:05	10:20	7:35	17:56	6:29	19:02
28. Ne	19:51	10:28	6:36	16:54	5:31	18:00
29. Po	20:46	11:33	6:38	16:53	5:32	17:59
30. To	21:49	12:30	6:39	16:51	5:33	17:57
31. Sr	22:58	13:20	6:41	16:50	5:35	17:56

Možnost dostave. Tel.: 051/652-
682.

Prodaj brunarico z ustrezno
parcelo. Ima vse priključke in
omogoča bivanje štirim ose-
bam. Dovoz neposredno z glav-
ne ceste Mestinje–Pristava. Tel.:
041/648-072; 031/648-072; (03)
547-20-93.

Lovska zveza Slovenije

Lovska družina Loka pri Zidanem Mostu
v sodelovanju s Komisijo za lovsko kinologijo LZS

prireja

SREČANJE VODNIKOV PSOV KRVOSLEDCEV SLOVENIJE
IN PRIVRŽENCEV KRVOSLEDNIŠTVA.

Srečanje bo v nedeljo, 21. oktobra 2018. Zbor bo pred lovskim domom LD Loka
pri Zidanem Mostu.

Program srečanja:

– zbor ob 8. uri, zajtrk, nato skupinski lov,
– ob 12. uri kosilo in obravnava teme *Poškodbe in izgube psov krvosledcev*
(predavatelj: Marko Mali, dr. vet. med.).

Pripravek za organizacijo lova in pogostitev z 20 evrov.

Prijave in informacije: Jani Krivec, tel.: 041/763-789 (do 18. oktobra 2018).

Vabljeni!

Povsem vodotesen **LOVSKI DALJNOGLED**
Dobra vidljivost v mraku
Polnjen z nitrogenom
Gumirano ohišje
10-letna garancija
Ugodna cena: 210,00 €

SANJU 8x42 WPR

INFORMACIJE IN NAROČILA
BELUGA, d.o.o., LJUBLJANA; Tel.: 01/25 10 880 ali 041/72 60 11

Koledar skupnih lovov na d. prašiče (Hrvaška) samo za našo skupino:

Pleternica: vikend lov, po 2 pogona/dan; 3. in 4. 11. ter 15. in 16. 12.

Krčenik (D. Miholjac): 3 pogoni/dan; 23.-25.11. ter 7. + 8. december.

Cena lova: 200-300 €, odvisno od števila uplenjenih divjih prašičev.

Skupni lovi v **lovskih društvih** bodo od 13. 10. naprej ob vikendih. Lovimo skupaj z domačimi lovci. Cena je 80 €/dan/lovca ne glede na uspeh lova.

Slovenija: skupni lov na jelenjad in divje prašiče za 100 €/dan.

Češka: 1.990 € za 3 dni lova v roku in odstrel **sika jelena** v medalji. Hrvaška: 4.990 € za 5-dnevni lov in odstrel medveda v zlati medalji.

Lov na **malo divjad** v Romuniji (Arad): odstrel zajca 40 €, fazana 17 €.

Slovenija, Hrvaška, Madžarska: **jelen** v medalji že od 1.780 € naprej.

Ris: lov in odstrel risa: v Estoniji za 5.990 €, v Rusiji 4.990 €.

Kanada: 35.000 USD za 10-dnevni lov in odstrel belega medveda.

Pasat, d. o. o., Dolenjska cesta 11, 1000 Ljubljana
www.pasat.si > info@pasat.si > tel.: 01 428 37 40 > GSM: 041 728 143

TEHNOOPTIKA

SMOLNIKAR d.o.o.
Šmidsheva ulica 13,
1000 Ljubljana-Crnuče
tel./fax: 01/426 32 72
e-mail: tehnooptika@siol.net
www.tehnooptika-smolnikar.si

NIKON Prostaff5 8x42
Akcijska cena: **199,00 €**

NIKON Monarch5 8x42
Akcijska cena: **319,00 €**

Nikon

Servis dvogledov in strelnih daljnogledov!

Škornji TIGAR Alaska 41,90 €
Škornji TIGAR Canada 40,40 €
Škornji TIGAR One 36,50 €

AVANTURA

Različni modeli škornjev TIGAR

www.avantura.info Avantura Trade d.o.o., Notranjska 4, 6130 Postojna
05 726 40 70 | info@avantura.info

DOG TRACE

ELEKTRONSKE ovratnice za učenje psa
ovratnice proti lajanju
nevidne ograje

PROFESIONALNA KVALITETA
DOSTOPNE CENE
EVROPSKI IZDELEK
3 LETA GARANCIJE

akcija -20%

M-NET d.o.o., TEL.: 040 760 760

www.dogtrace.si
e-mail: info@dogtrace.si

KROJŠTVO

Slavostne
lovske kroje,
srajce (tudi
z dolgimi
rokavi),
telovnike, plašče
hubertus
in pelerine
izdelujemo
po meri.

ROŽMAN

Branko Rožman, s.p.
Erjavčeva 5, Brežice
GSM: 031/544 808

FOX BULLETS
~Ammunition~

Končno so tukaj
NOVI KALIBRI
streliva Fox Ammunition!

- 243win (5,2 g)
- 6,5x55SE (6,5 in 8,0 g)
- 270win (8,4 g)
- 308win (8,4 in 10,7 g)
- 30-06 Spring. (11,7 g)
- 300winmag (11,7 g)

Prodajna mesta po Sloveniji:
AJDOVŠČINA - Trgovina Hubert - (05) 36 62 099
BREŽICE - Nold - (07) 49 93 430
CELJE - Nold - (03) 49 03 970
DIVAČA - Slovarms - (05) 62 02 208
DOMŽALE - Puškarsko graverstvo Novak - (01) 72 16 797
GROSUPLJE - Trgovina Lovce Grosuplje - (01) 78 62 063
KRANJ - Bock - (04) 20 23 320
LJUBLJANA - Puškarsko Špendal - 041 399 307
LJUBLJANA - Tarča - 070 806 178
MARIBOR - Vute Puškarsko - 041 824 969
NOVO MESTO - Rojal - (07) 39 42 200
POLZELA - Lovska Trgovina - 070 228 227
PORTOROŽ - Ulov - (05) 67 79 850
POSTOJNA - Avantura - (05) 72 64 070
SLOVENJ GRADEC - Puškarsko Skobir - (02) 88 45 470
SLOVENSKE KONJICE - Puškarsko Skobir - (03) 57 63 463

www.foxbullets.eu
info@foxbullets.eu
040 204 230

Do -30°C
Narejeno v EU

Termo čevlji

Trpežni, izredno topli in lahki ter povsem nepremočljivi čevlji so udobni in nudijo dober oprijem na različnih podlagah. Združujejo prednost klasičnega gojzarja in škornja. Tako toplih in lahkih čevljev verjetno še niste imeli.

Velikosti od 39 do 47.
Cena: 63,50€

INFORMACIJE IN NAROČILA
BELUGA, d.o.o., LJUBLJANA; Tel: 01/25 10 880 ali 041/726 011

Lovec

LOV • RIBOLOV • PROSTI ČAS

Koptex

Sedež: KOPTEX DOO, Vodovodna pot 11, 5000 NG; 05/33-08-650

Naše poslovalnice: PE NOVA GORICA 05/33-08-660, PE LJ 01/585-17-99,

PE MARIBOR 02/252-47-44, PE M.SOBOTA 02/515-17-28,

PE KRANJ 04/204-24-37, PE KOPER 05/639-10-28

Nova kolekcija zimskega tekstila BERETTA^R in UNIVERS^R

V oktobru 20% popust na kolekcijo tekstila BERETTA^R

NOVO V PONUDBI!

Lovski tekstil

FJALL RAVEN

V PE NG, LJ, MB

BERETTA

NOVO!!!!!!!

BERETTA 691 SPORTING in BERETTA 693 SPORTING

3-12X56 IR = **315,27** eur

2.5-10X50 IR = **296,67** eur

1.5-6X44 IR = **268,77** eur

1-4X24 IR = **259,47** eur

Webley & Scott Empire .308 / 30-06
set z daljnogledom Nikko Stirling
3-12x56 **1199** eur,
brezplačna nastrelitev v ceni.

Repetirna puška Savage Arms Mark II G .22l.r.

akcijska cena **371,07** eur

Polavtomatska puška Savage Arms 64 G .22l.r.

akcijska cena **343,17** eur

Pri nas lahko orožje po novem tudi preizkusite, nudimo pa tudi nastrelitev po ugodni ceni. Možnost plačila na obroke, izdelke pošljemo tudi po pošti.

ROJAL

Trgovina Rojal
Ljubljanska cesta 32
8000 Novo mesto
07 39 42 200

Trgovina Rojal je uradni uvoznik in distributer za :

orožje: Savage Arms, Howa, Girsan, Webley & Scott, GSG, Norinco, Uzkon, Kral Arms

zračno orožje: Gamo, Crosman, Kral, Sig Sauer, Daystate, Gunpower, FX

optike: Nikko Stirling, Bsa, Crosman, Gamo, Vector, Shilba

Velika izbira pravega orožja ter optik po ugodnih cenah!!

*cene veljajo ob predložitvi lovsko izkaznice ter plačilu z gotovino

BROWNING

BLR LIGHTWEIGHT TRACKER PG, .308 WIN. ali .30-06
CENA: 1.384,70 €

WINCHESTER

REPEATING ARMS

NOVOST V 2018!

XPR SPORTER, NS, .308 WIN. ali .30-06
CENA: 689,30 €

* Slike so simbolične.

ANCELJ d.o.o.

Lebanova ulica 3
8000 Novo mesto
tel: ++386 (0)7 / 33 21 081
faks: ++386 (0)7 / 33 23 879
Delovni čas: pon - pet: 8.30 - 12.00, 13.00 - 16.00
www.ancelj.si

Poiščite nas na facebooku!

zastopstva in distribucija: - Browning - Winchester - MAK
- Česka zbrojovka - Noblex - Meopta
- Niggeloh - Sellier & Bellot
- Swarovski Optik - Kite Optics
- Alfa Proj - Norica - Huglu

Pinewood

SCANDINAVIAN OUTDOOR LIFE

VRHUNSKA ŠVEDSKA OBLAČILA IN OBUTEV
LOV • RIBOLOV • POHODNIŠTVO • PROSTI ČAS

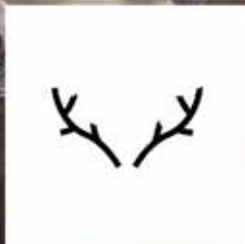
SKANDINAVSKO OBLIKOVANJE
VISOKA FUNKCIONALNOST
VRHUNSKA KAKOVOST
20-LETNA TRADICIJA

JAKNA EDMONTON
Loden/Poliester #5880-182

HLAČE EDMONTON
Loden/Poliester #5881-182

ROKAVICE EXTREME
#1501-244

BREZROKAVNIK REVERSIBLE
#5670-167

SRAJCA EDMONTON
#5333-142

Trgovina Avantura
Notranjska 4
6230 Postojna
031 / 61 88 24
www.avantura.info

Trgovina Hubert
Goriška cesta 23 B
5270 Ajdovščina
05 / 901 99 88

Trgovina Ljubinka
Plac 14
3333 Ljubno
031 / 22 19 11

Trgovina SloArms
Kraška cesta 67
6215 Divača
05 / 620 22 08
www.sloarms.si

Trgovina SloGun
Pod Trško goro 83
8000 Novo mesto
040 / 24 00 40
www.slogun.si

Šport tekstil Bovec
Ladina 5
5230 Bovec
05 / 389 60 01

Vin-Vez
Partizanska cesta 59
2317 Oplotnica
041 / 47 09 46
www.vezenje.eu

Trgovina Srna
Blaška polica 21
1384 Grahovo
041 / 62 01 98

Uniforest d.o.o.
Laskova vas 81d
3312 Prebold
051 / 66 55 66
www.uniforest.si

Trgovina Brne
Bazoviška cesta 25
6250 Ilirska Bistrica
05 / 714 17 06

Eldamedo d.o.o.
Podjetniško naselje 6
1330 Kočevje
031 / 71 07 69
www.eldamedo.si

Lovska trgovina Zupanič
Markovci 28
2281 Markovci
041 / 72 39 57

Športni ribič Bled
Grajska cesta 2
4260 Bled
040 / 32 61 47
www.extreme-bled.eu

Trgovina Modest
Stara cesta 19
1360 Vrhnika
031 / 77 71 85
www.modest-trgovina.si

Puškarnstvo Vute
Krempljeva ulica 2
2000 Maribor
041 / 82 49 69
www.lovskaoprema.si

Trgovina Orbis
Ulica Františka Foita 6
3320 Velenje
03 / 897 48 10
www.orbis-velenje.si

Trgovina Sašo Novak
Saranoviteva cesta 25A
1230 Domžale
01 / 721 67 97

Top Dom PE Metlika
Cesta XV. Brigade 27
8330 Metlika
031 / 71 07 70

Trgovina Nold
Mariborska cesta 103 a
3000 Celje
031 / 71 07 72
www.nold.si

Trgovina N MODA
Cesta Notranjskega odreda 9
1386 Stari trg pri Ložu
08 / 161 00 44

ZASTOPSTVO Ivan Jerman s.p.
Tel. +386 31 78 14 13 | +386 41 44 29 52
info@ivanjerman.si | www.ivanjerman.si

POHODNI ČEVLJI ROČNO IZDELANI S STRASTJO

ROJENI NA BAVARSKEM - NOŠENI PO VSEM SVETU

ROČNO IZDELANI V EVROPI
LEPLJENA SESTAVA ČEVLJA //
MOŽNA ZAMENJAVA PODPLATA //
RESNIČNO TRPEŽNI

Hanwag Alaska GTX®

Resnična pohodniška klasika, ki že 20 let
navdušuje več generacij pohodnikov in
lovcev. GORE-TEX® podloga zanesljivo
ohranja suhe noge.

OUTDOOR FOOTWEAR
SINCE 1921

WWW.HANWAG.COM

 alpina®

**Prvi
ogrevan
lovski
čevelj**

Imetnikom lovske izkaznice nudimo

30% popust

**na redne maloprodajne cene
celotne lovske in pohodne kolekcije.**

Ugodnost velja ob predložitvi veljavne lovske izkaznice.

Ponudba velja do razprodaje zalog.

www.alpinashop.si

SLOVARMs

Lovska trgovina SloVArms d.o.o.

www.slovarms.si

DIVAČA, Kraška cesta 67, Pon.-Pet.: 14:00 - 19:00

Tel.: 05 620 2208, 041 403 656 Sobota: 09:00 - 13:00

E-mail: info@slovarms.si

IZREDNA AKCIJA ZA VSE PUŠKE
TITAN IZ ZALOGE!

RÖWA
Röbler | AUSTRIA
TITAN

OB NAKUPU PUŠKE IN STRELNEGA DALJNOGLEDA VAM MONTAŽO PODARIMO!

DD Optics Nachtfalke III 2,5-15x50 A4N
30 let garancije!

SAUER

ŠIROK IZBOR
NOČNE OPTIKE

Bering
OPTICS

PULSAR ARMA SIGHT

STRASSER

HAWKE

Aimpoint

ZEISS

Verney-Carron

Vixen

REX

zero 1

ISSC

SWAROVSKI
OPTIK

Blaser

GunCoating

Tehnološko napredno keramično mazivo

HELIX SPEEDSTER

Čista ergonomija - Helix na hitrosti

Merkel Helix Speedster kopito omogoča spominske osebne nastavitve ličnice in najboljši oprijem pri hitrem repetiranju.

Več na www.merkel-die-jagd.de

MERKEL

Puškarstvo Špendal

Gramozna pot 9, 1000 Ljubljana

gsm: 041 399 307, 031 393 664

email: puskarstvo@siol.net

Nova spletna trgovina:

<http://guns-spendal.com/shop/>

Prodaja vrhunskih izdelkov

- **Optike:** Swarovski, Kahles, Zeiss, Delta, Aimpoint, MTC
 - **Puške:** Merkel, Haenel, Blaser, Sauer, Steyr Mannlicher, CZ, Heym, FX Airguns in Mauser
 - **Strelivo:** RWS, Geco, Blaser, KJG, Sellier&Bellot, Rottweil, Sax, LFB, Nobel Sport Italia
 - **Oblačila:** Chevalier
- Izvajamo vsa puškarska dela.**